

Zakład Poprawczy w Białymstoku

Raport z ewaluacji wewnętrznej

Obszar 1. Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej oraz innej działalności statutowej placówki.

Wymaganie 1.3. Respektowane są normy społeczne.

Opracował zespół w składzie:
Hanna Jałbrzykowska
Urszula Barbara Piłasiewicz

Białystok – czerwiec – 2011 rok

Spis treści

- I. Wprowadzenie**
- II. Wyniki**
- III. Wnioski**
- IV. Kierunki do dalszej pracy**
- V. Aneks:**
  - 1. Załącznik nr 1 – Projekt ewaluacji**
  - 2. Załącznik nr 2 – Materiały z analizy dokumentów do pytania kluczowego 1**
  - 3. Załącznik nr 3 – Materiały z analizy dokumentów do pytania kluczowego 2**
  - 4. Załącznik nr 4 – Materiały z analizy dokumentów do pytania kluczowego 3**
  - 5. Załącznik nr 5 – Materiały z analizy dokumentów do pytania kluczowego 4**
  - 6. Załącznik nr 6 – Materiały z analizy dokumentów do pytania kluczowego 5**
  - 7. Załącznik nr 7 – Materiały z analizy dokumentów do pytania kluczowego 6**
  - 8. Załącznik nr 8 – Materiały z analizy dokumentów do pytania kluczowego 7**
  - 9. Załącznik nr 9 – Materiały z analizy dokumentów do pytania kluczowego 8**
  - 10. Załącznik nr 10 – Materiały z analizy dokumentów do pytania kluczowego 9**
  - 11. Załącznik nr 11 – Materiały z analizy dokumentów do pytania kluczowego 10**
  - 12. Załącznik nr 12 – Kwestionariusz ankiety dla nauczycieli**
  - 13. Załącznik nr 13 – Zestawienie danych z analizy ankiety dla nauczycieli szkoły**
  - 14. Załącznik nr 14 – Zestawienie danych z analizy ankiety dla nauczycieli warsztatów**
  - 15. Załącznik nr 15 – Kwestionariusz ankiety do ucznia 1**
  - 16. Załącznik nr 16 – Zestawienie danych z analizy ankiety do ucznia 1**
  - 17. Załącznik nr 17 – Kwestionariusz ankiety do ucznia 2**
  - 18. Załącznik nr 18 – Zestawienie danych z analizy ankiety do ucznia 2**
  - 19. Załącznik nr 19 – Kwestionariusz ankiety do ucznia 3**
  - 20. Załącznik nr 20 – Zestawienie danych z analizy ankiety do ucznia 3**
  - 21. Załącznik nr 21 – Raport z badań sondażowych**
  - 22. Załącznik nr 22 – Arkusze do analizy dokumentów**

I. Wprowadzenie

Na zebraniu Rady Pedagogicznej w dniu 16.09.2010 roku dyrektor szkół przedstawił plan nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2010/2011, w którym przewidział do ewaluacji wewnętrznej wybraną tematykę ze wszystkich wymagań z Obszaru 1. Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej oraz innej działalności statutowej placówki. Uwzględniając zalecenia Kierownika Okręgowego Zespołu Nadzoru Pedagogicznego przy Sądzie Okręgowym w Białymstoku, na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 10.03.2011 dyrektor szkół przedstawił aneks do planu nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2010/2011, który zawierał projekt szczegółowej ewaluacji wewnętrznej Wymagania 1.3. Respektowane są normy społeczne. Projekt określał przedmiot i cele ewaluacji, pytania kluczowe, wskazywał kryteria ewaluacji i jej metodologię oraz osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych etapów ewaluacji (*załącznik nr 1*). Wtedy również został powołany zespół do przeprowadzenia ewaluacji w składzie: Sebastian Barwiejuk, Jolanta Chrzanowska, Krzysztof Falkowski, Szymon Gil, Sławomir Gliński, Agnieszka Góralczyk, Piotr Gołub, Hanna Jałbrzykowska, Łukasz Kowalski, Leszek Muszyński, Urszula Piłasiewicz, Adam Stankiewicz, Paweł Świdorski.

Przedmiot ewaluacji: Wymaganie 1.3. Respektowane są normy społeczne.

Cele ewaluacji:

1. Zebranie informacji i dokonanie oceny poczucia bezpieczeństwa wychowanków.
2. Zebranie informacji i dokonanie oceny efektów podejmowanych działań wychowawczych mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań wychowanków.

Kolejnym etapem ewaluacji było opracowanie narzędzi (*załączniki nr 12, 15, 17, 19, 22*) i przy ich pomocy zgromadzenie danych (*załączniki nr 2 – 11, 13, 14, 16, 18, 20, 21*). Zgodnie z projektem ewaluacyjnym, gdzie zostały sformułowane pytania kluczowe, wskazane źródła informacji i metody zbierania danych, zespół opracował: trzy kwestionariusze ankiet do wychowanków oraz kwestionariusz ankiety do nauczycieli. Wykorzystano również arkusze do analizy wskazanych dokumentów placówki. Przy projektowaniu badania oraz zbieraniu danych szczególną uwagę zwracano na triangulację metod i źródeł badawczych. Zbieranie danych przebiegało prawie w całości zgodnie z terminami wyznaczonymi w projekcie ewaluacyjnym.

Harmonogram badania

Lp.	Źródło informacji	Metody badawcze	Próba badawcza	Terminy realizacji	Odpowiedzialni
1.	uczniowie	ankieta	26 co stanowi 100%	09.05.2011	Krzysztof Falkowski Szymon Gil Sławomir Gliński Leszek Muszyński Adam Stankiewicz Paweł Świdorski
2.	nauczyciele	ankieta	16 co stanowi 100%	09.05.2011	Krzysztof Falkowski Szymon Gil Sławomir Gliński Leszek Muszyński Adam Stankiewicz Paweł Świdorski
3.	dokumenty	analiza dokumentów	dokumenty z ostatnich 2 lat	09.05.2011	Sebastian Barwiejuk Jolanta Chrzanowska Agnieszka Góralczyk Piotr Gołub Łukasz Kowalski

II. Wyniki

Pytanie kluczowe 1.

W jaki sposób szkoła diagnozuje zachowania uczniów?

Do diagnozowania zachowania uczniów szkoła wykorzystuje przede wszystkim akta osobowe wychowanka, opinie z poprzednich placówek, obserwacje nauczycieli i wychowawców klas. Wychowawca klasy opracowuje diagnozę szkolną nowego ucznia zgodnie z ustaloną procedurą (*źródło informacji: księga protokołów RP*). W diagnozie wstępnej, a później w zasadniczej umieszcza krótki opis wiedzy i umiejętności szkolnych ucznia, charakteryzuje jego zachowanie oraz przedstawia zadania i zalecenia do pracy z uczniem. Obie diagnozy prezentuje na posiedzeniu Rady Pedagogicznej i – w formie pisemnej – umieszcza diagnozę zasadniczą w Indywidualnym Programie Resocjalizacji (IPR), który znajduje się w grupie wychowanka w internacie. Diagnozę umiejętności zawodowych umieszcza tam wychowawca obróbki. Obowiązuje też cykliczna korekta zadań i zaleceń, która zwykle ma miejsce podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej w trakcie omawiania sytuacji dydaktyczno – wychowawczej w klasach, przynajmniej kilkakrotnie w ciągu półrocza (*źródło informacji: księga protokołów RP*). Także ocena zachowania ucznia w szkole wymaga bieżącego diagnozowania przestrzegania norm społeczno-obyczajowych i stosunku do obowiązków szkolnych (*źródło informacji: system oceniania zachowania*). Ponadto przynajmniej dwa razy w ciągu roku wychowawca klasy i wychowawca obróbki w warsztatach szkolnych pisze opinię o wychowanku, którą później wykorzystuje wychowawca internatu podczas formułowania opinii kierowanej do sądu.

W analizowanym okresie diagnozy szkolne nowych uczniów były dokonywane niesystematycznie (niezgodnie z procedurą), natomiast zachowania uczniów na bieżąco omawiano i analizowano podczas przedstawiania sytuacji dydaktyczno – wychowawczej, (*źródło informacji: księga protokołów RP*), w trakcie wystawiania ocen zachowania (*źródła informacji: dzienniki lekcyjne, karty oceny zachowania*) i w czasie pisania opinii kierowanej do sądu (*źródło informacji: akta osobowe wychowanków*).

Pytanie kluczowe 2.

W jakim zakresie szkoła przestrzega zasad oceniania?

Szkoła posiada Wewnątrzszkolny System Oceniania (WSO), który określa zasady oceniania, klasyfikowania i promowania oraz kryteria oceny zachowania uczniów szkół. Wszyscy uczniowie wiedzą, jak powinni się zachowywać w szkole (*źródło informacji: ankieta do ucznia 1 – pytanie 9*). Nauczyciele na lekcjach wychowawczych i zajęciach organizacyjnych zapoznają uczniów z WSO, przepisami BHP i zasadami pracy w szkole (*źródła informacji: dzienniki lekcyjne, ankieta dla nauczyciela – pytanie 1, 11*). Wychowawca klasy w sposób jawny ocenia zachowanie uczniów (*źródła informacji: dzienniki lekcyjne*). Stara się to robić obiektywnie, sprawiedliwie, zgodnie z obowiązującymi zasadami, ale uwzględniając uwagi ucznia (*źródła informacji: ankieta dla nauczyciela – pytania 2, 3, 5, 6, ankieta do ucznia 1 – pytania 3, 4, 6*). Oceny tygodniowe i ocenę miesięczną zapisuje w karcie oceny zachowania (*źródło informacji: karty oceny zachowania*).

Raport nie uwzględnia zasad oceniania przedmiotowego, klasyfikacji i promowania uczniów, gdyż zakres wymagania 1.3 dotyczy przestrzegania norm społecznych.

Pytanie kluczowe 3.

Jakie są efekty podejmowanych działań przez szkołę w zakresie zapewniania bezpieczeństwa uczniom?

Wszyscy nauczyciele zapoznają uczniów z zasadami bezpieczeństwa, zapewniają bezpieczeństwo uczniom w trakcie swoich zajęć, starają się pomóc wychowankom rozwiązać ich problemy (*źródła informacji: ankieta do ucznia 3 – pytanie 1, 2, ankieta do nauczycieli – pytanie 9, 16*). Mimo to czasem dochodzi do konfliktów, pojawiają się sytuacje niebezpiecznych, których przyczyną są najczęściej osobiste problemy wychowanków (*źródła informacji: księga środków dyscyplinarnych, księga ewidencji izby przejściowej i OPM, księga protokołów RP, ankieta do ucznia 3 – pytanie 4, 5, 6, 7*).

Zdecydowana większość uczniów czuje się w szkole bezpiecznie (*źródło informacji: ankieta do ucznia 3 – pytanie 3*). Około połowa uczniów stwierdza, że ma zaufanie do nauczycieli, rozmawia z nimi o swoich problemach, może liczyć na ich pomoc i wsparcie (*źródła informacji: ankieta do ucznia 3 – pytania 8, 9, 11*).

W analizowanym okresie ilość niebezpiecznych sytuacji zagrażających poczuciu bezpieczeństwa spadła o prawie połowę, wzrósł poziom poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole (*źródła informacji: księga środków dyscyplinarnych, księga ewidencji izby przejściowej i OPM, księga protokołów RP*).

Pytanie kluczowe 4.

W jakim stopniu uczniowie znają i przestrzegają zasad właściwego zachowania w szkole?

Szkoła posiada wewnętrzną procedurę zapoznawania uczniów z zasadami właściwego zachowania w szkole. Zgodnie z nią dyrektor szkół informuje nowoprzybyłych wychowanków o tych zasadach jeszcze podczas ich pobytu adaptacyjnego w izbie przejściowej poprzedzającego przybycie do szkoły (*źródło informacji: wykaz procedur, arkusze spostrzeżeń izby przejściowej, akta osobowe*). Wychowawcy klas na godzinach wychowawczych przedstawiają uczniom Szkolny System Oceniania Zachowania, (*źródła informacji: dzienniki lekcyjne, ankieta do nauczycieli – pytanie 11*) oraz obowiązujące przepisy BHP (*źródła informacji: dzienniki lekcyjne, ankieta do uczniów 1 – pytanie 1, 2, 8*). Nauczyciele zapoznają ich z regulaminami pracowni przedmiotowych i przedmiotowymi systemami oceniania (*źródła informacji: dzienniki lekcyjne, ankieta do uczniów 1 – pytanie 1, 2, 8*). Uczniowie zgodnie twierdzą, iż znają zasady właściwego zachowania w szkole (*źródło informacji: ankieta do uczniów 1 – pytanie 9*).

Nauczyciele uważają, że większość uczniów często stara się przestrzegać zasad właściwego zachowania (*źródło informacji: ankieta do nauczycieli – pytanie 13*). Mimo to tylko połowa nauczycieli twierdzi, że wszyscy uczniowie rozumieją zasady właściwego zachowania w szkole (*źródło informacji: ankieta do nauczycieli – pytanie 7*). Wiąże się to z częstym nieprzestrzeganiem przez uczniów tych norm. Budzi zastrzeżenia zachowanie uczniów podczas zajęć – 3/4 środków dyscyplinarnych (nagan i upomnień) została wystawiona za przeszkadzanie w lekcji, odmowę pracy na lekcji, niewykonywanie poleceń nauczyciela, niestosowne zachowanie wobec nauczyciela, używanie wulgaryzmów. Coraz częściej też uczniowie próbują oglądać niedozwolone strony w Internecie – takie łamanie zasad zachowania ściśle wiąże się ze zwiększaniem ilości lekcji z wykorzystaniem komputerów. Natomiast incydentalnie naruszają normy społeczno-obyczajowe w stosunku do kolegów i nie przestrzegają innych zasad właściwego zachowania. (*źródło informacji: księga środków dyscyplinarnych*). Nauczyciele i uczniowie zgodnie stwierdzają, że najtrudniejsze do respektowania są następujące wymogi: unikanie wulgaryzmów, kulturalne zwracanie się do nauczycieli i reagowanie na ich polecenia, nieprzeszkadzanie w czasie lekcji (*źródła informacji: ankieta do nauczycieli – pytanie 12, ankieta do ucznia 1 – pytanie 10, 11*).

Pytanie kluczowe 5. Jakie są efekty podejmowanych przez szkołę działań wzmacniających właściwe zachowania?

Właściwe zachowania uczniów są wzmacniane przez zastosowanie regulaminowego systemu kar i nagród (*źródła informacji: regulamin zakładu, ankieta do nauczycieli – pytanie 14*), a także przez inne działania w obrębie klasy, szkoły czy zakładu (*załącznik nr 7*).

Kary stosowane w szkole są mało zróżnicowane, często dotyczą tego samego ucznia, co świadczy o ich małej efektywności (*źródła informacji: księga środków dyscyplinarnych, karty oceny zachowania*). Wśród nagród występuje większe zróżnicowanie (*źródła informacji: księga nagród, księga ewidencji przepustek i urlopów*). Po spełnieniu warunków określonych w Systemie Oceniania Zachowania uczniowie mogą otrzymywać nagrody za udział w konkursach, pracę na lekcjach, wyniki w nauce, wykonanie prac dodatkowych, właściwą postawę i zachowanie etc. (*źródła informacji: księga protokołów RP, ankieta do ucznia 1 – pytanie 14*). Mają także możliwość otrzymania nagrody w postaci anulowania upomnienia czy nagany (*źródła informacji: ankieta do nauczycieli – pytanie 21, ankieta do ucznia 1 – pytanie 21*), ale następuje to w sposób określony przez nauczyciela i jest nagrodą umowną, nie ujętą w ramy systemowe.

Prawie wszyscy uczniowie uznają ważność oceny z zachowania, są świadomi wynikających z niej ograniczeń i korzyści (*źródło informacji: ankieta do ucznia 1 – pytanie 12*). Stwierdzają, że te oceny wpływają pozytywnie na ich postawę (*źródło informacji: ankieta do ucznia 1 – pytanie 5*). Starają się, by nauczyciele zauważali ich pozytywne zachowania i czują się przez nich doceniani (*źródła informacji: ankieta do ucznia 1 – pytanie 13, 15, 16*). Uważają, że w szkole najczęściej nagradza się dobre zachowanie i sumienną pracę (*źródło informacji: ankieta do ucznia 1 – pytanie 19, 20*).

Pytanie kluczowe 6.

Jakie działania podejmuje szkoła mające na celu eliminowanie zagrożeń?

W szkole podejmowane są różne działania, które skutkują zmniejszeniem ilości trudnych sytuacji wychowawczych. Mają one miejsce w trzech obszarach – w obrębie klasy, szkoły i zakładu (*załącznik nr 7*).

Ze względu na brak wyrazistości obrazu nagrywanego w czasie monitoringu szczególnego znaczenia nabierają dyżury nauczycieli w holu szkolnym. Jest to tym ważniejsze, że na terenie szkoły przebywają w tym samym czasie wychowankowie różnych grup internatowych, a na powstawanie konfliktów czy sytuacji niebezpiecznych mają wpływ przede wszystkim czynniki niezwiązane bezpośrednio ze szkołą (*źródła informacji: ankieta do nauczycieli – pytanie 10, ankieta do ucznia 3 – pytanie 6*).

Uczniowie, którym zależy na podwyższeniu lub utrzymaniu oceny z zachowania, unikają stwarzania trudnych sytuacji, gdyż są świadomi korzyści, jakie mogą w ten sposób uzyskać (*źródło informacji: ankieta do ucznia 1 – pytanie 12*). Zatem wzmocnienie właściwych zachowań uczniów zapobiega powstawaniu zagrożeń.

W przypadku zmian w organizacji pracy, np. podczas uroczystości czy imprez szkolnych, podczas posiedzenia Rady Pedagogicznej dyrektor szkół i nauczyciele ustalają tymczasowe procedury, zakres obowiązków i plan zajęć (*źródło informacji: księga protokołów RP*).

Pytanie kluczowe 7.

W jakim zakresie szkoła analizuje skuteczność podejmowanych działań wychowawczych?

W szkole podejmuje się różne, omówione już wcześniej, działania wychowawcze. Można je podzielić na procesualne, prowadzone i analizowane na bieżąco, w sposób ciągły, uwzględniający nawet niewielkie zmiany w zachowaniach i postawach wychowanków oraz interwencyjne, zwykle polegające na natychmiastowym zastosowaniu kary za jednorazowe, ale wyraźnie naruszające normy i regulaminy zachowania uczniów. Czasem, gdy wychowanek zagraża bezpieczeństwu własnemu lub innych, pojawia się konieczność jego czasowego odizolowania. (*źródła informacji: regulamin zakładu, wykaz procedur, system oceniania zachowania, karty oceny zachowania, księga środków dyscyplinarnych, księga ewidencji izby przejściowej i OPM, księga protokołów RP*).

Skuteczność podejmowanych działań wychowawczych na bieżąco analizuje wychowawca klasy czy obróbki podczas ustalania tygodniowej i miesięcznej oceny z zachowania (*źródła informacji: dzienniki lekcyjne, karty oceny zachowania, miesięczne zestawienie ocen z zachowania*). Wszyscy nauczyciele omawiają sposoby pracy wychowawczej z uczniami na posiedzeniach rad pedagogicznych (*źródło informacji: księga protokołów RP*). Postępy uczniów są nagradzane, także promocją poza normalnym trybem (*źródła informacji: księga nagród, księga protokołów RP*). Nauczyciele w sposób szczególnie dokładny analizują zachowania uczniów sprawiających problemy wychowawcze, uznawanych za destrukcyjnych, podejmują wobec nich dodatkowe działania (*źródła informacji: księga środków dyscyplinarnych, księga protokołów RP*). W niektórych wypadkach tacy uczniowie są usuwani ze szkoły (*źródło informacji: księga protokołów RP*).

Pytanie kluczowe 8.

Jaki jest zakres inicjatyw uczniów w realizacji programu wychowawczego szkoły?

Szkoła posiada program wychowawczy. Jest on uwzględniany podczas planowania i realizacji zadań dydaktycznych oraz opiekuńczo – wychowawczych (wymagania programowe, plany dydaktyczne, plany pracy, działalność zespołów przedmiotowych, projekty edukacyjne, system oceniania zachowania).

Uczniowie przejawiają inicjatywy, są aktywni w realizacji zadań wynikających z programu wychowawczego. Pomagają w planowaniu, organizacji i przeprowadzaniu imprez oraz uroczystości szkolnych i klasowych, wykonywaniu gazetek, prowadzeniu kroniki (*źródło informacji: załącznik nr 9*). Współuczestniczą w procesie oceniania zachowania w ramach samooceny podczas oceny tygodniowej i miesięcznej (*źródło informacji: ankieta do nauczycieli – pytanie 5*). Starają się podwyższyć ocenę z zachowania, by móc uczestniczyć w wycieczkach i kursach zawodowych, uzyskać promocję śródroczną, otrzymywać przepustki lub odnieść inne korzyści (*źródło informacji: ankieta do ucznia 1 – pytanie 12*). Wykonują prace użyteczne na rzecz szkoły i są za to doceniani/wynagradzani. Coraz częściej dbają o kulturę osobistą. Aktywnie uczestniczą w zajęciach lekcyjnych dzięki stosowaniu metod aktywizujących. Przedstawiają nauczycielom sugestie dotyczące zmian w funkcjonowaniu szkoły, najczęściej jednak są to pomysły sprzeczne z obowiązującymi przepisami i regulaminami (*źródło informacji: ankieta do nauczycieli – pytanie 18, 19, ankieta do ucznia 3 – pytanie 12*).

Pytanie kluczowe 9.

W jakim stopniu nauczyciele przestrzegają regulaminów i procedur?

W szkole obowiązują regulaminy i procedury wspólne dla całego zakładu (*źródła informacji: regulamin zakładu, wykaz procedur, księga nagród, księga środków dyscyplinarnych, księga ewidencji izby przejściowej i OPM*). Oprócz nich nauczyciele muszą przestrzegać specyficznych dla szkoły sposobów postępowania z uczniami (*źródła informacji: statuty szkół, WSO, wykaz procedur, księga protokołów RP*).

Nauczyciele prawie zawsze stosują zasady obowiązujące w szkole, przestrzegają regulaminów, procedur, wytycznych, co wpływa na zmniejszenie się ilości zagrożeń oraz na wzrost poczucia bezpieczeństwa (*źródła informacji: ankieta do nauczycieli – pytanie 6, ankieta do ucznia 1 – pytanie 6, księga protokołów RP*).

Pytanie kluczowe 10.

W jaki sposób następuje przepływ informacji o uczniach?

W szkole obowiązują procedury i wytyczne dotyczące przepływu informacji o uczniach. Odbywa się to na kilku płaszczyznach:

- między pracownikami szkoły,
- między pracownikami różnych działów,
- między nauczycielami i rodzicami.

Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących wymieniają między sobą informacje na bieżąco oraz podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej (*źródło informacji: księga protokołów RP*). Analogiczny obieg informacji o uczniach ma miejsce wśród nauczycieli praktycznej nauki zawodu (*źródło informacji: księga protokołów RP*). Wszyscy nauczyciele spotykają się także na bieżąco, np. podczas apeli porannych, a także na wspólnych posiedzeniach Rad Pedagogicznych (*źródło informacji: księga protokołów RP*).

Wszyscy wychowawcy klas i obróbkę przynajmniej dwa razy w roku piszą o uczniach opinie, które potem wychowawcy internatu wykorzystują do napisania całościowej opinii do sądu (*źródło informacji: akta osobowe*). Wychowawcy klas trzy razy w ciągu roku szkolnego organizują wywiadówki, na które zapraszają wychowawców internatu (*źródła informacji: dzienniki lekcyjne, księga protokołów RP*), a także wysyłają informacje o postępach uczniów do rodziców (*źródła informacji: akta osobowe, księga protokołów RP*). Nauczyciele rozmawiają z wychowawcami i dyrekcją placówki o problemach uczniów w szkole (*źródło informacji: ankieta do nauczycieli – pytanie 23, 24*). Diagnozują zachowania uczniów w sposób opisany w odpowiedzi na pytanie kluczowe 1 i dostarczają te diagnozy do Indywidualnych Programów Resocjalizacji (IPR), które znajdują się w pokojach wychowawców grup internatowych.

W szkole funkcjonuje także dziennik internetowy, do którego mają dostęp nauczyciele, uczniowie, ich rodzice (opiekunowie prawni) i wychowawcy internatu (*źródło informacji: e-dziennik, księga protokołów RP*).

III. Wnioski

1. Nauczyciele diagnozują zachowania uczniów zgodnie z procedurami i wytycznymi, często jednak nie przestrzegają terminów.
2. Nauczyciele przestrzegają zasad oceniania z zachowania.
3. Nauczyciele podejmują działania mające na celu wzmacnianie właściwych zachowań uczniów i zmniejszania się ilości trudnych sytuacji wychowawczych.
4. Nauczyciele pracują zgodnie z procedurami i wytycznymi, co powoduje wzrost bezpieczeństwa w szkole.
5. Uczniowie znają zasady oceniania zachowania w szkole.
6. Uczniowie znają zasady właściwego zachowania, choć nie zawsze ich przestrzegają.
7. Wzrasta poziom poczucia bezpieczeństwa uczniów.
8. Kary i nagrody stosowane w szkole są mało zróżnicowane, nie wykorzystują możliwości regulaminowych.
9. Aktywność uczniów w realizacji zadań wynikających z programu wychowawczego jest zależna od oczekiwanych korzyści.
10. Obieg informacji o zachowaniu uczniów jest zróżnicowany, ale zasadniczo jednostronny – skierowany od nauczycieli do wychowawców internatu.

IV. Kierunki do dalszej pracy

Należy zwrócić większą uwagę na:

- 1) terminowość opracowywania i prezentowania diagnoz szkolnych;
- 2) większe zróżnicowanie stosowanych nagród i środków dyscyplinarnych;
- 3) sformalizowanie i ujednoczenie sposobu nagradzania i karania uczniów przez różnych nauczycieli;
- 4) usprawnienie i poszerzenie zakresu obiegu informacji o uczniach;
- 5) aktywizowanie uczniów.

V. Aneks

Załącznik nr 1 - Projekt ewaluacji

Pytania kluczowe	Kryteria ewaluacji	Metody	Próba badawcza	Terminy	Odpowiedzialni
1. W jaki sposób szkoła diagnozuje zachowania uczniów?	Szkoła rozpoznaje zachowania uczniów zgodnie z wewnętrzną procedurą	Analiza dokumentów (opinie z poprzednich placówek, akta osobowe wychowanka, protokoły z RP, diagnoza wychowawcy klasy raporty z przeprowadzonych diagnoz)	Wymienione dokumenty z ostatnich 2 lat	09.05.2011	Chrzanowska Jolanta, Kowalski Łukasz, Barwiejuk Sebastian
		Ankieta do ucznia Ankieta do nauczyciela	16 nauczycieli co stanowi 100% 26 uczniów co stanowi 100%		Nauczyciele warsztatów szkolnych
2. W jakim zakresie szkoła przestrzega zasad oceniania?	Szkolne zasady oceniania są znane uczniom i przestrzegane przez nauczycieli	Analiza dokumentów (dzienniki lekcyjne, karta oceny zachowania ucznia, Wnioski z nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły, protokoły RP)	Wymienione dokumenty z ostatnich 2 lat	09.05.2011	Chrzanowska Jolanta, Kowalski Łukasz, Barwiejuk Sebastian
		ankieta do nauczyciela ankieta do ucznia	16 nauczycieli co stanowi 100% 26 uczniów co stanowi 100%		Nauczyciele warsztatów szkolnych

3. Jakie są efekty podejmowanych działań przez szkołę w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczniom?	Wzrasta poziom poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole	Analiza dokumentów (księga środków dyscyplinarnych, księga ewidencji izby przejściowej i OPM, protokoły RP)	Wymienione dokumenty z ostatnich 2 lat	09.05. 2011	Chrzanowska Jolanta, Kowalski Łukasz, Barwiejuk Sebastian
		ankieta do nauczyciela ankieta do ucznia	16 nauczycieli co stanowi 100% 26 uczniów co stanowi 100%		Nauczyciele warsztatów szkolnych
4. W jakim stopniu uczniowie znają i przestrzegają zasad właściwego zachowania w szkole?	Wszyscy uczniowie znają, akceptują i przestrzegają zasad właściwego zachowania w szkole	Analiza dokumentów (księga środków dyscyplinarnych, księga ewidencji izby przejściowej i OPM, protokoły RP)	Wymienione dokumenty z ostatnich 2 lat	09.05. 2011	Chrzanowska Jolanta, Kowalski Łukasz, Barwiejuk Sebastian
		ankieta do nauczyciela ankieta do ucznia	16 nauczycieli co stanowi 100% 26 uczniów co stanowi 100%		Nauczyciele warsztatów szkolnych
5. Jakie są efekty podejmowanych przez szkołę działań wzmacniających właściwe zachowania	Podejmowane działania w tym zakresie przez szkołę przyczyniają się do właściwych zachowań uczniów	Analiza dokumentów (księga ewidencji przepustek i urlopów, księga nagród, protokół RP)	Wymienione dokumenty z ostatnich 2 lat	09.05. 2011	Chrzanowska Jolanta, Kowalski Łukasz, Barwiejuk Sebastian
		ankieta do nauczyciela ankieta do ucznia	16 nauczycieli co stanowi 100% 26		Nauczyciele warsztatów szkolnych

?			uczniów co stanowi 100%		
6. Jakie działania podejmuje szkoła mające na celu eliminowanie zagrożeń?	Podejmowane działania przez szkołę przyczyniają się do zmniejszenia trudnych sytuacji wychowawczych	Analiza dokumentów (księga ewidencji przepustek i urlopów, księga nagród, księga środków dyscyplinarnych, księga protokołów RP)	Wymienione dokumenty z ostatnich 2 lat	09.05. 2011	Góralczyk Agnieszka, Gołub Piotr
		ankieta do nauczyciela ankieta do ucznia	16 nauczycieli co stanowi 100% 26 uczniów co stanowi 100%		Nauczyciele warsztatów szkolnych
7. W jakim zakresie szkoła analizuje skuteczność podejmowanych działań wychowawczych?	Trafność zadań wychowawczych przekłada się na ich skuteczność i uzyskiwane efekty	Analiza dokumentów (Miesięczne zestawienie ocen wychowanka, księga środków dyscyplinarnych, protokół RP- promocje śródroczne)	Wymienione dokumenty z ostatnich 2 lat	09.05. 2011	Góralczyk Agnieszka, Gołub Piotr
		ankieta do nauczyciela ankieta do ucznia	16 nauczycieli co stanowi 100% 26 uczniów co stanowi 100%		Nauczyciele warsztatów szkolnych
8. Jaki jest zakres inicjatyw uczniów w	Systematycznie wzrasta zakres i aktywność uczniów w	Analiza dokumentów (program wychowawczy,	Wymienione dokumenty z ostatnich 2 lat		Góralczyk Agnieszka, Gołub Piotr

realizacji programu wychowawczego szkoły?	realizacji zadań wynikających z programu wychowawczego	protokół RP)		09.05.2011	Nauczyciele warsztatów szkolnych
		ankieta do nauczyciela ankieta do ucznia	16 nauczycieli co stanowi 100% 26 uczniów co stanowi 100%		
9. W jakim stopniu nauczyciele przestrzegają regulaminów i procedur?	Zgodna z procedurami i regulaminami praca nauczycieli wpływa na wzrost bezpieczeństwa w szkole	Analiza dokumentów (karty monitoringu dyżurów nauczycieli, księga środków dyscyplinarnych)	Wymienione dokumenty z ostatnich 2 lat	09.05.2011	Góralczyk Agnieszka, Gołub Piotr
		ankieta do nauczyciela ankieta do ucznia	16 nauczycieli co stanowi 100% 26 uczniów co stanowi 100%		Nauczyciele warsztatów szkolnych
10. W jaki sposób następuje przepływ informacji o uczniach?	Obieg informacji o funkcjonowaniu uczniów w poszczególnych działach zwiększa skuteczność oddziaływań wychowawczych	Analiza dokumentów (dzienniki lekcyjne-wywiadówki Wnioski z nadzoru pedagogicznego i, e-dziennik, protokoły RP, IPR, akta osobowe)	Wymienione dokumenty z ostatnich 2 lat	09.05.2011	Góralczyk Agnieszka, Gołub Piotr
		ankieta do nauczyciela ankieta do ucznia	16 nauczycieli co stanowi 100% 26 uczniów co stanowi 100%		Nauczyciele warsztatów szkolnych
Napisanie raportu z ewaluacji wewnętrznej szkoły				15.06.2011	Piłsiewicz Urszula, Jałbrzykowska Hanna

Załącznik nr 2 – Materiały z analizy dokumentów do pytania kluczowego 1

Pytanie kluczowe 1. W jaki sposób szkoła diagnozuje zachowania uczniów?

Kryteria ewaluacji: Szkoła rozpoznaje zachowania uczniów zgodnie z wewnętrzną procedurą.

METODY: analiza dokumentów (opinie z poprzednich placówek, akta osobowe wychowanka, protokoły RP, diagnoza wychowawcy klasy, raporty z przeprowadzonych diagnoz).

Szkoły wchodzące w skład Szkół Zakładu Poprawczego w Białymstoku to:
Szkoła Podstawowa Nr 41 w Białymstoku , Gimnazjum Nr 25 w Białymstoku,
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 13 w Białymstoku

Dokumenty szkolne

Statut Szkoły Podstawowej Nr 41 w Białymstoku zatwierdzony do realizacji przez RP dnia 2000.02.02 z późniejszymi zmianami

Statut Gimnazjum Nr 25 w Białymstoku zatwierdzony na RP w dniu 2008.10.10 oraz Aneks z dnia 2010.12.21

Status Zasadniczej Szkoły Zawodowej Nr 13 w Białymstoku – tekst jednolity październik 2008

Regulamin Szkół w Zakładzie Poprawczym w Białymstoku przyjęty do realizacji na posiedzeniu RP w dniu 09.10.2008

Regulamin Warsztatów Szkolnych w Zakładzie Poprawczym w Białymstoku zatwierdzony uchwałą RP Nr 10/08/09 w dniu 2008.10.23

Program Wychowawczy Szkół przy Zakładzie Poprawczym w Białymstoku zatwierdzony uchwałą RP Nr 7/08/09 w dniu 2008.10.23

Program Profilaktyki dla Szkół przy Zakładzie Poprawczym w Białymstoku przyjęty do realizacji na posiedzeniu RP w dniu 09.10.2008

Wewnątrzszkolny System Oceniania zatwierdzony uchwałą RP Nr 4/09/10 w dniu 2010.03.04

Plan rozwoju Szkół - Gimnazjum Nr 25 w Białymstoku, Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 13 w Białymstoku – przy Zakładzie Poprawczym w Białymstoku zatwierdzony na RP w dniu 2008.09.25

Placówka posiada następujące procedury dotyczące respektowania norm społecznych (na podstawie „Zakład Poprawczy w Białymstoku : wykaz procedur związanych z bezpieczeństwem i organizacją pracy, kwiecień 2009):

- Regulamin Zakładu Poprawczego w Białymstoku opracowany przez dyrektora Zakładu (luty 2010 r.) na podstawie obowiązujących przepisów – ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz Rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości z lat późniejszych. Regulamin określa prawa wychowanków i jest dostępny wychowankom. Wychowankowie mają również dostęp do wykazu instytucji odwoławczych w sprawach wychowanków.

- Procedury postępowania w wydarzeniach nadzwyczajnych.
- Procedury postępowania na okoliczność wypadku, wydarzeń losowych na terenie zakładu.
- Regulamin pracy warsztatów szkolnych.
- Regulamin izby izolacyjnej.
- Regulamin izby chorych.
- Procedura przyjęcia do zakładu nieletniego nowego oraz doprowadzonego przez policję (ucieczka, niepowrót).
- Procedura przyjęcia do zakładu nieletniego powracającego z urlopu, przepustki.
- Procedura stosowania środków przymusu bezpośredniego.
- Procedura ruchu nieletnich po terenie Zakładu.
- Procedura postępowania z uczniami negującymi obowiązek nauki
- Regulamin dyżurów nauczycieli podczas przerw szkolnych.
- Procedura nadzoru nad nieletnim podczas spożywania posiłków.
- Procedura organizacji zajęć poza placówką.
- Procedury zapobiegające wnoszeniu na teren placówki narkotyków, alkoholu i innych substancji i przedmiotów zabronionych.
- Regulamin korzystania z siłowni.
- Regulamin korzystania z sali gimnastycznej.
-

Procedury te zostały opracowane przez dyrektora zakładu, dyrektora szkół, kierownika internatu, kierownika warsztatów szkolnych.

Z wymienionymi procedurami pracownicy zapoznawani są na radach szkół, internatu, warsztatów szkolnych, zebraniach, wychowankowie zaś – na zebraniach grup internatowych, w szkole na lekcjach wychowawczych.

Akta osobowe wychowanka

W aktach osobowych wychowanka znajdują się następujące dokumenty:

- opis osoby wychowanka,
- zaświadczenie lekarskie,
- wyrok w imieniu RP,
- akt urodzenia,
- rozmowę wstępną z nieletnim,
- opinie (z poprzednich placówek, kwestionariusz wywiadu środowiskowego, opinie pisane przez wychowawcę klasy i wychowawcę obróbki z warsztatów szkolnych ZP w Białymstoku),
- korespondencja,
- czytelne podpisy wychowanka pod różnymi oświadczeniami (np. o zapoznaniu się z treścią Regulaminu ZP w Białymstoku, Zasadami zachowania się obowiązującymi wychowanków ZP w Białymstoku)
- przepustki, urlopy,
- różne (np. wniosek o umieszczenie w izbie przejściowej i arkusz obserwacji z izby przejściowej).

Indywidualny program resocjalizacji

IPR znajduje się w grupie wychowanka w internacie i zawiera bieżące spostrzeżenia i uwagi o wychowanku (średnio raz w miesiącu), a także historię pobytu w zakładzie i program przygotowań wychowanka do życia po zwolnieniu z zakładu.

1. Data, w której wychowanek zapoznał się z ofertą resocjalizacyjną ZP w Białymstoku.
2. Rodzaje oddziaływań resocjalizacyjnych, do których wychowanek zostanie włączony, z podaniem przewidywanego czasu ich trwania.
3. Formy oddziaływań resocjalizacyjnych, do których wychowanek zostanie włączony, z podaniem przewidywanego czasu ich trwania.
4. Zakres, kierunki i formy nauczania, kształcenia zawodowego, jakimi wychowanek ma zostać objęty oraz jego indywidualne obowiązki wiążące się z przebiegiem nauczania.
5. Zakres i formy współpracy z rodziną i innymi osobami w celu doprowadzenia do integracji społecznej oraz do usamodzielnienia się.
6. Sposób i kryteria przebiegu procesu resocjalizacji.

Punkt 4 i punkt 6a dotyczą szkoły

4. Zakres, kierunki i formy nauczania, kształcenia zawodowego, jakimi wychowanek ma zostać objęty oraz jego indywidualne obowiązki wiążące się z przebiegiem nauczania:

- a. wychowanek jest uczniem klasy ..... szkoły podstawowej / gimnazjum / zasadniczej szkoły zawodowej, z przyuczeniem do zawodu o kierunku stolarz / pracownik budowlany,
- b. formy nauczania:

- w skali makro:

- 1) system klasowo-lekcyjny w szkole,
- 2) system warsztatowo-produkcyjny w warsztatach szkolnych.

- w skali mikro:

- 1) lekcja, praca domowa, zajęcia wyrównawcze,
- 2) praca zbiorowa, praca w grupach, praca indywidualna.

c. obowiązki wychowanka wiążące się z przebiegiem nauczania określa statut szkoły i regulamin szkół:

- aktywne uczestnictwo w zajęciach szkolnych i warsztatowych,
- aktywne uczestnictwo w zajęciach wyrównawczych.

d. wychowanek pełnoletni ma prawo zrezygnować z kontynuacji nauki, bądź – w przypadku powtarzających się nagannych zachowań w szkole, może zostać z niej usunięty.

6. Sposób i kryteria przebiegu procesu resocjalizacji.

a. uogólniona ocena przebiegu procesu resocjalizacji dokonywana jest każdego miesiąca oddzielnie w szkole i warsztatach szkolnych w skali: naganna, nieodpowiednia, poprawna, dobra, bardzo dobra, wzorowa.

Protokoły RP

Zmiany w planie diagnozy szkolnej:

- diagnoza wstępna (omówienie zachowania i umiejętności wychowanka po jego 2-3 tygodniowym pobycie w szkole przez wszystkich nauczycieli na posiedzeniu RP)
- diagnoza zasadnicza (na wniosek wychowawcy klasy ; na RP ; po około 1,5-2 miesiącach pobytu ucznia w szkole),

- wprowadzenie uogólnionych informacji dotyczących umiejętności szkolnych ucznia w miejsce diagnozy z języka polskiego i matematyki.

Diagnoza wychowawcy klasy

Nowy wychowanek po przybyciu do zakładu przez dwa tygodnie przebywa w izbie przejściowej. Dyrektor szkół, kierownik warsztatów i wychowawca klasy odbywają z nim wstępną rozmowę, informując o szkole, przydziale do klasy i obróbki w warsztatach szkolnych. Wychowawca klasy i obróbki zapoznają się z aktami osobowymi wychowanka i opiniami z innych placówek. Po trzech tygodniach na RP następuje wstępna informacja dotycząca wiedzy szkolnej i zachowania ucznia.

Nowoprzybyli do placówki wychowankowie są diagnozowani w zakresie potrzeb edukacyjnych. Wychowawca klasy opracowuje diagnozę szkolną. W ocenie opisowej zachowania i funkcjonowania w szkole uwzględnia przestrzeganie norm społeczno-obyczajowych i stosunek do obowiązków szkolnych. W diagnozie wychowawca klasy umieszcza zadania i zalecenia do pracy z uczniem. Obowiązkowa jest też cykliczna korekta zadań i zaleceń (nie rzadziej niż raz w semestrze).

Tabela 1. Diagnozy szkolne

Rok 2009/2010	Rok 2010/2011	RAZEM
12	11	23

Szkoła rozpoznaje zachowania uczniów zgodnie z wewnętrzną procedurą.

Placówka posiada procedury dotyczące respektowania norm społecznych, które zawarte są w „Zakład Poprawczy w Białymstoku: wykaz procedur związanych z bezpieczeństwem i organizacją pracy”.

Do diagnozowania zachowania uczniów szkoła wykorzystuje: akta osobowe wychowanka, opinie z poprzednich placówek, obserwacje nauczycieli i wychowawców klas.

Wychowawca klasy opracowuje diagnozę szkolną. W ocenie opisowej zachowania i funkcjonowania w szkole uwzględnia przestrzeganie norm społeczno-obyczajowych i stosunek do obowiązków szkolnych. W diagnozie wychowawca klasy umieszcza zadania i zalecenia do pracy z uczniem. Obowiązkowa jest też cykliczna korekta zadań i zaleceń.

W analizowanym okresie w szkole było 49 uczniów. Wychowawcy klas dokonali 23 diagnoz, co stanowi 47% wszystkich uczniów.

Diagnozy szkolne uczniów były dokonywane niesystematycznie. Brakowało też wpisów diagnoz w dziennikach szkolnych.

Załącznik nr 3 – Materiały z analizy dokumentów do pytania kluczowego 2

Pytanie kluczowe 2. W jakim zakresie szkoła przestrzega zasad oceniania?

Kryteria ewaluacji: Szkolne zasady oceniania są znane uczniom i przestrzegane przez nauczycieli.

METODY : analiza dokumentów (dzienniki lekcyjne, karta oceny zachowania ucznia, wnioski z nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły , protokoły RP)

Szkoły przy Zakładzie Poprawczym w Białymstoku posiadają Wewnątrzszkolny System Oceniania (WSO) zatwierdzony uchwałą RP Nr 4/09/10 w dniu 2010.03.04.

Dzienniki lekcyjne

Na początku nowego roku szkolnego w czasie pierwszych lekcji na poszczególnych przedmiotach nauczyciele zapoznają uczniów z WSO, PSO, co potwierdzone jest zapisem w rubryce temat zajęć edukacyjnych. Wszyscy nauczyciele szkół mają takie wpisy. Zalecenie z RP „realizację programu wychowawczego i programu profilaktyki należy uwzględnić na godzinach wychowawczych i potwierdzić to wpisem w temacie” jest realizowane przez wszystkich wychowawców klas. W dziennikach lekcyjnych w rubryce przedmiot godzina wychowawcza obok wpisów *Ocena z zachowania* są informacje o omówieniu regulaminu ZP, przypomnieniu WSO oraz tematy z programu profilaktyki:

np. kl. VI - Poczucie osamotnienia ; Walka ze stresem ;

kl. I - Zagrożenia życia ; Placówki pomocowe ;

kl. II – Nikotyna, legalny narkotyk ; Pierwsza pomoc ;

kl. III – ; Przemoc i agresja ; Tolerancja ;

kl. I z – Medyczne i psychiczne skutki uzależnień ; Poradnie AA ;

kl. I za - Kokaina i amfetamina a organizm człowieka ; Kim jestem?

kl. II za – Jak się uczyć? Jak radzić sobie ze stresem?

Karta oceny zachowania ucznia

Nauczyciele na lekcjach wychowawczych zapoznają uczniów z WSO. Wychowawca klasy raz w tygodniu ocenia uczniów, wpisując ocenę w karcie oceny zachowania ucznia, na koniec miesiąca wystawia ocenę miesięczną. Ocenianie jest jawne.

Wnioski z nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły

wnioski - RP z 03.09.2010

1. opracowane plany wynikowe będą realizowane w zespołach matematyczno-przyrodniczym i humanistycznym z rzeczywistym zachowaniem korelacji międzyprzedmiotowej,
2. od października prowadzić zajęcia w taki sposób, by nauczyciele różnych przedmiotów ćwiczyli z uczniami te same standardy wymagań w tym samym czasie,
3. poprawić narzędzia do badania przyrostu wiedzy uczniów z uwzględnieniem uzyskanej wiedzy z pomiaru dydaktycznego oraz zmian w podstawie programowej (na przyszły rok musimy mieć gotowe narzędzia do kl. 1 i kl. 2 gimnazjum)

4. organizować więcej konkursów przedmiotowych zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych.

Wyniki kontroli nadzoru pedagogicznego w kwestii nauczania przedmiotów ogólnokształcących
RP 21.01.1010. Nieprawidłowości stwierdzone w wyniku badania polegają na:

1. przydzielaniu przedmiotów ogólnokształcących nauczycielom nie posiadającym kwalifikacji do ich prowadzenia,
2. niezgodnym z obowiązującymi przepisami trybem tworzenia szkolnych zestawów programów nauczania,
3. nie realizowaniu wszystkich treści programowych przez nauczycieli,
4. brak nadzoru dyrektora nad realizacją treści programowych z poszczególnych przedmiotów,
5. ocenianiu osiągnięć edukacyjnych uczniów niezgodnie z kryteriami przyjętymi w szkolnym systemie oceniania,
6. niesystematycznym prowadzeniu dzienników lekcyjnych.

Zalecenia dyrektora:

- przydzielać nauczanie przedmiotów ogólnokształcących nauczycielom posiadającym kwalifikacje do ich prowadzenia zgodnie z zapisami rozporządzenia MEN z dnia 12.03.2009.
- szkolne zestawy programów nauczania tworzyć zgodnie z trybem określonym w rozporządzeniu MEN z dnia 08.06.2009,
- zapewnić realizowanie podstawy programowej kształcenia ogólnego przez szkoły działające przy ZP zgodnie z wymogiem art. 7 ust. 1 p. 4 ustawy z dnia 7.09.1991.

Dyrektor powinien wyegzekwować od nauczycieli:

- ocenianie wiedzy i umiejętności uczniów zgodnie z zapisami rozporządzenia MEN z dnia 30.04.2007 oraz kryteriami zawartymi w szkolnym systemie oceniania,
- systematyczne prowadzenie dzienników lekcyjnych.

Wnioski RP 18.06.2010:

- wyniki egzaminów zewnętrznych analizować w zespołach przedmiotowych, a wnioski z prac uwzględniać w planach dydaktycznych na następny rok szkolny, rozpocząć naukę języka angielskiego i zajęć dydaktyczno-wyrównawczych na dwóch poziomach edukacyjnych,
- wzmocnić nadzór pedagogiczny nad realizacją podstawy programowej,
- zrewidować przywileje i ograniczenia wynikające z posiadanej oceny szkolnej w Systemie Oceniania Zachowania Ucznia w Szkole.

Wnioski RP 18.01.2011

I. Środki dyscyplinarne stosowane w szkole

Uwagi dyrektora: raporty są niezupełnione, drożność raportów jest zła, zbyt duża ilość raportów – 55 w I półroczu. Należy zwiększyć rangę raportów, a zmniejszyć ilość, bo skutek raportów jest mierny.

II. Procedura postępowania w sytuacjach nietypowych w szkole

Protokoły RP

RP 22.10.2010 Uwagi dyrektora:

- brakuje wpisów ocen z wielu przedmiotów.

RP 04.02.2010 W związku z prowadzeniem szkolnego dziennika internetowego nauczyciele postanowili zmienić PSO, po uprzednim wprowadzeniu zmian w WSO, rezygnacja z oceny punktowej od II półrocza r. szk. 2009/2010

RP 18.02.2010 Zmiany w WSO:

- wprowadza się oceny od 1 do 6,
- dopuszcza się stosowanie znaków „+” i „-” w PSO,
- dopuszcza się stosowanie w PSO tzw. średniej ważonej,
- dopuszcza się wprowadzenie przez nauczycieli własnych obszarów oceniania w PSO.

RP 04.03.2010 Zatwierdzenie WSO

RP 16.09.2010 Zmiany w Systemie Oceniania Zachowania Ucznia w Szkole

RP 10.03.2011 Dyrektor podkreślił, iż na godzinach wychowawczych należy przypominać o kryteriach oceniania zachowania ucznia w szkole.

Szkolne zasady oceniania są znane uczniom i przestrzegane przez nauczycieli.

Wewnątrzszkolny System Oceniania (WSO) określa zasady oceniania, klasyfikowania i promowania oraz kryteria oceny zachowania uczniów szkół.

Uczniowie oceniani są w dwóch kategoriach: stosunek do obowiązków szkolnych oraz przestrzeganie norm społeczno-obyczajowych.

Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).

Załącznik nr 4 – Materiały z analizy dokumentów do pytania kluczowego 3

Pytanie kluczowe 3. Jakie są efekty podejmowanych działań przez szkołę w zakresie zapewniania bezpieczeństwa uczniom?

Kryteria ewaluacji: Wzrasta poziom poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole.

METODY: Analiza dokumentów

(księga środków dyscyplinarnych, księga ewidencji izby przejściowej i OPM, protokoły RP)

Tabela 2. Księga ewidencji izby przejściowej i OPM

Powód	2009/2010	2010/2011	RAZEM
Wulgarnie i aroganckie zachowanie w stosunku do innych osób w szkole	3	1	4
Groźba wobec nauczyciela, agresywne zachowanie	2	0	2
Niestosowne zachowanie oraz przeszkadzanie na lekcjach szkolnych	1	0	1
Nieprzygotowany do przebywania w szkole	2	1	3
Agresywne zachowanie wobec innych	1	3	4
RAZEM	9	5	14

Wzrasta poziom poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole.

Na podstawie analizowanych dokumentów stwierdza się, że ilość niebezpiecznych sytuacji spadła o 44,4 %. W 10 przypadkach poczucie bezpieczeństwa było zagrożone. Dotyczy to wulgarnego, agresywnego i aroganckiego zachowania w stosunku do innych osób w szkole.

Załącznik nr 5 – Materiały z analizy dokumentów do pytania kluczowego 4

Pytanie kluczowe 4. W jakim stopniu uczniowie znają i przestrzegają zasad właściwego zachowania w szkole?

Kryteria ewaluacji: Wszyscy uczniowie znają, akceptują i przestrzegają zasad właściwego zachowania.

METODY: Analiza dokumentów

(księga środków dyscyplinarnych, księga ewidencji izby przejściowej i OPM, protokoły RP)

Tabela 3. Księga środków dyscyplinarnych – wykaz nagan i upomnień (2009/2010+ 2010/2011)

L.P.	Powód otrzymania raportu	Ilość nagan	Ilość upomnień	RAZEM
1.	Niewłaściwe zachowanie na lekcji	12 + 2	1 + 2	17
2.	Komentuje polecenia nauczyciela	0	1+0	1
3.	Wulgarne słownictwo	4+ 2	1+4	11
4.	Przeszkadzanie w lekcji	4+7	12+14	37
5.	Nie wykonuje poleceń nauczyciela (odmawia pracy)	1+11	11+13	36
6.	Niestosowne zachowanie wobec nauczyciela	3+6	0 +3	12
7.	Kradzież	5 +0	0	5
8.	Oglądanie niedozwolonych stron w Internecie	2+8	2+0	12
9.	Lekceważący stosunek do nauki	0+1	1+0	2
10.	Używanie zasad podkultury wobec innego wychowanka	1+0	1+0	2
11.	Złamanie regulaminu zakładu	1+2	0	3
12.	Nie przygotowanie do lekcji	1+0	0+3	4
13.	Oplucie kolegi	1+0	0	1
14.	Zastraszanie kolegi	0	1+0	1

15.	Wulgarnie odzywki do kolegi	1+0	0	1
16.	Samowolne opuszczenie sali	0	2+0	2
17.	Zaczepekki słowne z innymi wychowankami	0	2+0	2
18.	Niszczenie mienia szkolnego	0+1	0+1	2
19.	Brak obuwia w szkole	0	0+1	1
20.	Wnoszenie niedozwolonych rzeczy na teren szkoły	0	1+0	1
	RAZEM	76	77	153

Wszyscy uczniowie znają, akceptują i przestrzegają zasad właściwego zachowania. Analiza dokumentów wykazała, iż uczniowie są przygotowani do lekcji, natomiast ich zachowanie podczas zajęć w klasie i w czasie przerw lekcyjnych budzi zastrzeżenia. W księdze środków dyscyplinarnych w ostatnich dwóch latach najwięcej nagan i upomnień (73 – 47,7 % wszystkich raportów) jest za przeszkadzanie w lekcji, niewykonywanie poleceń nauczyciela, odmowę pracy w czasie lekcji.

W analizowanym okresie są też nagany (10, co stanowi 13% wszystkich wystawionych) , za oglądanie niedozwolonych stron w internecie. Wiąże się to z coraz większą ilością lekcji z wykorzystaniem komputera..

Uczniowie przestrzegają z reguły norm społeczno-obyczajowych w stosunku do kolegów, zdarzały się pojedyncze zachowania typu oplucie kolegi, zastraszanie, wulgarnie odzywki.

W księdze środków dyscyplinarnych pojawiają się też nagany za niestosowne zachowania wobec nauczyciela (13 – jest to 8% całości).

Załącznik nr 6 – Materiały z analizy dokumentów do pytania kluczowego 5

Pytanie kluczowe 5. Jakie są efekty podejmowanych przez szkołę działań wzmacniających właściwe zachowania?

Kryteria ewaluacji: Podejmowane działania w tym zakresie przez szkołę przyczyniają się do właściwych zachowań uczniów.

METODY: Analiza dokumentów (księga ewidencji przepustek i urlopów, księga nagród, protokół RP)

Tabela 4. Ilość uczniów, którym udzielono nagrody

SZKOŁA	2009/2010	2010/2011	RAZEM
PODSTAWOWA	1	1	2
GIMNAZJUM	9	5	14
ZAWODOWA	6	6	12
RAZEM	16	12	28

Tabela 5. Rodzaje nagród

Nagroda	2009/2010	2010/2011	RAZEM
Anulowanie nagany	12	7	19
Podwyższenie kieszonkowego	19	12	31
Przepustka	9	3	12
Bilet do domu	1	0	1
Nagroda rzeczowa	0	2	2
Urlop	0	1	1
Telefon do domu	0	2	2
Promocja śródroczna	2	3	5
RAZEM	43	30	73

Szkoła poprzez udzielanie nagród uczniom stara się wspierać ich pozytywną postawę.

W analizowanym okresie 28 uczniów otrzymywało nagrody w postaci: podwyższenie kieszonkowego, anulowanie nagany, przepustka, bilet do domu, promocja śródroczna. Z analizy dokumentów wynika, że podejmowane działania szkoły w większości dawały oczekiwane efekty. Zdarzyły się jednak 2 przypadki ucieczek uczniów zaraz po promocji śródrocznej.

Załącznik nr 7 – Materiały z analizy dokumentów do pytania kluczowego 6

Pytanie kluczowe 6. Jakie działania podejmuje szkoła mające na celu eliminowanie zagrożeń?

Kryteria ewaluacji:

Podjęte przez szkołę działania przyczyniają się do zmniejszania trudnych sytuacji wychowawczych.

W szkole podejmowane są różnego rodzaju działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań.

Do działań podejmowanych przez szkołę należą:

W obrębie klasy

- dyscyplinowanie
- uwaga słowna
- uwaga pisemna
- rozmowa indywidualna
- zgłoszenie wychowawcy
- cotygodniowa ocena z zachowania przeprowadzana wg systemu oceniania

W obrębie szkoły

- monitoring na holu szkolnym
- kontrola korytarzy w czasie przerw, kontrola wyjść podczas lekcji
- rozmowy nauczycieli z wychowawcą odnośnie ucznia, klasy
- upominanie uczniów przez dyrektora szkoły,
- pogadanki, rozmowy indywidualne z uczniem destrukcyjnym, który brany jest pod opiekę przez konkretnego nauczyciela
- rozmowy nauczycieli z dyrektorem w sprawie wychowanków,
- współpraca z wychowawcami grup internatowych, udział wychowawców w spotkaniach RP szkół, wywiadówki,
- lekcje wychowawcze
- współpraca z pedagogiem i psychologiem,
- przedstawienia teatralne, profilaktyczne,
- pisemne powiadomienie rodziców, opiekunów o ocenach i zachowaniu 3X w semestrze
- programy wychowawcze, profilaktyczne, WSO
- odwoływanie się do regulaminu szkoły i obowiązków ucznia

W obrębie Zakładu:

- monitoring zakładowy
- stosownie regulaminu Zakładu i wynikającego z niego systemu kar i nagród
- wymiana informacji o uczniach / wychowankach z innymi działami (warsztatami szkolnymi i grupami internatowymi)
- wystawiani opinii o wychowanku dotyczącej zachowania w poszczególnych działach (wychowawcy szkoły, warsztatu i internatu przedstawiają na piśmie swoje opinie, które jako jedna zbiorcza opinia przesyłana jest do sądu)

Załącznik nr 8 – Materiały z analizy dokumentów do pytania kluczowego 7

Pytanie kluczowe 7. W jakim zakresie szkoła analizuje skuteczność podejmowanych działań wychowawczych?

Kryteria ewaluacji:

Trafność zadań wychowawczych przekłada się na ich skuteczność i uzyskiwane efekty.

Tabela 16 Nagrody w roku szkolnym 2009/2010

Lp	Rodzaje nagród	Liczba udzielonych nagród w roku szkolnym 2009/2010 z podziałem na poszczególne działy				Razem szkoły
		Warsztaty	Szkoła podstawowa	Gimnazjum	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	
1	Pochwała					
2	Podwyższenie kieszonkowego	40		8	5	13
3	Nagroda rzeczowa					
4	Telefon do rodziny					
5	Anulowanie lub zawieszenie raportu nagannego			6	1	7
6	Anulowanie zakazu przepustek i urlopów			1		1
7	Zakup biletu do domu				1	
8	Anulowanie lub zawieszenie upomnienia	1				
9	Przepustka	6		1	6	7
RAZEM		47				28

Wnioski: Do najczęściej stosowanych nagród należą podwyższenie kieszonkowego, anulowanie lub zawieszenie raportu nagannego i udzielenie przepustki. Jako nagrody nie wystąpiły pochwała, nagroda rzeczowa, telefon do rodziny.

Warsztaty przyznały podwyższenie kieszonkowego w 85 % przypadków, podczas gdy w szkole stanowiło to 48% przyznanych nagród.

Warsztaty wystawiły 64% wszystkich wystawionych nagród łącznie w szkole i w warsztatach, podczas gdy szkoła miała 36%.

Tabela 7 Nagrody w roku szkolnym 2010/2011

Lp	Rodzaje nagród	Liczba udzielonych nagród w roku szkolnym 2010/2011 z podziałem na poszczególne działy				Razem szkoły
		Warsztaty	Szkoła podstawowa	Gimnazjum	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	
1	Pochwała	1				
2	Podwyższenie kieszonkowego	27		5	6	11
3	Nagroda rzeczowa	1			2	2
4	Telefon do rodziny	3	1	1	1	3
5	Anulowanie lub zawieszenie raportu nagannego	2		6	4	10
6	Anulowanie zakazu przepustek i urlopów					
7	Zakup biletu do domu					
8	Anulowanie lub zawieszenie upomnienia					
9	Przepustka	10		2	1	3
10	Urlop				1	1
	RAZEM	44				30

Wnioski: W aktualnym roku szkolnym 2010/2011 zestawienia dotyczą okresu od 01.09.2010 do dnia 30.04.2011. Ponownie podwyższenie kieszonkowego jest najczęściej przydzielaną nagrodą

(warsztaty – 61% przypadków, szkoła – 37% przyznanych nagród). Jako nagrody nie wystąpiły anulowanie zakazu przepustek i urlopów, zakup biletu i anulowanie lub zawieszenie upomnienia

Analiza zestawienia dwóch lat szkolnych wskazuje obniżenie liczby przyznawanych nagród na warsztatach a ich zwiększenie w szkole w roku szkolnym 2010/2011 w stosunku do 2009/2010. Najczęściej stosowaną nagrodą jest podwyższenie kieszonkowego. Brak jest przyznanych nagród w szkole podstawowej w roku 2009/2010

Warsztaty wystawiły 59% wszystkich wystawionych nagród łącznie w szkole i w warsztatach, podczas gdy szkoła miała 41%.

Tabela 8 Środki dyscyplinarne w roku szkolnym 2009/2010

Lp	Rodzaje środków dyscyplinarnych	Liczba zastosowanych środków dyscyplinarnych w roku szkolnym 2009/2010 z podziałem na poszczególne działy						Razem szkoły
		Warsztaty	Szkoła podstawowa	Gimnazjum			ZSZ	
				klasa 1	Klasa 2	Klasa 3		
1	Nagana	14	5	2	11	15	7	40
2	Upomnienie	5	3		10	10	7	30
3	Obniżenie kieszonkowego							
4	Zakaz przepustek i urlopów			1				1
5	Powiadomienie sądu o niewłaściwym zachowaniu							
6	Przeniesienie do zakładu o wzmożonym nadzorze wychowawczym							
7	Inne							
	RAZEM	19	8	3	21	25	14	71

Wnioski: Nagana w szkołach została przydzielona w 56% przypadków, a upomnienie wystawiono w 42% przypadków, podczas gdy w warsztatach stanowiło to odpowiednio 74% i 26%. W roku szkolnym 2009/2010 nie wykorzystano następujących środków dyscyplinarnych: obniżenia kieszonkowego, powiadomienia sądu o niewłaściwym zachowaniu czy przeniesienia ucznia do zakładu o wzmożonym nadzorze wychowawczym. Nie mniej nauczyciele szkoły i warsztatów wnioskuje w sprawie o przeniesieniu ucznia do zakładu o wzmożonym nadzorze wychowawczym na radach zakładu.

Tabela 9 Środki dyscyplinarne w roku szkolnym 2010/2011

Lp	Rodzaje środków dyscyplinarnych	Liczba zastosowanych środków dyscyplinarnych w roku szkolnym 2010/2011 z podziałem na poszczególne działy						Razem
		Warsztaty	Szkoła podstawowa	Gimnazjum			Zasadnicza Szkoła Zawodowa	
				klasa 1	Klasa 2	Klasa 3		
1	Nagana	13	1	7	13	10	19	50
2	Upomnienie	6	1	5	9	15	15	45
3	Obniżenie kieszonkowego							
4	Zakaz przepustek i urlopów							
5	Powiadomienie sądu o niewłaściwym zachowaniu							
6	Przeniesienie do zakładu o wzmożonym nadzorze wychowawczym							
7	Inne							
	RAZEM	19	2	12	22	25	34	95

Wnioski: W roku szkolnym 2010/2011 nie wykorzystano następujących środków dyscyplinarnych: obniżenia kieszonkowego, zakazu przepustek i urlopów, powiadomienia sądu o niewłaściwym zachowaniu czy przeniesienia ucznia do zakładu o wzmożonym nadzorze wychowawczym. Ponownie najczęściej używanym środkiem dyscyplinarnym w szkole była

nagana (53% przypadków) i upomnienie (47%), zaś w warsztatach nagana (68% przypadków) i upomnienie (32%).

Analizując oba lata szkolne 2009/2010 i 2010/2011 liczba środków udzielonych w warsztatach pozostała bez zmian i stanowiła 21% wszystkich udzielonych środków dyscyplinarnych podczas gdy w szkole nastąpił ich wzrost.

W roku szkolnym 2009/2010 szkoła udzieliła środek dyscyplinarny w 79% przypadków na ogólną liczbę 90 środków, a w 2010/2011 stanowiło to 83% przypadków w ogólnej liczbie 114 przyznanych środków.

W zestawieniu środków dyscyplinarnych do nagród warsztaty udzielają więcej nagród podczas gdy szkoła przydziela więcej środków dyscyplinarnych.

Tabela 10 Liczba uczniów ze środkami dyscyplinarnymi w zestawieniu szkół w roku szkolnym 2009/2010 i 2010/2011

L p	Lata szkolne	Liczba zastosowanych środków dyscyplinarnych w roku szkolnym 2009/2010 z podziałem na poszczególne działy		
		Szkoła podstawowa	Gimnazjum	Zasadnicza Szkoła Zawodowa
1	2009/2010	1 uczeń : 2 nagany 1 uczeń : 3 upomnienia 3 nagany stan uczniów: 2	1 uczeń: 1 upomnienie 6 uczniów: 1 nagana 1 uczeń: 1 upomnienie 1 nagana 1 uczeń: 1 upomnienie 2 nagany 1 uczeń: 2 nagany 1 uczeń: 2 upomnienia 1 uczeń: 3 upomnienia 1 uczeń: 3 nagany 1 uczeń: 1 nagana, 1 zakaz przepustek 1 uczeń: 2 upomnienia 1 nagana 1 uczeń: 2 upomnienia 5 nagan 1 uczeń: 1 upomnienie 3 nagany 1 uczeń: 3 upomnienia 1 nagana 1 uczeń: 3 upomnienia 2 nagany stan uczniów: 31	3 uczniów: 1 upomnienie 1 uczeń: 1 nagana 2 uczniów: 1 upomnienie 1 nagana 1 uczeń: 1 upomnienie 2 nagany 1 uczeń: 6 nagan stan uczniów: 19
2	2010/2011	1 uczeń: 1 upomnienie 1 nagana	1 uczeń: 1 upomnienie 2 uczniów: 1 nagana	1 uczeń: 1 nagana

		stan uczniów: 1	4 uczniów: 1 upomnienie 1 nagana 1 uczeń: 2 upomnienia 1 uczeń: 2 nagany 2 uczniów: 3 nagany 3 uczniów: 2 upomnienia 1 nagana 1 uczeń: 3 upomnienia 1 nagana 1 uczeń: 1 upomnienie 3 nagany 1 uczeń: 2 upomnienia 2 nagany 1 uczeń: 3 upomnienia 2 nagany 1 uczeń: 3 upomnienia 5 nagan stan uczniów: 32	4 uczniów: 1 upomnienie 1 uczeń: 1 upomnienie 1 nagana 2 uczniów: 1 upomnienie 2 nagany 2 uczniów: 3 upomnienia 1 uczeń: 1 upomnienie 5 nagan 1 uczeń: 2 upomnienia 9 nagan stan uczniów: 17
--	--	------------------------	---	--

Wniosek: Za mocno destrukcyjnych uczniów przyjęto takich, którzy otrzymali 4 i powyżej środków dyscyplinarnych w danym roku. W roku szkolnym 2009/2010 szczególnie destrukcyjne zachowanie wykazywało 6 uczniów (4 z gimnazjum) w stosunku do ogólnej liczby 52 uczniów, w roku szkolnym 2010/2011 takich uczniów było 10 przy liczbie 50 wszystkich uczniów.

Tabela 11 Liczba uczniów rezygnujących lub usuniętych uchwałą Rady Pedagogicznej ze szkoły w poszczególnych latach

Lata szkolne	I półrocze		II półrocze		Uczniowie usunięci ze szkoły uchwałą Rady Pedagogicznej
	Gimnazjum	Szkoła zawodowa	Gimnazjum	Szkoła zawodowa	
2009/2010	4	1	3	1	3
2010/2011	6	6	2	-	-

Adnotacja do tabeli 11: 3 uczniów (2- gimnazjum, 1 ZSZ), którzy zrezygnowali z nauki w roku szkolnym 2009/2010 ponownie rozpoczęli naukę w roku szkolnym 2010/2011, przy czym 1 uczeń (ZSZ) ponownie zrezygnował.

Wniosek: Uczniowie aby zrezygnować ze szkoły muszą mieć ukończone 18 lat. Żadna osoba uczęszczająca do szkoły podstawowej nie zrezygnowała z nauki.

Tabela 12 Liczba omówień sytuacji dydaktyczno - wychowawczych w roku szkolnym 2009/2010

Data rady pedagogicznej	Ilość diagnoz szkolnych przedstawianych na radzie	Omówienia programu grup internatowych	Inne
03.09.2009			zatwierdzenie planu pracy dydaktyczno – wychowawczej i opiekuńczej szkół i warsztatów
24.09.2009			
08.10.2009		program grupy III	
22.10.2009			omówienie planu nadzoru pedagogicznego
26.11.2009			klasyfikacja za I semestr
10.12.2009	1 diagnoza	program grupy IV	omówienie zaleceń pokontrolnych
07.01.2010	2 diagnozy	program grupy II	
21.01.2010			podsumowanie pracy szkół w mijającym półroczu
04.02.2010			podsumowanie pracy szkół w mijającym półroczu ciąg dalszy
18.02.2010			zmiana WSO, szkolenie z e-dziennika
04.03.2010	5 diagnoz		zatwierdzenie WSO
01.04.2010	1 diagnoza		promocja śródroczna 2 uczniów
08.04.2010	5 diagnoz		
22.04.2010			klasyfikacja za III semestr
06.05.2010	2 diagnozy		przedstawienie zadań nauczycieli w ZP
13.05.2010			przedstawienie zadań nauczycieli w ZP ciąg dalszy i zatwierdzenie ich
21.05.2010	3 diagnozy		omówienie Dnia Sportu
10.06.2010			klasyfikacja wyników klas II zawodowych, analiza programu profilaktyki
18.06.2010			klasyfikacja roczna, podsumowanie pracy i realizacji planu pracy

Tabela 13 Liczba omówień sytuacji dydaktyczno - wychowawczych w roku szkolnym 2010/2011

Data rady pedagogicznej	Ilość diagnoz szkolnych przedstawianych na radzie	Inne	Sytuacja dydaktyczno wychowawcza
02.09.2010		Przedstawienie planu pracy na nowy rok szkolny	Na każdej radzie wychowawcy klas przedstawiają poszczególnych wychowanków, ich zachowanie , postępy edukacyjne, pozostali nauczyciele wyrażają swoje spostrzeżenia
16.09.2010			
14.10.2010			
28.10.2010	3 diagnozy		
25.11.2010		Rada klasyfikacyjna I semestru	
18.01.2011		Rada klasyfikacyjna I półrocza wraz z omówieniem wychowanków	
03.02.2011	3 diagnozy		
10.03.2011	2 diagnozy	promocja śródroczna 1 wychowanka	
24.03.2011			
07.04.2011	5 diagnoz		
28.04.2011		Rada klasyfikacyjna III semestru	

Tabela 14 Przybycie nieletnich do zakładu w roku szkolnym 2009/2010

Z domu rodzinnego	Ze schroniska	Z innego zakładu	Odwołanie z artykułu	Inne
4 – gimnazjum m 6 - zsz	2- szkoła podstawowa 16- gimnazjum 7 - zsz	3- gimnazjum m 2 - zsz		1 – gimnazjum 1 - zsz

Tabela 15 Przybycie nieletnich do zakładu w roku szkolnym 2010/2011

Z domu rodzinnego	Ze schroniska	Z innego zakładu	Odwołanie z artykułu	Inne
2 – gimnazjum 1 - zsz	1 – szkoła podstawowa 13- gimnazjum 4 - zsz	1 - zsz		2 – gimnazjum 1 - zsz

Wnioski: W trakcie roku szkolnego ma miejsce duży ruch uczniów (przybycia do zakładu jak i umieszczenia poza zakładem), który rodzi liczne problemy natury organizacyjnej, edukacyjnej, wychowawczej i opiekuńczej.

Tabela 16 Umieszczanie nieletnich poza zakładem w roku szkolnym 2009/2010

skreśleni w związku z ukończeniem 21 lat	zwolnieni z placówki w trybie art. 86 upn (zwolnienie warunkowe)	zwolnieni z placówki w trybie art. 90 upn	przeniesieni do innego zakładu	skreśleni w związku z pobytem w areszcie śledczym
1- zsz	4 - zsz	4- gimnazjum 2 - zsz	3 – gimnazjum 1 - zsz	1- gimnazjum

Adnotacja: 1 uczeń (gimnazjum) miał niepowrót z przepustki

Tabela 17 Umieszczanie nieletnich poza zakładem w roku szkolnym 2010/2011

skreśleni w związku z ukończeniem 21 lat	zwolnieni z placówki w trybie art. 86 upn (zwolnienie warunkowe)	zwolnieni z placówki w trybie art. 90 upn	przeniesieni do innego zakładu	skreśleni w związku z pobytem w areszcie śledczym
			1- gimnazjum	1 - gimnazjum

Tabela 18 Udzielone przepustki i urlopy w roku szkolnym 2009/2010

	Warsztaty	Szkoła
Przepustki	7	9
Urlopy	-	-

Tabela 19 Udzielone przepustki i urlopy w roku szkolnym 2010/2011

	Warsztaty	Szkoła
Przepustki	8	3
Urlopy	-	1

Tabela 20 Promocje śródroczne w gimnazjum

Lata szkolne	Rok szkolny 2009/2010	Rok szkolny 2010/2011
Promocje śródroczne	2 (01.04.2010)	3 (30.10.2010, 19.01.2011 i 10.03.2011)

Załącznik nr 9 – Materiały z analizy dokumentów do pytania kluczowego 8

Pytanie kluczowe 8. Jaki jest zakres inicjatyw uczniów realizacji programu wychowawczego szkoły?

Kryteria ewaluacji:

Systematycznie wzrasta zakres i aktywność uczniów w realizacji zadań wynikających z programu wychowawczego.

Inicjatywa uczniów przejawia się w pomocy przy:

- organizacji imprez sportowych np. turnieje piłki nożnej, siatkowej, Dzień Sportu itd.
- organizacji wigilii klasowych
- wykonywaniu gazetek szkolnych
- prowadzeniu kroniki szkoły
- organizacji imprez wynikających z planu pracy np. Halloween, Andrzejki
- Dniach Skupienia (2 razy w roku)

Załącznik nr 10 – Materiały z analizy dokumentów do pytania kluczowego 9

Pytanie kluczowe 9. W jakim stopniu nauczyciele przestrzegają regulaminów i procedur?

Kryteria ewaluacji:

Zgodna z procedurami i regulaminami praca nauczycieli wpływa na wzrost bezpieczeństwa w szkole.

Rada 03.09.2009 – zatwierdzenie planu pracy dydaktyczno – wychowawczej i opiekuńczej szkół i warsztatów

Rada 08.10.2009 – dyrektor precyzuje zadania głównego nauczyciela dyżurnego

Rada 19.11.2009 – przypomnienie procedur dot. bezpieczeństwa, zatwierdzonych 14.02.2009, nauczyciele otrzymali aktualny wykaz procedur i regulaminu

Rada 10.11.2009 – omówienie procedur dotyczących przygotowania Dnia Skupienia i reorganizacji z tym związanej

Rada 21.01.2010 – dyrektor chwali za dobrze wykonywane dyżury w czasie przerw międzylekcyjnych

Rada 06.05.2010 – przedstawienie zadań nauczycieli w Zakładzie Poprawczym w Białymstoku (zadania dotyczą nauczycieli wychowawców, nauczycieli przedmiotowych i nauczycieli dyżurnych)

Rada 13.05. 2010 – dyrektor Zakładu stwierdza brak przepływu informacji o wychowankach

Rada 21.05.2010 - omówienie procedur dotyczących przygotowania Dnia Sportu i reorganizacji z tym związanej

W roku szkolnym 2009/2010 miało miejsce udzielenie pracownikom 1 kary upomnienia i 2 kar nagany, wynikających a art. 108 Kodeksu Pracy za nieprzestrzeganie ustalonej procedury na terenie miejsca pracy.

Załącznik nr 11 – Materiały z analizy dokumentów do pytania kluczowego 10

Pytanie kluczowe 10. W jaki sposób następuje przepływ informacji o uczniach?

Kryteria ewaluacji:

Obieg informacji o funkcjonowaniu uczniów w poszczególnych działach zwiększa skuteczność oddziaływań wychowawczych.

Patrz tabela nr 12 i 13, ponadto:

Rada 19.11.2009 – dyskusja nt. usprawnienia przepływu informacji w szkole (wprowadzono tablicę z ogłoszeniami o uczniach typowanych do prac gospodarczych, przypomniano o procedurach obowiązujących w szkole)

Rada 18.02.2010 – szkolenie z e-dziennika który umożliwi przepływ informacji między uczniem, wychowawcą szkoły, warsztatów, wychowawcą internatu, rodzicem bądź opiekunem prawnym

Rada 10.06.2010 – przedstawienie uczniów zagrożonych oceną niedostateczną

Załącznik nr 12 – Kwestionariusz ankiety dla nauczycieli

ANKIETA DLA NAUCZYCIELA

Witaj,

Chcielibyśmy przeprowadzić badanie wśród nauczycieli pracujących w naszej placówce w celu rozpoznania, w jakim zakresie w szkole i w warsztatach respektowane są normy społeczne. Celem ankiety jest rozpoznanie różnorodnych problemów pojawiających się w naszej placówce w obszarze bezpieczeństwa i respektowania norm społecznych.

Gwarantujemy, że **ankieta jest całkowicie anonimowa** – nie należy podawać swojego imienia i nazwiska. Jest także **poufna**, wskazane odpowiedzi pozwolą nam zbudować obraz wykonywanej przez nas pracy – przemyśleć i poprawić ją. Z tego względu bardzo zależy nam na szczerych odpowiedziach. Wyniki – tylko w formie zbiorczej – posłużą nam do dokonania analizy statystycznej. Dlatego też prosimy Cię o szczerą: postaraj się rzetelnie odpowiedzieć na wszystkie pytania zamieszczone poniżej.

Swoje opinie zaznacz stawiając krzyżyk „x” przy odpowiednich odpowiedziach lub otocz je kółkiem oraz wpisz opinie w miejsce wykropkowane.

*Dziękujemy.
Zespół ds. ewaluacji*

1. Czy, jako wychowawca klasy lub nauczyciel, zapoznajesz uczniów z wymaganiami pracy w szkole/warsztatach?

- Tak, zawsze
- Czasami
- Nie

2. Czy starasz się obiektywnie oceniać zachowanie uczniów?

- Tak
- Czasami
- Nie, nie zawracam sobie tym głowy

3. Czy przy ocenie uczniów sugerujesz się opinią innych nauczycieli?

- Zawsze
- Czasami
- Nigdy

3a. Wyjaśnij, dlaczego to robisz?

.....
.....
.....

4. Czy niekiedy zdarza się, że na ocenę z zachowania uczniów mają wpływ Twoje indywidualne emocje, odczucia, sympatie itp.?

- Tak. **Kiedy to się dzieje?**
- .....
- Czasami
- Nie

5. Czy przy ocenianiu zachowania ucznia uwzględniasz jego uwagi i spostrzeżenia, opinie?
Tak. W jakich sytuacjach?

- .....
- Nie
- Czasami

6. Czy przy ocenianiu zachowania ucznia zawsze stosujesz zasady obowiązujące w szkole (np. regulaminy, wytyczne)?

- Tak, zawsze
- Niekiedy
- Nie, raczej nie

7. Jak sądzisz, czy oceniani uczniowie znają i rozumieją zasady oceniania w szkole?
Tak, wszyscy

- Niektórzy
- Nie, z reguły nie znają i nie rozumieją
-

8. Czy uważasz, że obowiązujące w ZP kryteria oceny poszczególnych aspektów zachowania uczniów są wystarczające?

- Tak, są w pełni wystarczające.
- Nie

Moim zdaniem należałoby dodać: .....

Moim zdaniem należałoby usunąć: .....

- Nie mam zdania

9. Czy jesteś w stanie zapewnić bezpieczeństwo uczniom w trakcie swoich zajęć?

- Tak
- Nie
- Trudno powiedzieć

9a. Dlaczego, z czym związane są Twoje obawy?

.....

.....

.....

10. Co, Twoim zdaniem, wpływa na powstawanie konfliktów, sytuacji trudnych, czy niebezpiecznych wśród wychowanków? (wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – to czynnik najważniejszy, 2 – mniej ważny, ... itd.)

- Problemy osobiste uczniów
- Problemy własne nauczycieli
- „Drugie życie”
- Niechęć do nauczycieli
- Niechęć do nauki
- Procedury i regulaminy
- Długotrwałe przebywanie w tym samym miejscu z tymi samymi osobami
- Okres dojrzewania (buntu)
- Rozładowywanie napięcia, emocji
- Inne, jakie?

.....

...

11. Czy informujesz uczniów o zasadach zachowania w szkole i warsztatach?

- Zawsze
- Czasami
- Nigdy
-

12. Które zawarte w regulaminie zasady właściwego zachowania są, Twoim zdaniem, najtrudniejsze do przestrzegania przez uczniów?

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – to czynnik najtrudniejszy, 2 – mniej trudny, ... itd.)

- Unikanie wulgaryzmów
- Niekulturalne zwracanie się do nauczycieli
- Niekulturalne zwracanie się do rówieśników
- Dokuczanie słabszym
- Przeszkadzanie w prowadzeniu zajęć
- Niereagowanie na polecenia nauczycieli
- Przestrzeganie przepisów BHP
- Inne, jakie?

.....

...

13. Czy, według Ciebie, uczniowie starają się przestrzegać zasad właściwego zachowania?

Zawsze

- Czasami →
- Nigdy →
-

13a. Jak myślisz, od czego to zależy? ....
---

14. Jakie podejmujesz działania, aby wzmocnić właściwe zachowania ucznia w szkole/warsztatach?

<i>Pozytywne (nagrody)</i>	<i>Negatywne (kary)</i>

15. Jak często nagradzasz wychowanków za właściwą postawę i zachowanie?

(wybierz jedną, właściwą odpowiedź)

- Każdorazowo, kiedy tylko to zauważę
- Każdorazowo, przy ocenianiu tygodniowym
- Każdorazowo, przy ocenianiu miesięcznym
- Sporadycznie
- Nie nagradzam

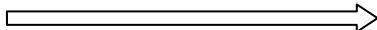
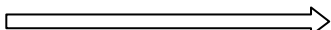

16. Jak często starasz się pomóc wychowankom rozwiązać ich problemy?

- Zawsze
- Rzadko to się zdarza
- Nie przypominam sobie takiej sytuacji

17. Czy wysłuchujesz sugestii i pomysłów wychowanków dotyczących zmian w szkole/warsztatach?

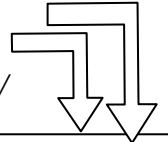
- Tak, zawsze
- Czasami
- Tak, o ile uważam je za słuszne
- Nie zwracam na to uwagi
- Nigdy nie zwrócili się do mnie z tym /przejdź do pyt. nr 20/

18. Czy przedstawiasz pomysły wychowanków dotyczące zmian w szkole/warsztatach na Radzie Pedagogicznej?

- Tak
- Czasami
- Tak, o ile uważam je za słuszne
- Nie, nie zdarzyło mi się

19a. Czy pomysły/sugestie wychowanków są wdrażane w życie?

- Tak, za każdym razem
- Tak, o ile uważane są one za słuszne
- Nie, raczej nie /przejdź do pytania nr 20/

19b. Jakie to były pomysły? Wskaż przykładowe:

.....
.....
.....
.....

20. Czy umożliwiasz uczniom poprawę oceny nauczanego przez siebie przedmiotu?

- Tak, zawsze. **Dlaczego?**

.....

- Czasami

- Nie. **Dlaczego?**

.....

21. Czy, przypadku zastosowania środka dyscyplinującego (np. Raportu Nagannego, Upomnienia) umożliwiasz uczniom „odpracowanie” go?

- Tak, zawsze. **Dlaczego?**

.....

- Czasami

- Nie. **Dlaczego?**

.....

22. Czy przestrzegasz regulaminów i procedur obowiązujących w szkole?

- Tak, zawsze
- Czasami je pomijam
- Nie przestrzegam

22a. Dlaczego?

.....
.....
.....

23. Czy zdarza się, że rozmawiasz z wychowawcami o problemach uczniów w szkole/warsztatach?

- Tak
 Czasami
 Nie, nie rozmawiam

24. Czy zdarza się, że rozmawiasz z Dyrekcją placówki o problemach uczniów w szkole/warsztatach?

- Tak
 Czasami
 Nie, nie rozmawiam

METRYCZKA:

Miejsce pracy w ZP w Białymstoku:

- Szkoła   Warsztaty

Twój staż pracy z ZP w Białymstoku:

- 0-5 lat
 5-10 lat

 10-15 lat
 15-20 lat

Uwagi do ankiety:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Dziękujemy za poświęcony czas!
Zespół ds. ewaluacji

Białystok, kwiecień 2011r

Załącznik nr 13 – Zestawienie danych z analizy ankiety dla nauczycieli szkoły

Ankieta dla nauczycieli szkoły

1. Czy, jako wychowawca klasy lub nauczyciel, zapoznajesz uczniów z wymaganiami pracy w szkole/warsztatach?

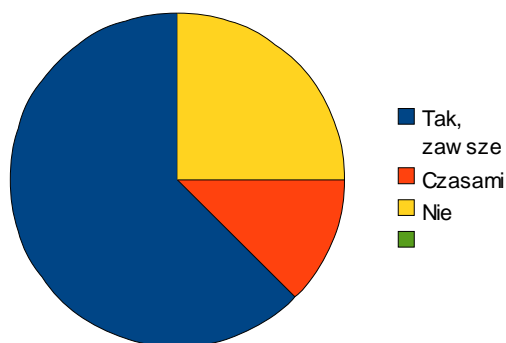
Odpowiedzi:	ilość
Tak, zawsze	14
Czasami	0
Nie	0

2. Czy starasz się obiektywnie oceniać zachowanie uczniów?

Odpowiedzi:	ilość
Tak, zawsze	14
Czasami	0
Nie, nie zawracam sobie tym głowy	0

3. Czy przy ocenie uczniów sugerujesz się opinią innych nauczycieli?

Odpowiedzi:	ilość
Zawsze	5
Czasami	5
Nigdy	4

3a. Wyjaśnij, dlaczego to robisz? Aby ocena była obiektywna i nie wynikała z moich obserwacji opinia wszystkich nauczycieli jest ważna przy ocenianiu, ponieważ różnie zachowuje się na poszczególnych lekcjach; wychowanka oceniam przez pryzmat pracy własnej i zachowanie; wynika to z różnego zachowania ucznia na różnych przedmiotach i u nauczycieli; uczniowie u wybranych nauczycieli zachowują się inaczej; obróbki są łączone i uczniowie u różnych nauczycieli pracują (3 wypowiedzi) zachowują się różnie; są sytuacje, których nie widzę ja a dostrzegają inni nauczyciele; mój osąd może być obiektywny; bo może widzą inni to czego ja nie zauważam; mają inny punkt widzenia

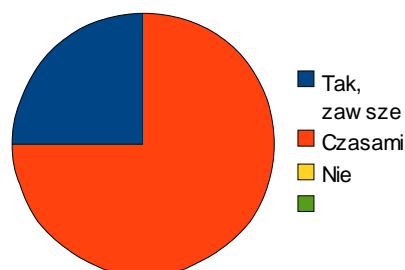
4. Czy niekiedy zdarza się, że na ocenę z zachowania uczniów mają wpływ Twoje indywidualne emocje, odczucia, sympatie itp.?

Kiedy to się dzieje? **Brak wypowiedzi**

Odpowiedzi:	
Tak	0
Czasami	5
Nie	9

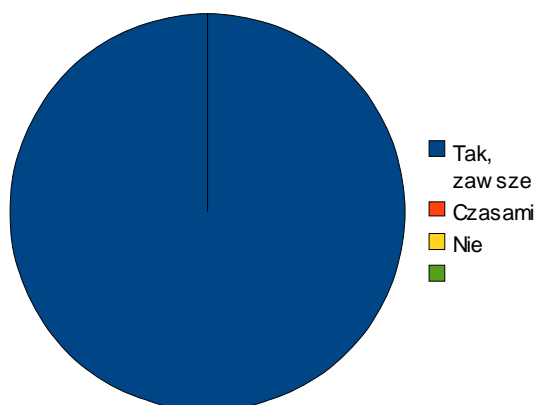
5. Czy przy ocenianiu zachowania ucznia uwzględniasz jego uwagi i spostrzeżenia, opinie? W jakich sytuacjach? Jeśli przedstawia w sposób akceptowalny i potrafi to uzasadnić;

Odpowiedzi:	ilość
Tak, w jakich sytuacjach	2
Czasami	10
Nie	1

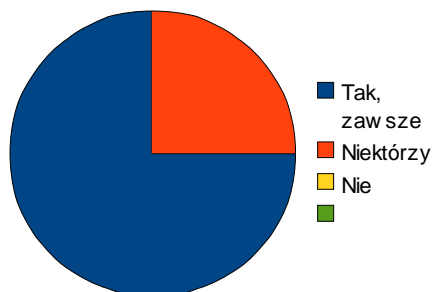
6. Czy przy ocenianiu zachowania ucznia zawsze stosujesz zasady obowiązujące w szkole (np. regulaminy, wytyczne)?

Odpowiedzi:	ilość
Tak	14
Niekiedy	0
Nie, raczej nie	0

7. Jak sądzisz, czy oceniani uczniowie znają i rozumieją zasady oceniania w szkole?

Odpowiedzi:	ilość
Tak, wszyscy	12
Niektórzy	2
Nie, z reguły nie znają i nie rozumieją	0

8. Czy uważasz, że obowiązujące w ZP kryteria oceny poszczególnych aspektów zachowania uczniów są wystarczające?

Odpowiedzi:	ilość
Tak, są w pełni wystarczające.	8
Nie	0
Nie mam zdania	0

9. Czy jesteś w stanie zapewnić bezpieczeństwo uczniom w trakcie swoich zajęć?

Tak

Nie

Trudno powiedzieć

9a. Dlaczego, z czym związane są Twoje obawy?

Brak uzasadnienia

Odpowiedzi:	ilość
Tak	8
Nie	0
Trudno powiedzieć	0

10. Co, Twoim zdaniem, wpływa na powstawanie konfliktów, sytuacji trudnych, czy niebezpiecznych wśród wychowanków? (wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – to czynnik najważniejszy, 2 – mniej ważny,... itd.)

Dla 1		Dla 2
3	Niechęć do nauki	3
3	Problemy osobiste uczniów	2
1	Okres dojrzewania (buntu)	1
1	Rozładowywanie napięcia, emocji	1
0	Procedury i regulaminy	1
0	Problemy własne nauczycieli	0
0	„Drugie życie”	0
0	Niechęć do nauczycieli	0
0	Długotrwałe przebywanie w tym samym miejscu z tymi samymi osobami	0
0	Inne, jakie?	0

11. Czy informujesz uczniów o zasadach zachowania w szkole i warsztatach?

Odpowiedzi:	ilość
Zawsze	8
Czasami	0
Nigdy	0

12. Które zawarte w regulaminie zasady właściwego zachowania są, Twoim zdaniem, najtrudniejsze do przestrzegania przez uczniów?

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – to czynnik najtrudniejszy, 2 – mniej trudny,... itd.)

Dla 1		Dla 2
6	Unikanie wulgaryzmów	0
0	Niekulturalne zwracanie się do rówieśników	5
	Dokuczanie słabszym	2
1	Przeszkadzanie w prowadzeniu zajęć	1
1	Niekulturalne zwracanie się do nauczycieli	0
0	Niereagowanie na polecenia nauczycieli	0
0	Przestrzeganie przepisów BHP	0
0	Inne, jakie?	0

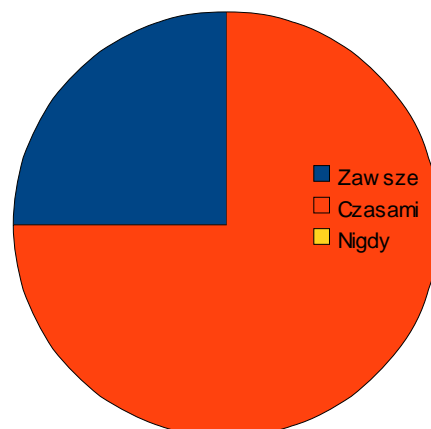
13. Czy, według Ciebie, uczniowie starają się przestrzegać zasad właściwego zachowania?

Zawsze
Czasami
Nigdy →

Odpowiedzi:	ilość
Zawsze	2
Czasami	6
Nigdy	0

13a. Jak myślisz, od czego to zależy?:

- strachu przed konsekwencjami w przypadku łamania regulaminu (2 wypowiedzi)
- ważne od nastroju, często też od sytuacji na grupie internatowej;
- od osobistych oczekiwań, priorytetów, ;
- od nastrojów, od autorytetu nauczyciela;
- chęci do szkoły, buntu wobec nauki;
- stopień demoralizacji, nastroju w jakim przychodzi do szkoły;

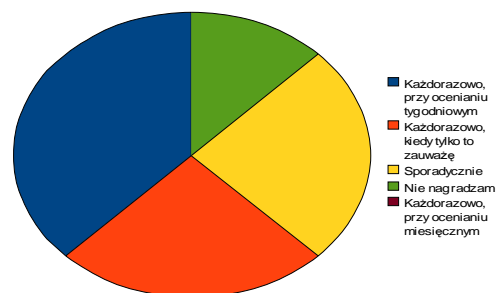
14. Jakie podejmujesz działania, aby wzmocnić właściwe zachowania ucznia w szkole/warsztatach?

<i>Pozytywne (nagrody)</i>	Ilość podjętych działań:	<i>Negatywne (kary)</i>	Ilość podjętych działań:
Nagrody rzeczowe	3	Upomnienia w dzienniczku	4
Pozytywne uwagi	2	Raport – upomnienie	4
Pochwała na forum klasy	2	Raport naganny	4
Pochwała słowna	2	Upomnienia słowne	3
Pochwała na forum szkoły	1	Jakieś prace dodatkowe za złe zachowanie	1
Oceny	1	Rozmowa uśmiadająca .	1
Okazanie zainteresowaniem uczniem	1	obciążenia finansowe	1
Pochwała - raport narodowy	1	rozmowa z wychowawcami internatu, szkoły, w obecności dyrektora	1
Wpis do dzienniczka	1		

15. Jak często nagradzasz wychowanków za właściwą postawę i zachowanie?

(wybierz jedną, właściwą odpowiedź)

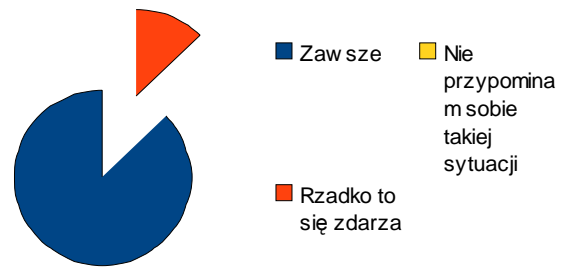
Odpowiedzi:	ilość
Każdorazowo, przy ocenianiu tygodniowym	3
Każdorazowo, kiedy tylko to zauważę	2
Sporadycznie	2
Nie nagradzam	1
Każdorazowo, przy ocenianiu miesięcznym	0

16. Jak często starasz się pomóc wychowankom rozwiązać ich problemy?

Odpowiedzi:	ilość
Zawsze	7
Rzadko to się zdarza	1
Nie przypominam sobie takiej sytuacji	0

17. Czy wysłuchasz sugestii i pomysłów szkole/warsztatach?

Odpowiedzi:	ilość
Tak, o ile uważam je za słuszne	5
Tak, zawsze	2
Czasami	1
Nie zwracam na to uwagi	1
Nigdy nie zwrócili się do mnie z tym /przejdź do pyt. nr 20/	0

18. Czy przedstawiasz pomysły wychowanków dotyczące zmian w szkole/warsztatach na Radzie Pedagogicznej?

Tak →
 Czasami →
 Tak, o ile uważam je za słuszne →
 Nie, nie zdarzyło mi się

Odpowiedzi:	ilość
Tak	0
Czasami	1
Tak, o ile uważam je za słuszne	1
Nie, nie zdarzyło mi się	6

19a. Czy pomysły/sugestie wychowanków są wdrażane w życie? Brak wpisu, odpowiedzi

Tak, za każdym razem
 Tak, o ile uważane są one za słuszne
 Nie, raczej nie /przejdź do pytania nr 20/

19b. Jakie to były pomysły?

Brak wpisu

20. Czy umożliwiasz uczniom poprawę oceny nauczanego przez siebie przedmiotu?

Odpowiedzi:	ilość
Tak, zawsze. Dlaczego? ...	6 odpowiedzi: – Ponieważ każdy ma prawo do poprawy x2; – uważam, że najważniejsze jest aby ucznia nauczyć, a nie tylko ocenić; – zależy mi aby uczniowie przyswoili jak największą wiedzę z moich przedmiotów; – uzupełnienie wiedzy; – poprawa oceny tz., że mu zależy, że się angażuje;
Czasami	2
Nie. Dlaczego?	0

21. Czy, przypadku zastosowania środka dyscyplinującego (np. Raportu Nagannego, Upomnienia) umożliwiasz uczniom „odpracowanie” go?

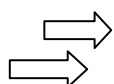
Odpowiedzi:	ilość
Tak, zawsze. Dlaczego?	0
Czasami	8
Nie. Dlaczego?	0

22. Czy przestrzegasz regulaminów i procedur obowiązujących w szkole?

Tak, zawsze

Czasami je pomijam

Nie przestrzegam

22a. Dlaczego?

Brak wpisu

Odpowiedzi:	ilość
Tak, zawsze.	8
Czasami je pomijam	0
Nie przestrzegam	0

23. Czy zdarza się, że rozmawiasz z wychowawcami o problemach uczniów w szkole/warsztatach?

Odpowiedzi:	ilość
Tak	7
Czasami	1
Nie, nie rozmawiam	0

24. Czy zdarza się, że rozmawiasz z Dyrekcją placówki o problemach uczniów w szkole/warsztatach?

Odpowiedzi:	ilość
Tak	7
Czasami	1
Nie, nie rozmawiam	0

Załącznik nr 14 - Zestawienie danych z analizy ankiety dla nauczycieli warsztatów

Ankieta dla nauczycieli warsztatów

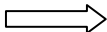

1. Czy, jako wychowawca klasy lub nauczyciel, zapoznajesz uczniów z wymaganiami pracy w szkole/warsztatach?

Odpowiedzi:	Ilość
Tak, zawsze	6
Czasami	0
Nie	0

2. Czy starasz się obiektywnie oceniać zachowanie uczniów?

Odpowiedzi:	Ilość
Tak, zawsze	6
Czasami	0
Nie, nie zwracam sobie tym głowy	0

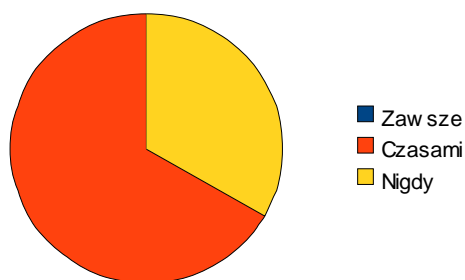
3. Czy przy ocenie uczniów sugerujesz się opinią innych nauczycieli?

Zawsze
Czasami
Nigdy

3a. Wyjaśnij, dlaczego to robisz?

8. obróbki są łączone i uczniowie u różnych nauczycieli pr
(3 wypowiedzi)
9. zachowują się różnie;
10. są sytuacje, których nie widzę ja a dostrzegają inni nauczyciel
11. mój osąd może być obiektywny;
12. bo może widzą inni to czego ja nie zauważam;
13. mają inny punkt widzenia

Odpowiedzi:	Ilość
Zawsze	0
Czasami	4
Nigdy	2

4. Czy niekiedy zdarza się, że na ocenę z zachowania uczniów mają wpływ Twoje

indywidualne emocje, odczucia, sympatie itp.?

Odpowiedzi:	Ilość
Tak, Kiedy to się dzieje?	0
Czasami	5
Nie	1

5. Czy przy ocenianiu zachowania ucznia uwzględniasz jego uwagi i spostrzeżenia, opinie? W jakich sytuacjach?

Odpowiedzi:	Ilość
Tak. W jakich sytuacjach?	1 Jeśli przedstawia w sposób akceptowalny i potrafi to uzasadnić
Czasami	4
Nie	1

6. Czy przy ocenianiu zachowania ucznia zawsze stosujesz zasady obowiązujące w szkole (np. regulaminy, wytyczne)?

Odpowiedzi:	Ilość
Tak, zawsze	6
Niekiedy	0
Nie, raczej nie	0

7. Jak sądzisz, czy oceniani uczniowie znają i rozumieją zasady oceniania w szkole?

Odpowiedzi:	Ilość
Tak, wszyscy	1
Niektórzy	5
Nie, z reguły nie znają i nie rozumieją	0

- Tak, wszyscy
- Niektórzy
- Nie, z reguły nie znają i nie rozumieją

8. Czy uważasz, że obowiązujące w ZP kryteria oceny poszczególnych aspektów zachowania uczniów są wystarczające?

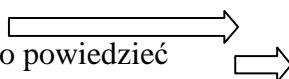
Odpowiedzi:	Ilość
Tak, są w zupełności wystarczające.	5
Nie	1
<i>Moim zdaniem należałoby dodać:...</i>	powinny ewaluować
<i>Moim zdaniem należałoby usunąć:...</i>	0
Nie mam zdania	0

9. Czy jesteś w stanie zapewnić bezpieczeństwo uczniom w trakcie swoich zajęć?

Tak

Nie

Trudno powiedzieć

9a. Dlaczego, z czym związane są Twoje obawy?
Brak wypowiedzi

Odpowiedzi:	Ilość
Tak	6
Nie	0
Trudno powiedzieć	0

10. Co, Twoim zdaniem, wpływa na powstawanie konfliktów, sytuacji trudnych, czy niebezpiecznych wśród wychowanków? (wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1

– to czynnik najważniejszy, 2 – mniej ważny, ... itd.)

Dla 1		Dla 2
1	Problemy osobiste uczniów	2
2	Niechęć do nauczycieli	1
2	„Drugie życie”	0
1	Rozładowywanie napięcia, emocji	1
0	Okres dojrzewania (buntu)	1
0	Niechęć do nauki	1
0	Problemy własne nauczycieli	0
0	Procedury i regulaminy	0
0	Długotrwałe przebywanie w tym samym miejscu z tymi samymi osobami	0
0	Inne, jakie?	0

11. Czy informujesz uczniów o zasadach zachowania w szkole i warsztatach?

Odpowiedzi:	Ilość
Zawsze	6
Czasami	0
Nigdy	0

12. Które zawarte w regulaminie zasady właściwego zachowania są, Twoim zdaniem, najtrudniejsze do przestrzegania przez uczniów?

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – to czynnik najtrudniejszy, 2 – mniej trudny,... itd.)

Dla 1		Dla 2
5	Unikanie wulgaryzmów	1
0	Niekulturalne zwracanie się do nauczycieli	3
1	Przeszkadzanie w prowadzeniu zajęć	1
0	Niekulturalne zwracanie się do rówieśników	1
0	Dokuczanie słabszym	0
0	Niereagowanie na polecenia nauczycieli	0
0	Przestrzeganie przepisów BHP	0
0	Inne, jakie?	0

13. Czy, według Ciebie, uczniowie starają się przestrzegać zasad właściwego zachowania?

Odpowiedzi:	Ilość
Zawsze	0
Czasami	6
Nigdy	0

13a. Jak myślisz, od czego to zależy?

- zależy od właściwej i stanowczej postawy nauczyciela;
- indywidualnych cech nauczyciela;
- gdy uczniowi zależy na ocenach;
- stopnia demoralizacji, nastroj w jakim przychodzą do

14. Jakie podejmujesz działania, aby wzmocnić właściwe zachowania ucznia w szkole/warsztatach?

<i>Pozytywne (nagrody)</i>	Ilość przypadków:	<i>Negatywne (kary)</i>	Ilość przypadków:
Podwyższenie kieszonkowego	3	Upomnienie	4
okazanie zainteresowanie uczniem	1	Nagany	4
Wniosek udzielenie nagrody	1	Umieszczenie na izbie przejściowej	2

Raport pochwalny	1	Rozmowa uświadamiająca	1
Raporty nagrodowe	1	Obniżenie oceny	0
Ustna pochwała	1	Rozmowa z wychowawcą	0
Pochwała wśród innych	0	Upomienie słowne	0
Pomoc w wykonaniu rzeczy dla wychowanka	0	Negatywne oceny	0
Pozytywne oceny	0		

15. Jak często nagradzasz wychowanków za właściwą postawę i zachowanie?

(wybierz jedną, właściwą odpowiedź)

Odpowiedzi:	Ilość
Każdorazowo, przy ocenianiu tygodniowym	3
Każdorazowo, kiedy tylko to zauważę	2
Każdorazowo, przy ocenianiu miesięcznym	1
Sporadycznie	0
Nie nagradzam	0

16. Jak często starasz się pomóc wychowankom rozwiązać ich problemy?

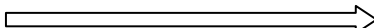
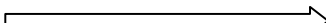

Odpowiedzi:	
Zawsze	6
Rzadko to się zdarza	0
Nie przypominam sobie takiej sytuacji	0

17. Czy wysłuchujesz sugestii i pomysłów wychowanków dotyczących zmian w szkole/warsztatach?

Odpowiedzi:	
Czasami	3
Tak, o ile uważam je za słuszne	2
Tak, zawsze	1
Nie zwracam na to uwagi	0
Nigdy nie zwrócili się do mnie z tym /przejdź do pyt. nr 20/	0

18. Czy przedstawiasz pomysły wychowanków dotyczące zmian w szkole/warsztatach na Radzie Pedagogicznej?

Tak
 Czasami
 Tak, o ile uważam je za słuszne
 Nie, nie zdarzyło mi się

Odpowiedzi:	Ilość
Tak	2
Czasami	1
Tak, o ile uważam je za słuszne	1
Nie, nie zdarzyło mi się	2

19a. Czy pomysły/sugestie wychowanków są wdrażane w życie?

0 Tak, za każdym razem
 4 Tak, o ile uważane są one za słuszne
 0 Nie, raczej nie /przejdź do pytania nr 20/

19b. Jakie to były pomysły? Wskaż przykładowe:

drugie śniadanie,
 wykonywanie prac na własny użytek

20. Czy umożliwiasz uczniom poprawę oceny nauczanego przez siebie przedmiotu?

Dlaczego?

Odpowiedzi:	ilość
Tak, zawsze. Dlaczego?	4 odpowiedzi: 22. by zmotywować do pracy; 23. uważam za słuszne; 24. kolejna szansa; 25. bo uważam, że najważniejsze jest aby ucznia nauczyć a nie tylko oceniać;
Czasami	2
Nie. Dlaczego? ...	0

21. Czy, przypadku zastosowania środka dyscyplinującego (np. Raportu Nagannego, Upomnienia) umożliwiasz uczniom „odpracowanie” go?

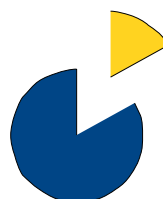
Odpowiedzi:	
Czasami	5
Nie. Dlaczego? ...	1 - nie widzę możliwości ani sposobu
Tak, zawsze. Dlaczego?	0

22. Czy przestrzegasz regulaminów i procedur obowiązujących w szkole?

Tak, zawsze
 Czasami je pomijam
 Nie przestrzegam

Odpowiedzi:	Ilość
Tak, zawsze	5
Czasami je pomijam	0
Nie przestrzegam	1

22a. Dlaczego? Gdyż uważam, że są za bardzo sżywne

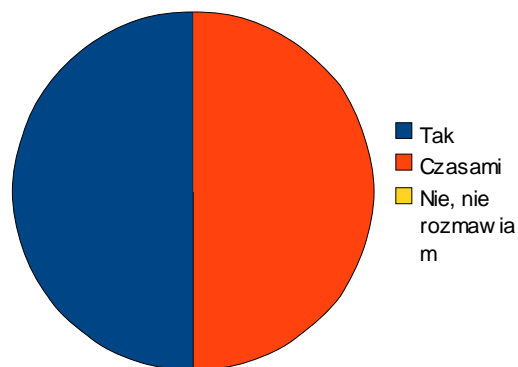
■ Tak, zawsze
 ■ Czasami je pomijam
 ■ Nie przestrzegam

23. Czy zdarza się, że rozmawiasz z wychowawcami o problemach uczniów w szkole/warsztatach?

Odpowiedzi:	ilość
Tak	6
Czasami	0
Nie, nie rozmawiam	0

24. Czy zdarza się, że rozmawiasz z Dyrekcją placówki o problemach uczniów w szkole/warsztatach?

Odpowiedzi:	Ilość
Tak	3
Czasami	3
Nie, nie rozmawiam	0

Załącznik nr 15 – Kwestionariusz ankiety do ucznia 1

ANKIETA DO UCZNIĄ (1)

Witaj,

Chcielibyśmy przeprowadzić ankietę wśród Was, aby poznać Wasze opinie na temat naszej pracy, a przede wszystkim na temat zasad oceniania Was pod względem zachowania. Celem ankiety jest rozpoznanie różnorodnych problemów pojawiających się w tej kwestii w naszej szkole i w warsztatach.

Gwarantujemy Ci, że **ankieta jest całkowicie anonimowa** – nie musisz podawać swojego imienia i nazwiska. **Twoje wypowiedzi będą całkowicie poufne**, pozwolą nam przemyśleć naszą pracę wychowawczą i poprawić ją. Dlatego też prosimy Cię o szczerość: postaraj się rzetelnie odpowiedzieć na wszystkie pytania.

Swoje opinie zaznacz stawiając krzyżyk „x” przy odpowiednich odpowiedziach lub otocz je kółkiem oraz wpisz opinie w miejsce wykropkowane.

*Dziękujemy.
Zespół ds. ewaluacji*

1. Czy nauczyciele zapoznają Cię z zasadami zachowania, postępowania w szkole i w warsztatach? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
☐	Tak	☐
☐	Nie /przejdź do pyt. nr 3/	☐
☐	Nie mam zdania	☐

2. W jaki sposób nauczyciele to przedstawiają?

- Mówią z głowy
- Czytają regulaminy zakładu
- Z innych źródeł. *Jakich?*

.....
 Nie wiem, nie pamiętam

3. Czy uważasz, że Twoje zachowanie jest sprawiedliwie oceniane?

/oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
☐	Tak, zawsze	☐
☐	Czasami	☐
☐	Nie, nigdy	☐

4. Czy masz możliwość zgłaszania uwag i rozmawiania z nauczycielem o Twojej ocenie z zachowania? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:	Warsztaty:	
☐	Tak	☐
☐	Czasami	☐
☐	Nie	☐

5. Czy otrzymana ocena z zachowania wpływa na Twoją postawę w przyszłości?

- Tak (np. motywuje mnie do dalszej pracy, chcę być lepszy)
 Tak, ale działa w odwrotnym kierunku (np. zniechęca mnie)
 Jest mi to obojętne

6. Czy masz poczucie, że nauczyciele oceniają Cię według obowiązujących zasad oceniania? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:	Warsztaty:	
☐	Tak, z reguły wszyscy tak robią	☐
☐	Tylko niektórzy	☐
☐	Nie	☐

7. Czy ważne są dla Ciebie oceny z zachowania otrzymywane w szkole i w warsztatach? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:	Warsztaty:	
☐	Tak	☐
☐	Czasami	☐
☐	Nie	☐

8. Skąd dowiadujesz się o zasadach zachowania w szkole i w warsztatach?

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – oznacza to, co stawiasz na pierwszym miejscu, 2 – na drugim, ... itd.)

/tu wpisz odpowiednią cyfrę/	O zasadach zachowania w szkole i w warsztatach dowiedziałem się z/od:
	Dyrektora szkoły
	Kierownika warsztatów
	Wychowawcy klas/obróbek, nauczycieli
	Tablicy ogłoszeń na korytarzu szkolnym
	Biblioteki
	Od kolegów
	Nie pamiętam
	Nie uzyskałem takich informacji

9. Czy wiesz jakich zachowań oczekuje od Ciebie szkoła/warsztaty?

/oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
☐	Tak, wiem dokładnie	☐
☐	Nie jestem pewny	☐
☐	Nie, nie wiem	☐

10. Które zachowania w szkole są dla Ciebie najtrudniejsze do spełnienia?

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – to najtrudniejsze do spełnienia, 2 – mniej trudne,... itd.)

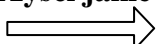

/tu wpisz odpowiednią cyfrę/	Zachowania w szkole najtrudniejsze do spełnienia, to:
	Unikanie wulgaryzmów
	Niekulturalne zwracanie się do nauczycieli
	Niekulturalne zwracanie się do rówieśników
	Dokuczanie słabszym
	Przeszkadzanie w trakcie zajęć
	Niereagowanie na polecenia nauczycieli
	Dbłość o porządek (przepisy BHP)
	Inne, jakie? Napisz:
	Nie ma takich rzeczy, wszystko da się zrobić

11. Które zachowania w warsztatach są dla Ciebie najtrudniejsze do spełnienia?

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – to najtrudniejsze do spełnienia, 2 – mniej trudne,... itd.)

/tu wpisz odpowiednią cyfrę/	Zachowania w warsztatach najtrudniejsze do spełnienia, to:
	Unikanie wulgaryzmów
	Niekulturalne zwracanie się do nauczycieli
	Niekulturalne zwracanie się do rówieśników
	Dokuczanie słabszym
	Przeszkadzanie w trakcie zajęć
	Niereagowanie na polecenia nauczycieli
	Dbłość o porządek (przepisy BHP)
	Inne, jakie? Napisz:
	Nie ma takich rzeczy, wszystko da się zrobić

12. Czy znasz korzyści jakie wynikają z dobrej oceny z zachowania?

- Tak, znam
 Znam tylko niektóre
 Nie, nie znam

<p>12a. Jakie to korzyści?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
--

13. Czy nauczyciele doceniają Twoje właściwe zachowania?

/oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:	
☐	Tak, z reguły wszyscy	☐	
☐	Tylko niektórzy	☐	
☐	Zupełnie nie – czuje się niedoceniany	☐	

14. Czy jesteś nagradzany przez nauczycieli za właściwą postawę i zachowanie?

/oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:	
☐	Tak, zawsze	☐	
☐	Z reguły tak	☐	
☐	Rzadko	☐	
☐	Nie, nigdy	☐	

15. Co robisz, aby nauczyciele w szkole zauważali Twoją właściwą postawę i zachowanie?

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – oznaczą tą, którą stawiasz na pierwszy miejscu, 2 – na drugim,... itd.)

/tu wpisz odpowiednią cyfrę/	Aby nauczyciele <u>w szkole</u> zauważali moją właściwą postawę i zachowanie:
	Jestem aktywny
	Jestem pracowity
	Nie używam wulgaryzmów
	Jestem kulturalny
	Pomagam kolegom
	Dbam o czystość
	Po prostu mówię o tym nauczycielom
	Inne, napisz jakie:
	Nie zależy mi na tym
	Nic nie robię

16. Co robisz, aby nauczyciele w warsztatach zauważali Twoją właściwą postawę i zachowanie?

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – oznaczą tą, którą stawiasz na pierwszy miejscu, 2 – na drugim,... itd.)

/tu wpisz odpowiednią cyfrę/	Aby nauczyciele <u>w warsztatach</u> zauważali moją właściwą postawę i zachowanie:
	Jestem aktywny
	Jestem pracowity
	Nie używam wulgaryzmów
	Jestem kulturalny
	Pomagam kolegom
	Dbam o czystość
	Po prostu mówię o tym nauczycielom
	Inne, napisz jakie:
	Nie zależy mi na tym
	Nic nie robię

17. Czy kiedykolwiek byłeś nagradzany za swoją postawę i zachowanie?

/oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
☐	Tak	☐
☐	Nie, nigdy	☐
☐	Nie pamiętam /przejdź do pyt. nr 19/	☐
☐	Jest mi to obojętne /przejdź do pyt. nr 19/	☐

18. Czy uważasz, że zasługiwałeś na to wyróżnienie?

- Tak
 Nie
 Nie mam zdania

19. Za co najczęściej można otrzymać nagrody w szkole?

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – oznacza cechę (umiejętność), którą stawisz na pierwszym miejscu, 2 – na drugim,... itd.)

/tu wpisz odpowiednią cyfrę/	W szkole najczęściej można dostać nagrody za:
	Za dobre zachowanie
	Za sumienną pracę
	Za nic
	Za udział w konkursach
	Za dowcip
	Za uczciwość
	Inne, napisz co: .....
	Nie interesuje mnie to

20. Za co najczęściej można otrzymać nagrody w warsztatach?

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – oznacza cechę (umiejętność), którą stawisz na pierwszym miejscu, 2 – na drugim,... itd.)

/tu wpisz odpowiednią cyfrę/	W warsztatach najczęściej można dostać nagrody za:
	Za dobre zachowanie
	Za sumienną pracę
	Za nic
	Za udział w konkursach
	Za dowcip
	Za uczciwość
	Inne, napisz za co: .....
	Nie interesuje mnie to

21. Czy, w przypadku otrzymania Raportu Nagannego, czy Upomnienia masz możliwość „odpracowania” go?

Tak, zawsze

To zależy. Wyjaśnij:

.....

Nie

METRYCZKA:

Wiek: ..... lat

Jak długo przebywasz w ZP w Białymstoku: ..... miesięcy

Czy jest to Twój pierwszy zakład?

Tak

Nie

Twoje uwagi do ankiety:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Dziękujemy za poświęcony czas!
Zespół ds. ewaluacji

Białystok, kwiecień 2011r.

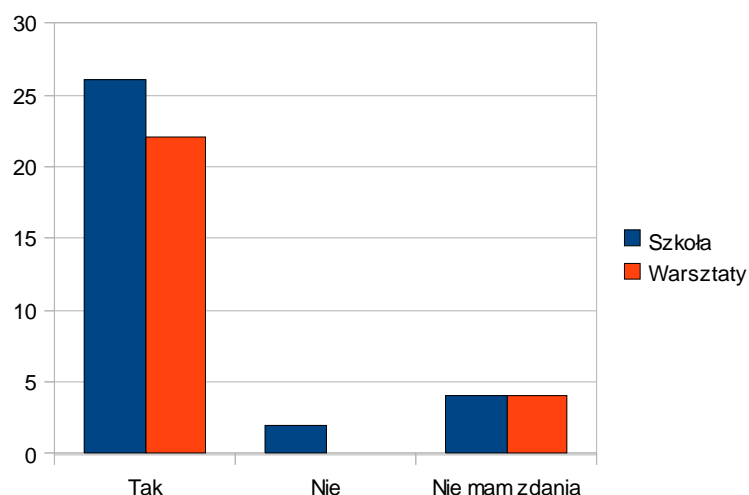
Załącznik nr 16 - Zestawienie danych z analizy ankiety do ucznia 1

Ankieta do ucznia(1)- zasady oceniania zachowania wychowanków

1. Czy nauczyciele zapoznają Cię z zasadami zachowania, postępowania w szkole i w warsztatach? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
20	Tak	22
2	Nie /przejdź do pyt. nr 3/	0
4	Nie mam zdania	4

Według badanych 20 uczniów w szkole i 22 uczniów w warsztatach odpowiedziało: tak, nauczyciele zapoznają z zasadami zachowania i postępowania; nie – odpowiedziało 2 uczni w szkole; zaś po 4 uczni w szkole i warsztacie powiedziało - nie ma zdania.

2. W jaki sposób nauczyciele to przedstawiają?

Odpowiedzi:	
Czytają regulaminy zakładu	13
Mówią z głowy	11
Nie wiem, nie pamiętam	1
Z innych źródeł. <i>Jakich? ...</i>	1 odnoszą się do regulaminu zakładu

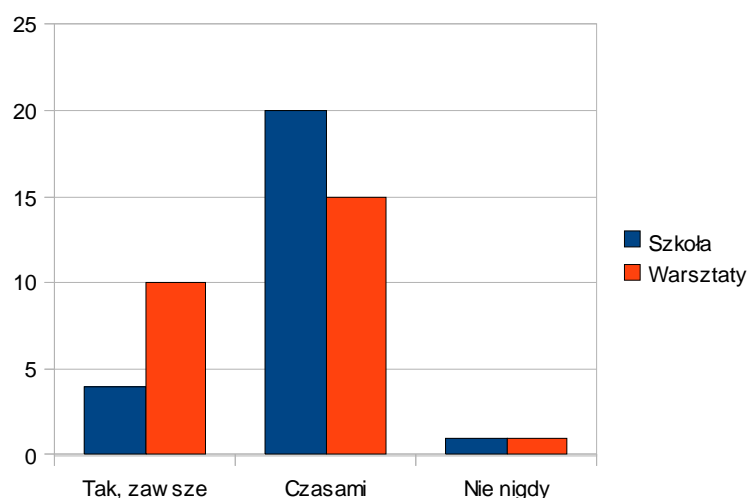
Z 26 badanych uczniów 13 uczniów twierdzi, że nauczyciele przedstawiają to czytając regulaminy zakładu; natomiast 11 badanych twierdzi, że mówią z głowy; 1 uczeń nie wie, nie pamięta w jaki sposób nauczyciele to przedstawiają; zaś 1 uczeń jako inne źródło wskazuje [odnoszą się do regulaminu zakładu

3. Czy uważasz, że Twoje zachowanie jest sprawiedliwie oceniane?

/oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
5	Tak, zawsze	10
20	Czasami	15
1	Nie, nigdy	1

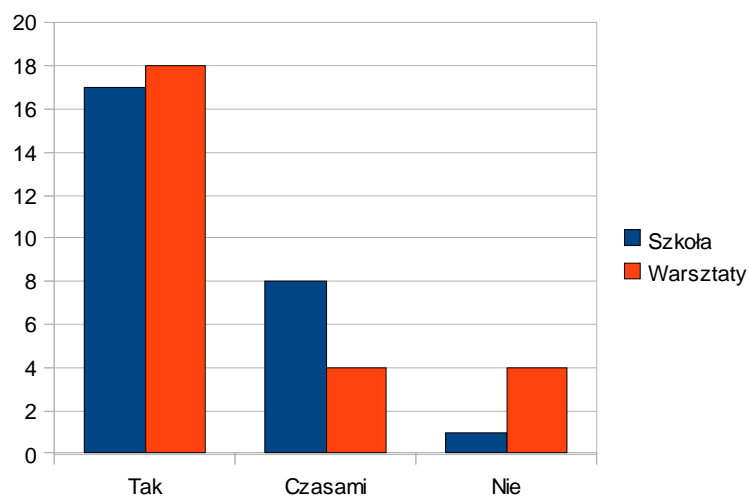
Uważa, 5 uczniów w szkole i 10 uczniów w warsztacie, że ich zachowanie jest sprawiedliwie oceniane; natomiast 20 uczniów w szkole i 15 uczniów w warsztatach uważa, że czasami ich zachowanie jest sprawiedliwie oceniane; zaś po 1 uczniu w szkole i w warsztatach uważa, że nie, nigdy ich zachowanie nie było sprawiedliwie oceniane.

4. Czy masz możliwość zgłaszania uwag i rozmawiania z nauczycielem o Twojej ocenie z zachowania? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
17	Tak	18
8	Czasami	4
1	Nie	4

Możliwość zgłaszania uwag i rozmawiania z nauczycielem o swojej ocenie z zachowania: 17 uczniów w szkole i 18 uczniów w warsztatach twierdzi – tak ma; natomiast 8 w szkole i 4 w warsztatach wierdzi, że ma - czasami taką możliwość; zaś 1 uczeń w szkole i 4 uczni w warsztacie uważa, że – nie ma możliwość zgłaszania uwag i rozmawiania z nauczycielem o swojej ocenie z zachowania .

5. Czy otrzymana ocena z zachowania wpływa na Twoją postawę w przyszłości?

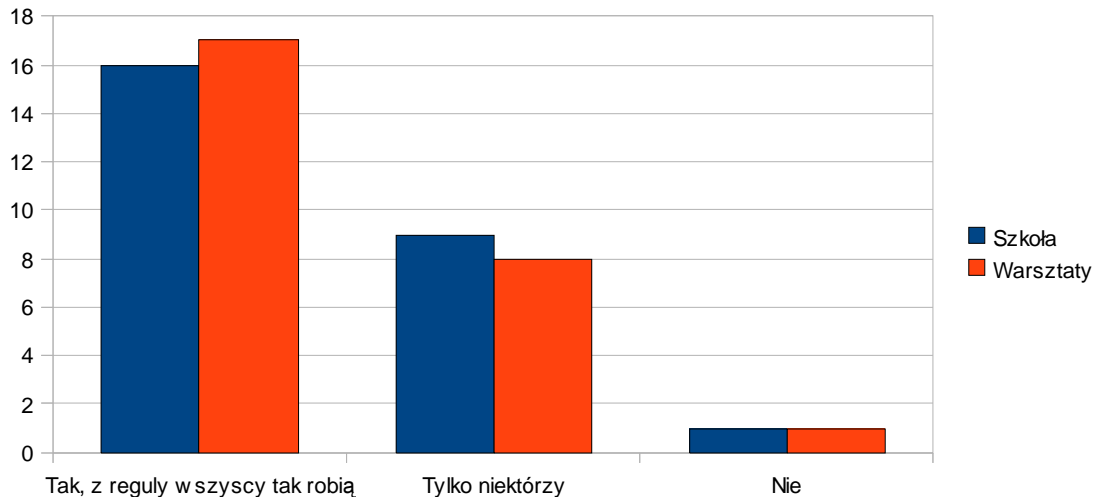
Odpowiedzi:	
Tak (np. motywuje mnie do dalszej pracy, chcę być lepszy)	18
Jest mi to obojętne	7
Tak, ale działa w odwrotnym kierunku (np. zniechęca mnie)	1

Według 18 badanych uczniów powiedziało: tak (np. motywuje mnie do dalszej pracy, chcę być lepszy) otrzymana ocena z zachowania wpływa na jego postawę w przyszłości; dla 7 uczniów jest to obojętne; zaś 1 uczniowi otrzymana ocena z zachowania wpływa: tak, ale działa w odwrotnym kierunku (np. zniechęca mnie).

6. Czy masz poczucie, że nauczyciele oceniają Cię według obowiązujących zasad oceniania? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
16	Tak, z reguły wszyscy tak robią	17
9	Tylko niektórzy	8
1	Nie	1

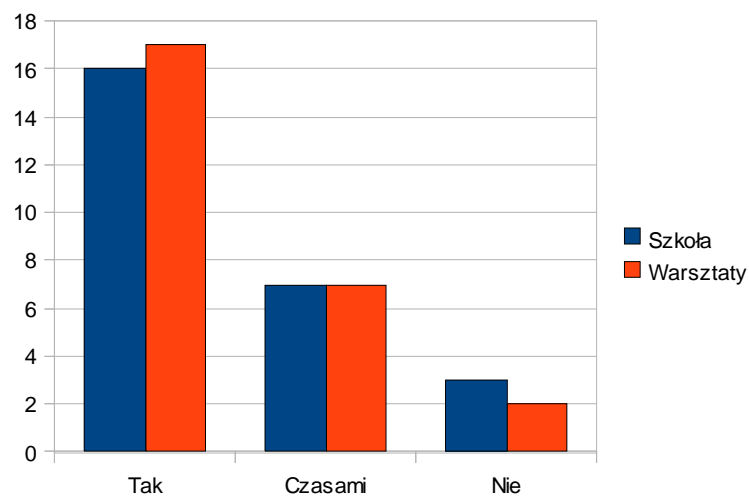
Z 26 badanych uczniów w kwestii poczucia, że nauczyciele oceniają ich według obowiązujących zasad oceniania - 16 w szkole, 17 w warsztatach twierdzi: tak, z reguły wszyscy tak robią; natomiast, że tylko niektórzy nauczyciele oceniają ich według obowiązujących zasad oceniania mówi 9 uczniów w szkole i 8 uczniów w warsztatach, zaś po 1 uczniu w szkole i w warsztatach twierdzi, że nauczyciele nie oceniają ich według obowiązujących zasad oceniania.

7. Czy ważne są dla Ciebie oceny z zachowania otrzymywane w szkole i w warsztatach?
/oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:	
16	Tak	17	
7	Czasami	7	
3	Nie	2	

Dla 16 uczniów w szkole i 17 uczniów w warsztatach - tak oceny z zachowania otrzymywane w szkole i w warsztatach są ważne; czasami ważne, są oceny z zachowania otrzymywane w szkole i w warsztatach tylko dla 7 uczniów w szkole i w warsztatach; natomiast nie ważne są dla 3 uczniów w szkole i 2 uczniów w warsztatach oceny z zachowania otrzymywane w szkole i w warsztatach.

8. Skąd dowiadujesz się o zasadach zachowania w szkole i w warsztatach?

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – oznacza to, co stawiasz na pierwszym miejscu, 2 – na drugim,... itd.)

Dla 1	O zasadach zachowania w szkole i w warsztatach dowiedziałem się z	Dla 2
2	Dyrektora szkoły	11
8	Wychowawcy klas/obróbek, nauczycieli	5
9	Kierownika warsztatów	1
5	Od kolegów	5
0	Tablicy ogłoszeń na korytarzu szkolnym	1
0	Biblioteki	1
0	Nie pamiętam	0
0	Nie uzyskałem takich informacji	0

2 ankiety miały zaznaczone wszystkie odpowiedzi bez numeracji

O zasadach zachowania w szkole i w warsztatach [dla cechy 1] 2 uczniowie dowiedzieli się od dyrektora szkoły zaś [dla cechy 2] aż 11 uczniów; od wychowawcy klas/obróbek, nauczycieli [dla cechy 1] 8 uczniów i [dla cechy 2] 5 uczniów dowiedzieli się o zasadach zachowania w szkole i w warsztatach; od kierownika warsztatów [dla cechy 1] 9 uczniów i [dla cechy 2] 1 uczeń dowiedzieli się o zasadach zachowania w szkole i w warsztatach; od kolegów [dla cechy 1] i [dla cechy 2] po 5 uczniów dowiedzieli się o zasadach zachowania w szkole i w warsztatach; zaś z tablicy ogłoszeń na korytarzu szkolnym i biblioteki [dla cechy 2] po 1 uczniu dowiedzieli się o zasadach zachowania w szkole i w warsztatach.

9. Czy wiesz jakich zachowań oczekuje od Ciebie szkoła/warsztaty?

/oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
19	Tak, wiem dokładnie	19
7	Nie jestem pewny	7
0	Nie, nie wiem	0

Tak, wiem dokładnie 19 uczniów w szkole i w warsztatach twierdzi, że wie jakich zachowań oczekuje od ucznia szkoła/warsztaty; zaś nie jestem pewny jakich zachowań oczekuje od ucznia szkoła/warsztaty, tak twierdzi po 7 uczniów w szkole i w warsztatach.

10. Które zachowania w szkole są dla Ciebie najtrudniejsze do spełnienia?

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – to najtrudniejsze do spełnienia, 2 – mniej trudne,... itd.)

Dla 1	Zachowania w szkole najtrudniejsze do spełnienia, to:	Dla 2
12	Unikanie wulgaryzmów	2
5	Niekulturalne zwracanie się do nauczycieli	9
1	Niekulturalne zwracanie się do rówieśników	2
0	Dokuczanie słabszym	2
0	Przeszkadzanie w trakcie zajęć	3
0	Niereagowanie na polecenia nauczycieli	3
1	Dbałość o porządek (przepisy BHP)	1
2	Inne, jakie? Napisz: brak wpisów	3
5	Nie ma takich rzeczy, wszystko da się zrobić	1

Unikanie wulgaryzmów [dla cechy 1] - 12 uczniom jest najtrudniejsze do spełnienia i [dla cechy 2] - 2 uczniom; niekulturalne zwracanie się do nauczycieli [dla cechy 1] - 5 uczniom jest najtrudniejsze do spełnienia i [dla cechy 2] - 9 uczniom; niekulturalne zwracanie się do rówieśników dla [dla cechy 1] - 1 uczniowi i [dla cechy 2] - 2 uczniom jest najtrudniejsze do spełnienia; dokuczanie słabszym [dla cechy 2] - 2 uczniom jest najtrudniejsze do spełnienia; zaś dla 3 ucni [dla cechy 2] przeszkadzanie w trakcie zajęć i niereagowanie na polecenia nauczycieli, jest najtrudniejsze do spełnienia; dbałość o porządek (przepisy BHP) jest najtrudniejsze do spełnienia dla 1 ucznia z [cechy 1] i [cechy 2]; inne, jakie? Napisz: **brak wpisów** jest najtrudniejsze do spełnienia dla 2 ucni[dla cechy 1] i 3 ucni [dla cechy 2]; nie ma takich rzeczy, wszystko da się zrobić tak twierdzi, że jest najtrudniejsze do spełnienia dla 5 uczniów [dla cechy 1] i 1 uczeń [dla cechy 2]

11. Które zachowania w warsztatach są dla Ciebie najtrudniejsze do spełnienia?

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – to najtrudniejsze do spełnienia, 2 – mniej trudne,... itd.)

Dla 1	Zachowania w warsztatach najtrudniejsze do spełnienia, to:	Dla 2
2	Niekulturalne zwracanie się do nauczycieli	19
12	Unikanie wulgaryzmów	2
4	Nie ma takich rzeczy, wszystko da się zrobić	3
3	Niekulturalne zwracanie się do rówieśników	5
3	Przeszkadzanie w trakcie zajęć	2
2	Dokuczanie słabszym	1
0	Niereagowanie na polecenia nauczycieli	2
0	Dbałość o porządek (przepisy BHP)	2
0	Inne, jakie? Napisz:	0

Najtrudniejsze do spełnienia zachowania w warsztatach niekulturalne zwracanie się do nauczycieli jest dla 2 ucni [dla cechy 1] i 19 uczniom [dla cechy 2]; unikanie wulgaryzmów dla 12 uczniów [dla cechy 1] i dla 2 ucni [dla cechy 2] jest najtrudniejsze do spełnienia zachowania w warsztatach; nie ma takich rzeczy, wszystko da się zrobić 4 uczniom [dla cechy

1] i 3 uczniom [dla cechy 2] jest najtrudniejsze do spełnienia zachowania w warsztatach; niekulturalne zwracanie się do rówieśników jest dla 3 ucni [dla cechy 1] i 5 uczniów [dla cechy 2] najtrudniejsze do spełnienia zachowania w warsztatach; przeszkadzanie w trakcie zajęć jest dla 3 ucni [dla cechy 1] i 2 uczniom [dla cechy 2] najtrudniejsze do spełnienia zachowania w warsztatach; dokuczanie słabszym jest najtrudniejsze do spełnienia zachowania w warsztatach dla 2 ucni [dla cechy 1] i 1 uczniowi [dla cechy 2]; dbałość o porządek (przepisy BHP), niereagowanie na polecenia nauczycieli jest najtrudniejsze do spełnienia zachowania w warsztatach dla 2 ucni [dla cechy 2].

12. Czy znasz korzyści jakie wynikają z dobrej oceny z zachowania?

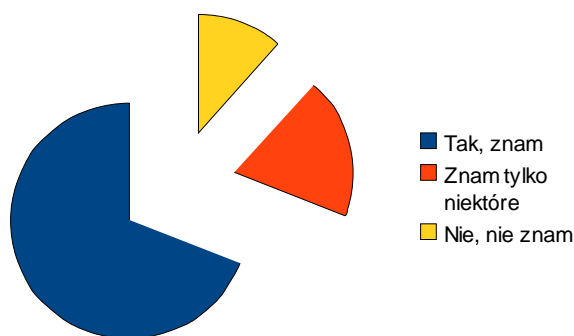
Tak, znam →
 Znam tylko niektóre →
 Nie, nie znam

Odpowiedzi:	Ilość
Tak, znam	18
Znam tylko niektóre	5
Nie, nie znam	3

12a. Jakie to korzyści?

nagrody – 7
 brak wpisu – 7
 robić coś sobie – 4
 przepustki – 4
 picie kawy – 3
 chodzenie w swoich ciuchach – 3
 mieć korzyści – 2
 lepsze traktowanie – 1
 zaufanie do nauczycieli - 1

18 uczniów z badanych odpowiada, że zna korzyści jakie wynikają z dobrej oceny z zachowania; natomiast znam tylko niektóre deklaruje 5 zbadanych uczniów; zaś nie, nie znam twierdzi aż 3 uczniów.

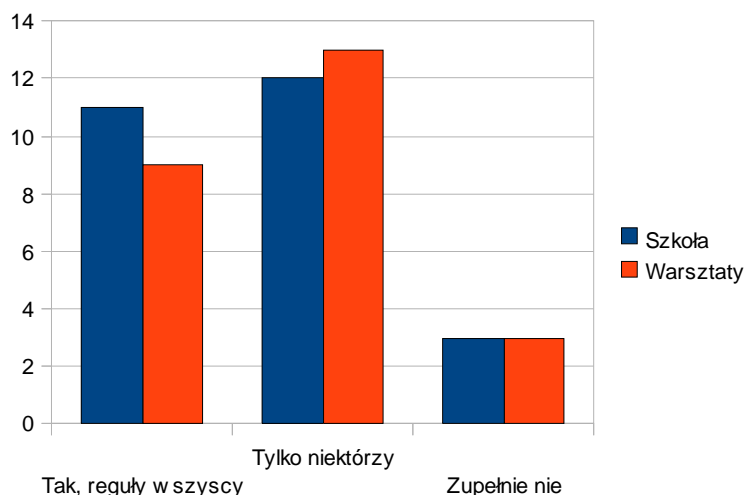

13. Czy nauczyciele doceniają Twoje właściwe zachowania?

/oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
11	Tak, z reguły wszyscy	9
12	Tylko niektórzy	13
3	Zupełnie nie – czuje się niedoceniany	4

Tak, z reguły wszyscy nauczyciele doceniają moje właściwe zachowania tak twierdzi 11 uczniów w szkole i 9 uczniów w warsztatach; tylko niektórzy doceniają moje właściwe zachowania wskazało 12 uczniów w szkole i 14 uczniów w warsztatach; natomiast 3 ucni w szkole i 4 ucni w warsztatach mówi, że zupełnie nie – czuje się niedoceniany przez nauczycieli za właściwe zachowania.

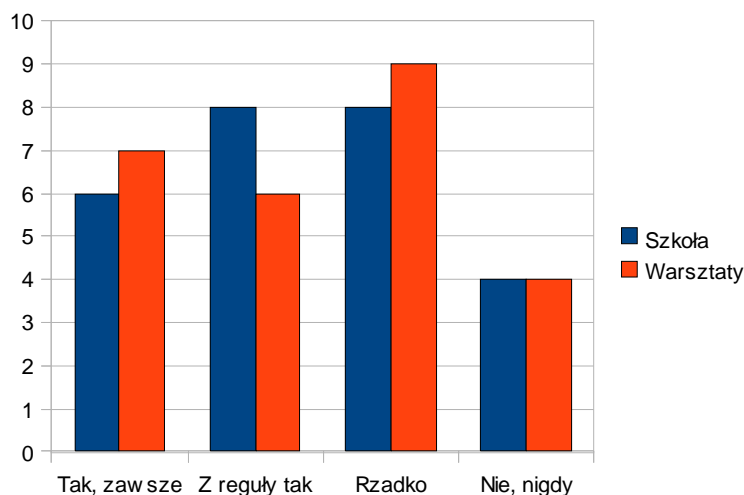

14. Czy jesteś nagradzany przez nauczycieli za właściwą postawę i zachowanie?

/oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
6	Tak, zawsze	7
8	Z reguły tak	6
8	Rzadko	9
4	Nie, nigdy	4

Tak, zawsze byłem nagradzany przez nauczycieli za właściwą postawę i zachowanie tak twierdzi 6 uczniów w szkole i 7 uczniów w warsztatach; z reguły tak byłem nagradzany przez nauczycieli za właściwą postawę i zachowanie tak twierdzi 8 uczniów w szkole i 6 uczniów w warsztatach; rzadko byłem nagradzany przez nauczycieli za właściwą postawę i zachowanie tak twierdzi 8 uczniów w szkole i 9 uczniów w warsztatach; zaś nie, nigdy nie byłem nagradzany przez nauczycieli za właściwą postawę i zachowanie tak twierdzi po 4 uczni w szkole w warsztatach.

15. Co robisz, aby nauczyciele w szkole zauważali Twoją właściwą postawę i zachowanie?

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – oznaczą tą, którą stawiasz na pierwszym miejscu, 2 – na drugim,... itd.)

Dla 1	Aby nauczyciele w szkole zauważali moją właściwą postawę i zachowanie:	Dla 2
17	Jestem aktywny	3
4	Jestem pracowity	12
2	Nie używam wulgaryzmów	3
1	Jestem kulturalny	3
0	Pomagam kolegom	2
0	Dbam o czystość	0
0	Po prostu mówię o tym nauczycielom	2
0	Inne, napisz jakie:	0
2	Nie zależy mi na tym	1
0	Nic nie robię	0

Na pytanie co robisz, aby nauczyciele w szkole zauważali Twoją właściwą postawę i zachowanie 17 uczniów [dla cechy 1] i 3 uczni [dla cechy 2] odpowiedziało - jestem aktywny; jako druga odpowiedź 4 uczni [dla cechy 1] i 12 uczniów [dla cechy 2] - jestem pracowity; następnie, nie używam wulgaryzmów dla 2 uczni [dla cechy 1] i 3 uczni [dla cechy 2]; kolejne dla 1 ucznia [dla cechy 1] i 3 uczni [dla cechy 2] - jestem kulturalny; zaś dla 2 uczni [dla cechy 2] pomagam kolegom i po prostu mówię o tym nauczycielom, natomiast dla 2 uczni [dla cechy 1] i 1 ucznia [dla cechy 2] - nie zależy mi na tym.

□

16. Co robisz, aby nauczyciele w warsztatach zauważali Twoją właściwą postawę i zachowanie?

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – oznaczą tą, którą stawiasz na pierwszym miejscu, 2 – na drugim,... itd.)

Dla 1	Aby nauczyciele w warsztatach zauważali moją właściwą postawę i zachowanie:	Dla 2
17	Jestem aktywny	3
8	Jestem pracowity	10
0	Nie używam wulgaryzmów	4
1	Jestem kulturalny	2
0	Pomagam kolegom	3
0	Dbam o czystość	2
0	Po prostu mówię o tym nauczycielom	1
0	Inne, napisz jakie:	0
0	Nie zależy mi na tym	1
0	Nic nie robię	0

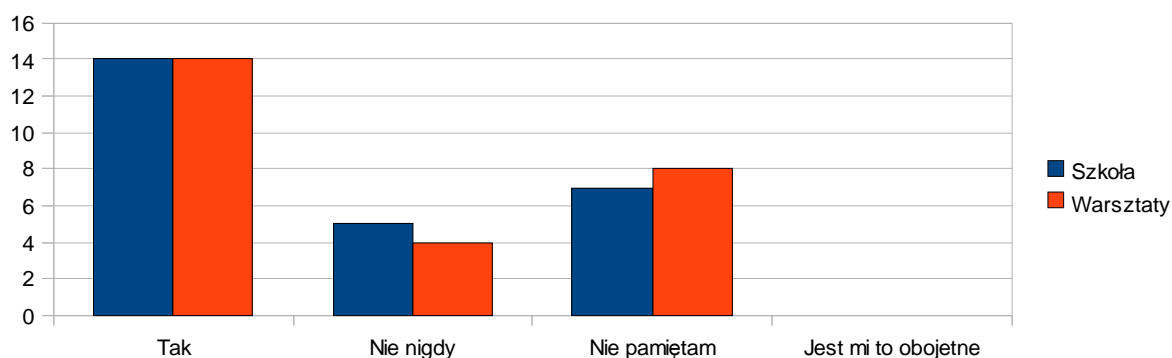
Na pytanie co robisz, aby nauczyciele w warsztatach zauważali Twoją właściwą postawę i zachowanie 17 uczniów [dla cechy 1] i 3 uczni [dla cechy 2] odpowiedziało - jestem aktywny; jako druga odpowiedź 8 uczniów [dla cechy 1] i 10 uczniów [dla cechy 2] - jestem pracowity; następnie 4 uczniom [dla cechy 2] - nie używam wulgaryzmów; zaś 1 uczniowi [dla cechy 1] i 2 uczniom [dla cechy 2] - jestem kulturalny; dla 2 uczni [dla cechy 2] jest dbam o czystość; po 1 uczni [dla cechy 2] dla odpowiedzi: po prostu mówię o tym nauczycielom, nie zależy mi na tym.

17. Czy kiedykolwiek byłeś nagradzany za swoją postawę i zachowanie?

/oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

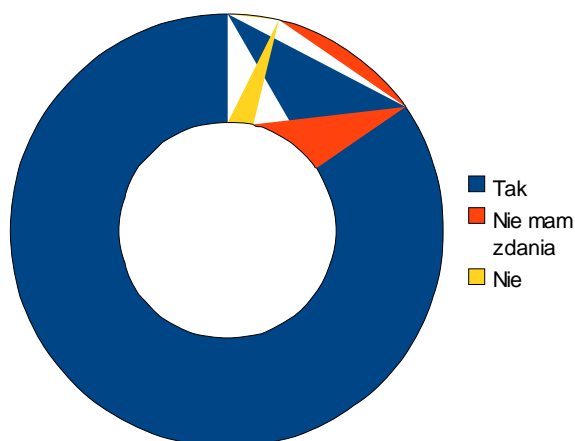
Szkoła:		Warsztaty:
14	Tak	14
5	Nie, nigdy	4
7	Nie pamiętam /przejdź do pyt. nr 19/	8
0	Jest mi to obojętne /przejdź do pyt. nr 19/	0

Po 14 uczniów ze szkoły i warsztatów odpowiedziało – tak, byłem nagradzany za swoją postawę i zachowanie; natomiast 5 uczniów w szkole i 4 w warsztacie twierdzi, że nie, nigdy nie byłem kiedykolwiek nagradzany za swoją postawę i zachowanie; zaś 7 uczniów w szkole i 8 uczniów w warsztatach nie pamiętam, żeby kiedykolwiek był nagradzany za swoją postawę i zachowanie.

18. Czy uważasz, że zasługiwałeś na to wyróżnienie?

Odpowiedzi:	Ilość
Tak	22
Nie mam zdania	3
Nie	1

Z pośród 26 badanych uczniów 22 z nich odpowiada – tak uważa, że zasługiwał na to wyróżnienie;

3 uczni uważa, że nie mam zdania, czy że zasługiwał na to wyróżnienie; no i 1 uczeń twierdzi, że nie zasługiwał na to wyróżnienie.

19. Za co najczęściej można otrzymać nagrody w szkole?

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – oznacza cechę (umiejętność), którą stawisz na pierwszym miejscu, 2 – na drugim,... itd.)

Dla 1	<u>W szkole</u> najczęściej można dostać nagrody za:	Dla 2
16	Za dobre zachowanie	6
6	Za sumienną pracę	12
0	Za nic	2
4	Za udział w konkursach	1
0	Za dowcip	3
0	Za uczciwość	0
0	Inne, napisz co:	0
0	Nie interesuje mnie to	0

Za dobre zachowanie 16 uczniów [dla cechy 1] i 6 uczniów [dla cechy 2] w szkole najczęściej można dostać nagrody; 6 uczniów [dla cechy 1] i 12 uczniów [dla cechy 2] uważa, że za sumienną pracę można dostać nagrody; również za nic tak twierdzi 2 uczni [dla cechy 2]; jak również za udział w konkursach odpowiada 4 uczni [dla cechy 1] i 1 ucznia [dla cechy 2]; za dowcip 3 uczni [dla cechy 2] tak twierdzi.

20. Za co najczęściej można otrzymać nagrody w warsztatach?

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – oznacza cechę (umiejętność), którą stawisz na pierwszym miejscu, 2 – na drugim,... itd.)

Dla 1	<u>W warsztatach</u> najczęściej można dostać nagrody za:	Dla 2
13	Za dobre zachowanie	8
9	Za sumienną pracę	12
1	Za nic	2
3	Za udział w konkursach	0
0	Za dowcip	0
0	Za uczciwość	0
0	Inne, napisz za co:	0
0	Nie interesuje mnie to	0

Najczęściej można otrzymać nagrody w warsztatach za dobre zachowanie odpowiada tak 13 uczniów [dla cechy 1] i 8 uczniów [dla cechy 2]; natomiast za sumienną pracę wskazuje uczniów 9 [dla cechy 1] i 12 uczniów [dla cechy 2]; również za nic tak odpowiada 1 uczeń [dla cechy 1] i 2 uczni [dla cechy 2]; zaś za udział w konkursach odpowiada 3 uczni [dla cechy 1].

21. Czy, w przypadku otrzymania Raportu Nagannego, czy Upomnienia masz możliwość „odpracowania” go?

Odpowiedzi:	ilość
Tak, zawsze	6
To zależy. Wyjaśnij:	19 <i>Wyjaśnij:</i> 9. bez wyjaśnień -6 10. zależy u kogo -4 11. jeśli wychowawca się zgodzi - 4 12. zależy za co -3
Nie	1

W przypadku otrzymania raportu nagannego, czy upomnienia ma możliwość „odpracowania” go twierdzi: tak, zawsze 6 uczniów z 26 badanych; zaś to zależy aż 19 uczniów podając wyjaśnienia:

- 13. bez wyjaśnień -6
- 14. zależy u kogo -4
- 15. jeśli wychowawca się zgodzi - 4
- 16. zależy za co -3

i 1 uczeń odpowiedział, że nie w żadnym przypadku po otrzymaniu raportu nagannego, czy upomnienia nie ma możliwość „odpracowania” go?

METRYCZKA:

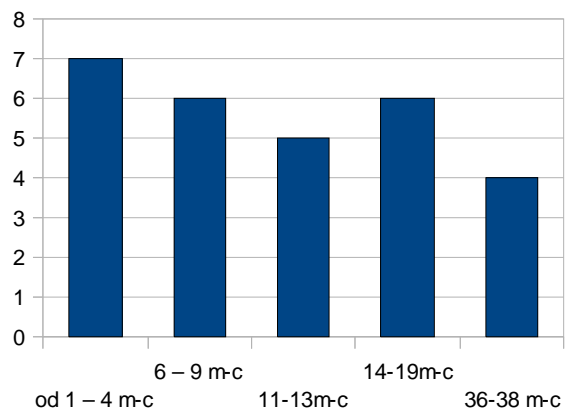
Wiek:

Jak długo przebywasz w ZP w Białymstoku:

Wiek:	Ilość
17 lat	9
18 lat	6
16 lat	4
20 lat	4
19 lat	3

Jak długo przebywasz w ZP w Białymstoku:	Ilość
od 1 – 4 m-c	7
6 – 9 m-c	6
11-13m-c	5
14-19m-c	6
36-38 m-c	4

Czy jest to Twój pierwszy zakład?

Tak	Nie
9	17

Twoje uwagi do ankiety:

Oddano 23 ankiety z adnotacją: "bez w uwag",
jedną ankietę z adnotacją "ankieta interesująca "
jedną ankietę z adnotacją "nie".
Jedną ankietę z adnotacją "w porządku bez uwag"

Załącznik nr 17 – Kwestionariusz ankiety do ucznia 2

ANKIETA DO UCZNIĄ (2)

Witaj,

Chcielibyśmy przeprowadzić ankietę wśród Was, aby poznać Wasze opinie na temat naszej pracy, a przede wszystkim pod względem zasad oceniania postępów w nauce. Celem ankiety jest rozpoznanie różnorodnych problemów pojawiających się w tej kwestii w naszej szkole i w warsztatach. Gwarantujemy Ci, że **ankieta jest całkowicie anonimowa** – nie musisz podawać swojego imienia i nazwiska. **Twoje wypowiedzi będą całkowicie poufne**, pozwolą nam przemyśleć naszą pracę wychowawczą i poprawić ją. Dlatego też prosimy Cię o szczerść: postaraj się rzetelnie odpowiedzieć na wszystkie pytania.

Swoje opinie zaznacz stawiając krzyżyk „x” przy odpowiednich odpowiedziach lub otocz je kółkiem oraz wpisz opinie w miejsce wykropkowane.

*Dziękujemy.
Zespół ds. ewaluacji*

1. Czy nauczyciele zapoznają Cię z zasadami oceniania Twoich postępów w nauce w szkole i w warsztatach? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:	
☐	Tak	☐	
☐	Nie /przejdź do pyt. nr 3/	☐	
☐	Nie mam zdania	☐	

2. W jaki sposób nauczyciele to przedstawiają?

- Mówią z głowy
- Czytają/przedstawiają regulaminy zakładu lub inne dokumenty
- Z innych źródeł. *Jakich?* .....
- Nie wiem, nie pamiętam

3. Czy znasz zasady oceniania Twoich postępów w nauce obowiązujące w szkole i w warsztatach? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:	
☐	Tak, znam wszystkie	☐	
☐	Znam tylko niektóre	☐	
☐	Nie, nie znam tych zasad w ogóle	☐	

4. Czy uważasz, że Twoje postępy w nauce są sprawiedliwie oceniane?

/oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
☐	Tak, ze wszystkich przedmiotów	☐
☐	Tak, ale tylko z niektórych przedmiotów Wymień, z jakich:	☐
☐	Nie jestem sprawiedliwie oceniany	☐
☐	Jest mi to obojętne	☐

5. Czy masz możliwość zgłaszania uwag i rozmawiania z nauczycielami o Twoich ocenach z przedmiotów? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:	Warsztaty:
☐	Tak
☐	Czasami
☐	Nie
☐	Nie zależy mi na tym

6. Czy otrzymywane oceny z przedmiotów wpływają na Twoją postawę?

- Tak (np. motywują mnie do dalszej pracy, chcę być lepszy)
 Tak, ale działają w odwrotnym kierunku (np. zniechęcają mnie)
 Jest mi to obojętne

7. Czy masz poczucie, że nauczyciele oceniają Cię według obowiązujących zasad oceniania?

/oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:	Warsztaty:
☐	Tak, z reguły wszyscy tak robią
☐	Tylko niektórzy
☐	Nie

8. Czy ważne są dla Ciebie oceny z przedmiotów otrzymywane w szkole i w warsztatach?

/oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

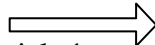

Szkoła:	Warsztaty:
☐	Tak
☐	Czasami
☐	Nie

9. Najbardziej lubisz być oceniany za to, że jesteś:

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – to najbardziej lubiana cecha, 2 – mniej lubiana, ... itd.)

/tu wpisz odpowiednią cyfrę/	Najbardziej lubię być oceniany za to, że jestem:
	pracowity
	sumienny
	dokładny
	aktywny na zajęciach
	kreatywny, masz własne pomysły
	zabawny, dowcipny
	że próbujesz, nawet jeśli na początku coś nie wychodzi
	<i>Jeśli jest coś jeszcze, napisz::: .....</i>
	Nie zależy mi na tym

10. Czy znasz korzyści, jakie wynikają z dobrych ocen z przedmiotów?

- Tak, znam
 Znam tylko niektóre
 Nie, nie znam

<p>10a. Jakie to korzyści?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
--

11. Czy masz poczucie, że nauczyciele doceniają Twoje postępy w nauce?

/oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
☐	Tak, z reguły wszyscy	☐
☐	Tylko niektórzy	☐
☐	Zupełnie nie – czuje się niedoceniany	☐

12. Czy kiedykolwiek zostałeś dodatkowo nagrodzony przez nauczycieli za postępy w nauce? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
☐	Tak	☐
☐	Nie, nigdy	☐
☐	Nie pamiętam /przejdź do pyt. nr 14/	☐
☐	Jest mi to obojętne /przejdź do pyt. nr 14/	☐

13. Czy uważasz, że zasługiwałeś na to wyróżnienie?

- Tak
 Nie
 Nie mam zdania

14. Jeśli zdarzy się, że coś Ci nie pójdzie, czy masz możliwość poprawy oceny z przedmiotu? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
☐	Tak, ze wszystkich przedmiotów	☐
☐	Tak, ale tylko z niektórych przedmiotów Wymień, z jakich:	☐
☐	W ogóle nie mam takiej możliwości	☐
☐	Mam możliwość, ale nie chcę	☐

METRYCZKA:

Wiek: ..... lat

Jak długo przebywasz w ZP w Białymstoku: ..... miesięcy

Czy jest to Twój pierwszy zakład?

Tak   Nie

Twoje uwagi do ankiety:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Dziękujemy za poświęcony czas!
Zespół ds. ewaluacji

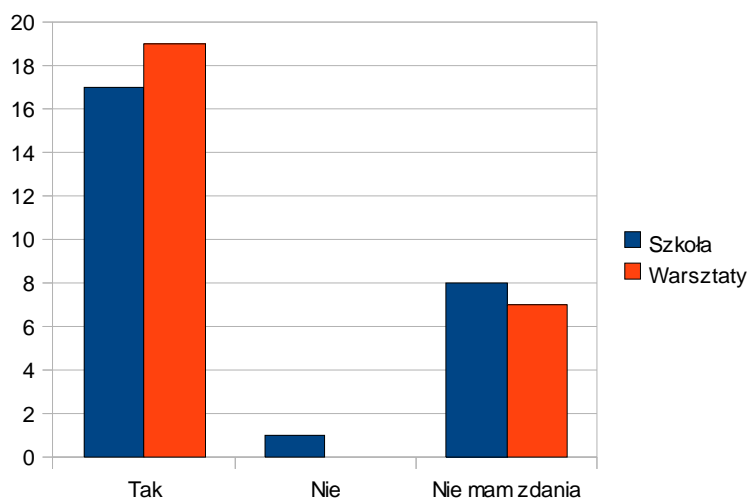
Białystok, kwiecień 2011r.

Załącznik nr 18 - Zestawienie danych z analizy ankiety do ucznia 2

Ankieta do ucznia (2)- zasady oceniania postępów w nauce

1. Czy nauczyciele zapoznają Cię z zasadami oceniania Twoich postępów w nauce w szkole i w warsztatach? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
17	Tak	19
1	Nie /przejdź do pyt. nr 3/	0
8	Nie mam zdania	7

Na 26 wychowanków w szkole 17, a w warsztatach 19 - odpowiedziało **tak**, że nauczyciele zapoznają z zasadami oceniania; natomiast nie mam zdania - w szkole 8, w warsztatach 7 odpowiedziało ; zaś nie w szkole 1 uczeń tak odpowiedział.

2. W jaki sposób nauczyciele to przedstawiaj ?

Mówią z głowy

Czytają/przedstawiają regulaminy zakładu lub inne dokumenty

Z innych źródeł. *Jakich?* Brak wpisów

Nie wiem, nie pamięta

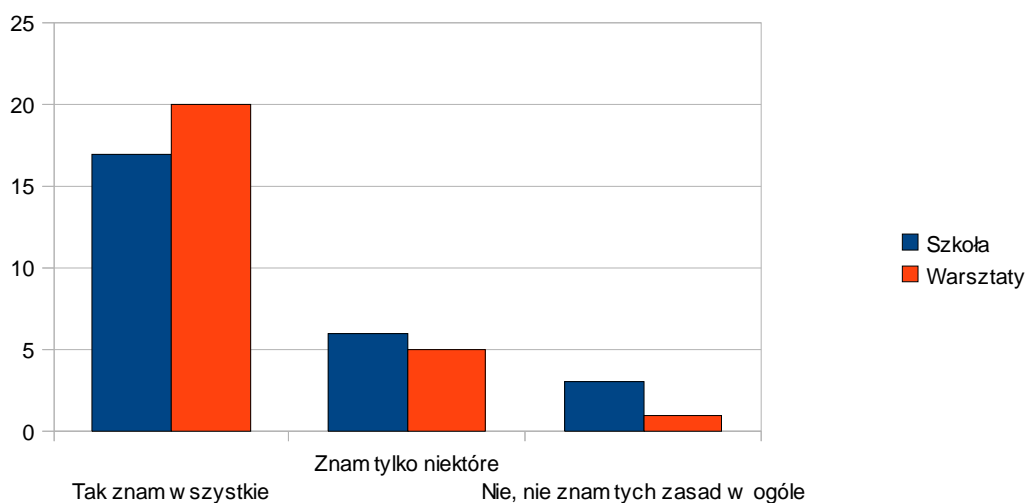
Odpowiedzi:	Ilość
Mówią z głowy	14
Czytają/przedstawiają regulaminy zakładu lub inne dokumenty	0
Nie wiem, nie pamiętam	6
Z innych źródeł. <i>Jakich?</i> Brak wpisów	0

Wg. wychowanków aż 14 z 26 twierdzi, że to mówią z głowy, zaś 6 nie wie, nie pamięta.

3. Czy znasz zasady oceniania Twoich postępów w nauce obowiązujące w szkole i w warsztatach? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
17	Tak, znam wszystkie	20
6	Znam tylko niektóre	5
3	Nie, nie znam tych zasad w ogóle	1

Na 26 wychowanków: w szkole 17, a w warsztatach 20 - odpowiedziało - tak, znam wszystkie zasady oceniania; natomiast zna tylko niektóre - w szkole 6, w warsztatach 5; zaś nie, nie znam tych w ogóle - odpowiedziało tak 3 w szkole i 1 w warsztatach.

4. Czy uważasz, że Twoje postępy w nauce są sprawiedliwie oceniane?

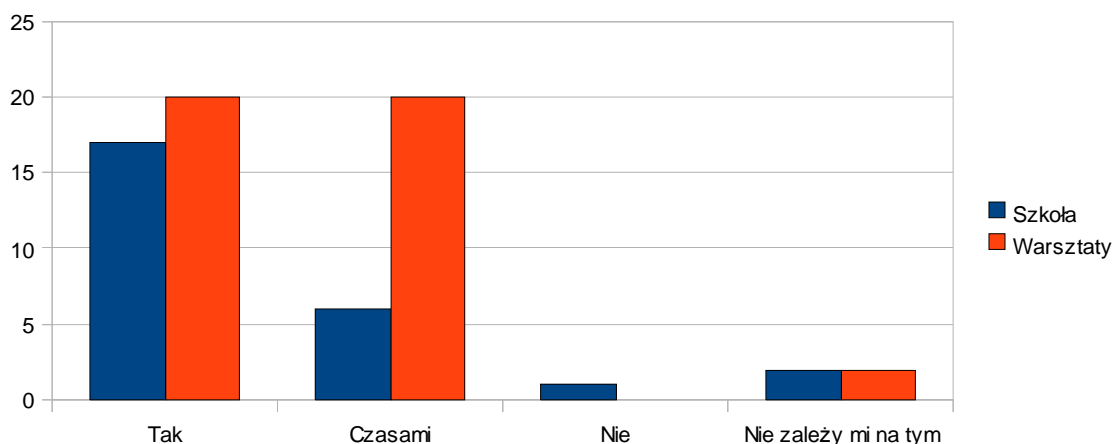
/oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
14	Tak, ze wszystkich przedmiotów	20
4	Tak, ale tylko z niektórych przedmiotów <i>Wymień, z jakich: do szkoły – zależy od humoru wychowawcy lekcji; geografia; w-f; historia; polski; biologia; chemia; fizyka</i>	4
4	Nie jestem sprawiedliwie oceniany	0
4	Jest mi to obojętne	2

Z 26 badanych 14 w szkole i 20 w warsztatach uważa że postępy w nauce są sprawiedliwie oceniane; po 4 tak z szkoły i warsztatów wymieniło przedmioty ze strony szkoły: geografia, w-f, historia, polski, biologia, chemia, fizyka zaznaczając, że zależy od humoru wychowawcy lekcji; natomiast 4 w szkole, że nie jest sprawiedliwie oceniany; zaś dla 4 w szkole i 2 w warsztatach jest to obojętne.

5. Czy masz możliwość zgłaszania uwag i rozmawiania z nauczycielami o Twoich ocenach z przedmiotów? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:	Warsztaty:	
17	Tak	20
6	Czasami	4
1	Nie	0
2	Nie zależy mi na tym	2

17 uczniów w szkole i 20 w warsztatach twierdzi, że tak ma możliwość zgłaszania uwag i rozmawiania o swoich ocenach, czasami - 6 w szkole i 4 w warsztacie; nie – 1 w szkole; zaś dla 2 uczniów w szkole i warsztacie nie zależy im na tym .

6. Czy otrzymywane oceny z przedmiotów wpływają na Twoją postawę?

Tak (np. motywują mnie do dalszej pracy, chcę być lepszy)

Tak, ale działają w odwrotnym kierunku (np. zniechęcają mnie)

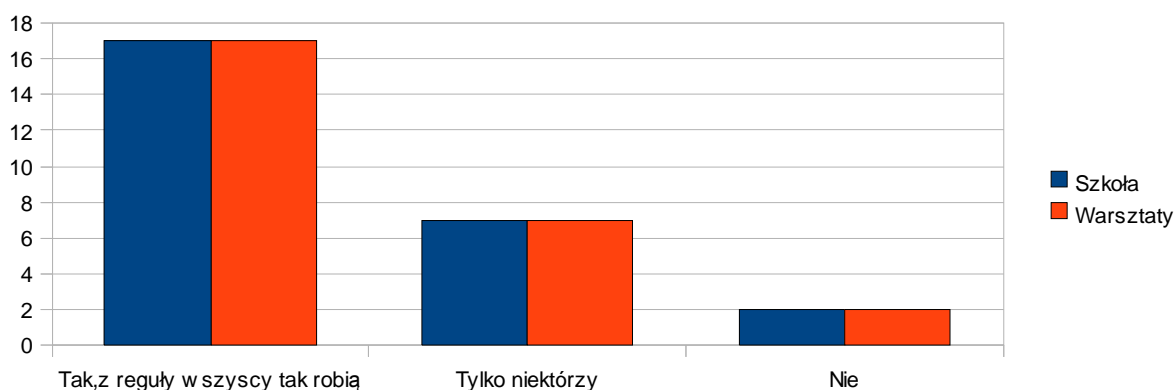
Jest mi to obojętne

Odpowiedzi:	Ilość
Tak (np. motywują mnie do dalszej pracy, chcę być lepszy)	14
Tak, ale działają w odwrotnym kierunku (np. zniechęcają mnie)	5
Jest mi to obojętne	7

Z 26 badanych 14 uczniów otrzymywane oceny z przedmiotów motywuje do dalszej pracy, chęci bycia lepszym; 5 uczniów twierdzi, że otrzymywane oceny działają w odwrotnym kierunku i zniechęcają ich do zmiany postawy; zaś dla 7 badanych jest to obojętne.

7. Czy masz poczucie, że nauczyciele oceniają Cię według obowiązujących zasad oceniania? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

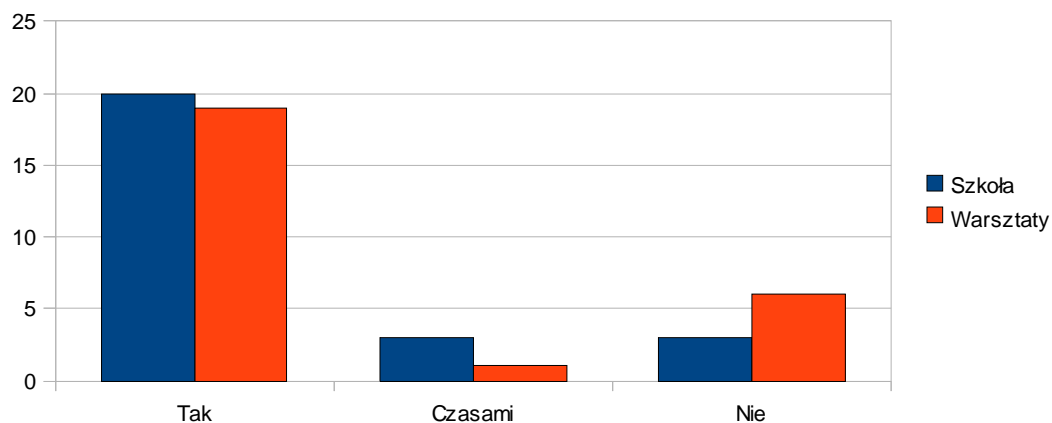
Szkoła:		Warsztaty:
17	Tak, z reguły wszyscy tak robią	17
7	Tylko niektórzy	7
2	Nie	2

17 uczniów twierdzi, że ma poczucie, że nauczyciele oceniają ich według obowiązujących zasad oceniania zarówno w szkole jak i w warsztacie; po 7 uczniów z szkoły i z warsztatów twierdzi, że tylko niektórzy; zaś tylko po 2 uczniów nie ma takiego poczucia, że nauczyciele oceniają według obowiązujących zasad.

8. Czy ważne są dla Ciebie oceny z przedmiotów otrzymywane w szkole i w warsztatach? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
20	Tak	19
3	Czasami	1
3	Nie	6

Dla 20 uczniów w szkole i 19 w warsztacie ważne są otrzymywane oceny z przedmiotów, czasami są ważne otrzymywane oceny z przedmiotów dla 3 uczniów ze szkoły i 1 z warsztatów, zaś 3 ze szkoły i 6 z warsztatów uczniów uważa, że nie ważne są oceny z przedmiotów.

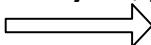

9. Najbardziej lubisz być oceniany za to, że jesteś:

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – to najbardziej lubiana cecha, 2 – mniej lubiana,... itd.)

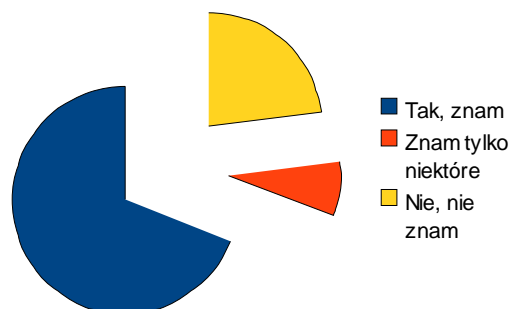
dla 1	Najbardziej lubię być oceniany za to, że jestem:	dla 2
15	Pracowity	5
0	Sumienny	10
3	Dokładny	4
3	aktywny na zajęciach	2
1	kreatywny, masz własne pomysły	2
1	zabawny, dowcipny	1
0	że próbujesz, nawet jeśli na początku coś nie wychodzi	1
0	<i>Jeśli jest coś jeszcze, napisz: ..</i>	0
3	Nie zależy mi na tym	1

Za najbardziej lubianą cechę [nr 1] za, którą chcą być oceniani, spośród 26 badanych, aż 15 uczniów wskazało – pracowitość; na drugim miejscu z 3 wskazaniem to: dokładność, aktywność na zajęciach i nie zależy mi na tym, zaś po 1 uczniu wskazało: kreatywny, masz własne pomysły, zabawny, dowcipny. Natomiast dla cech [nr2] – 10 uczniów wskazało: sumienny, 5 – uczniów: pracowity, 4 – uczniów: dokładny, w dwóch przypadkach po 2 – uczniów: aktywny na zajęciach, kreatywny, ma własne pomysły.

10. Czy znasz korzyści, jakie wynikają z dobrych ocen z przedmiotów?

Tak, znam
 Znam tylko niektóre
 Nie, nie znam

Odpowiedzi:	Ilość
Tak, znam	18
Znam tylko niektóre	2
Nie, nie znam	6

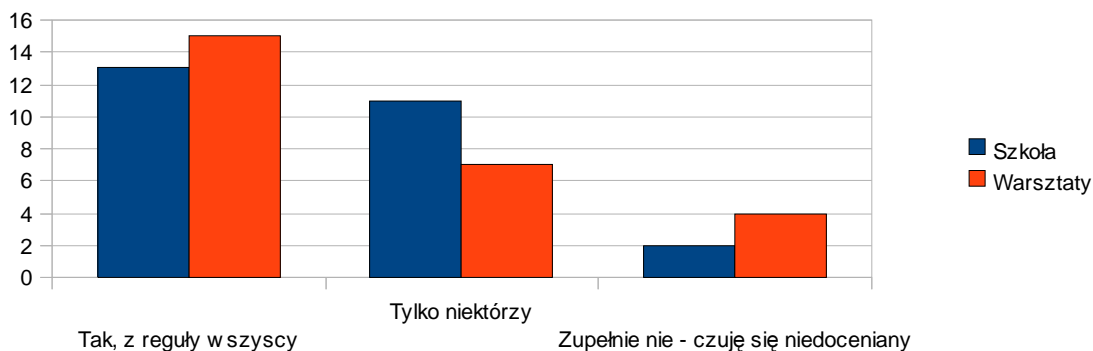
10a. Jakie to korzyści? Otrzymywanie nagród; możliwość zwolnienia z zajęć; satysfakcja; podwyższenie kieszonkowego; udział w konkursach; lepsze wyniki w nauce; przepustki; picie kawy; chodzenie w

Na 26 badanych uczniach 18 zna korzyści jakie wynikają z dobrych ocen z przedmiotów, 2 zna tylko niektóre, zaś 6 twierdzi, że nie, nie zna. Do znanych korzyści zaliczają: możliwość otrzymywania nagród; możliwość zwolnienia z zajęć; satysfakcja z wyników; podwyższenie kieszonkowego; udział w konkursach; lepsze wyniki w nauce; przepustki; picie kawy; chodzenie w swoim ubraniu; promocje do następnej klasy.

11. Czy masz poczucie, że nauczyciele doceniają Twoje postępy w nauce?

/oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

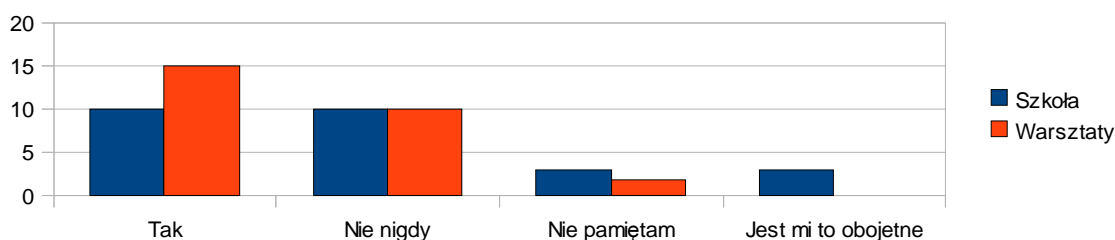
Szkoła:		Warsztaty:
13	Tak, z reguły wszyscy	15
11	Tylko niektórzy	7
2	Zupełnie nie – czuję się niedoceniany	4

W szkole 13 uczniów, natomiast w warsztacie 15 uczniów ma poczucie, że tak, z reguły wszyscy nauczyciele doceniają ich postępy w nauce. Poczucie, że tylko niektórzy nauczyciele doceniają ich postępy w nauce wskazuje 11 uczniów ze szkoły i 7 uczniów z warsztatów. Natomiast 2 uczniów ze szkoły i 4 uczniów z warsztatów ma poczucie, że nauczyciele zupełnie nie doceniają ich – czują się niedoceniani.

12. Czy kiedykolwiek zostałeś dodatkowo nagrodzony przez nauczycieli za postępy w nauce? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
10	Tak	15
10	Nie, nigdy	10
3	Nie pamiętam /przejdź do pyt. nr 14/	2
3	Jest mi to obojętne /przejdź do pyt. nr 14/	0

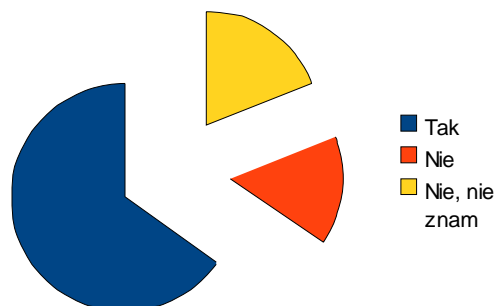

Z badanych 26 uczniów: 10 uczniów w szkole i 15 uczniów w warsztacie stwierdziło - tak było dodatkowo nagradzanych przez nauczycieli za postępy w nauce; po 10 uczniów w szkole i w warsztacie – nie, nigdy nie było dodatkowo nagradzanych przez nauczycieli za postępy w nauce; zaś 3 w szkole i 2 w warsztacie nie pamięta, że kiedykolwiek był nagradzany za postępy w nauce przez nauczycieli, natomiast dla 3 uczniów w szkole nagradzanie za postępy w nauce przez nauczycieli jest im to obojętne.

13. Czy uważasz, że zasługiwałeś na to wyróżnienie?

Tak
Nie
Nie mam zdania

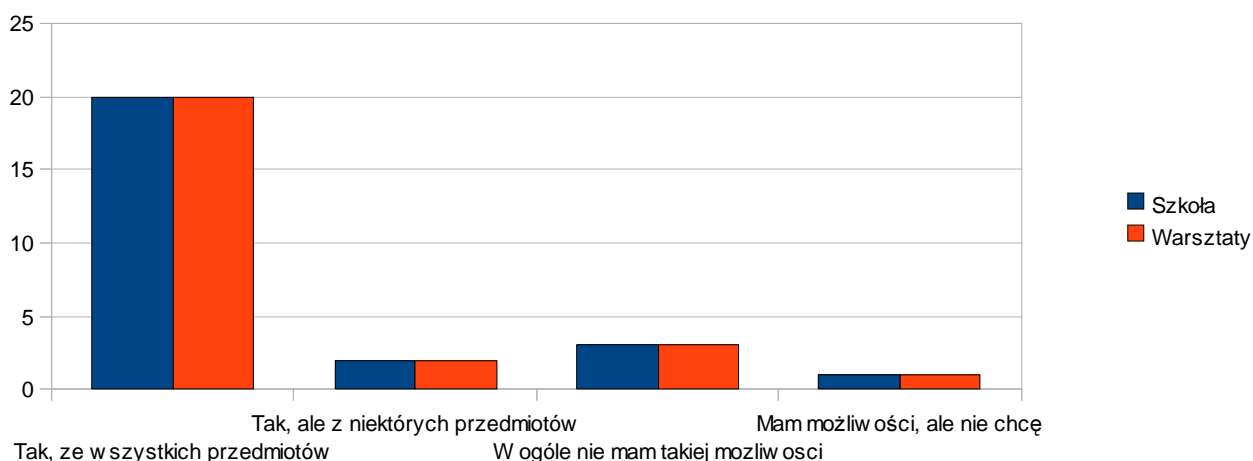
Odpowiedzi:	Ilość
Tak	17
Nie	4
Nie, nie znam	5

Aż 17 uczniów twierdzi, że zasłużyło na wyróżnienie; 4 uważa, że – nie; a 5 - nie ma zdania.

14. Jeśli zdarzy się, że coś Ci nie pójdzie, czy masz możliwość poprawy oceny z przedmiotu? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
20	Tak, ze wszystkich przedmiotów	20
2	Tak, ale tylko z niektórych przedmiotów Wymień, z jakich: matematyka	2
3	W ogóle nie mam takiej możliwości	3
1	Mam możliwość, ale nie chcę	1

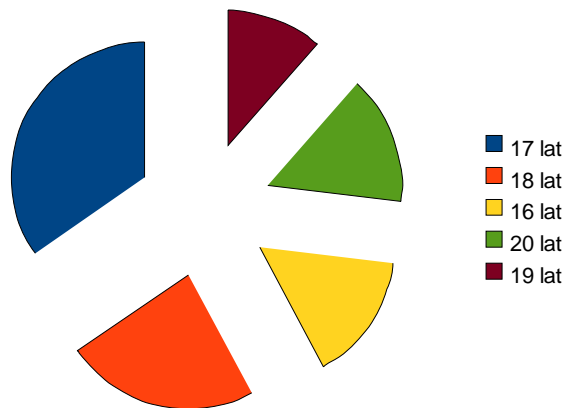

Możliwość poprawy oceny z przedmiotu w przypadku jeżeli zdarzy się, że coś nie pójdzie po 20 uczniów z 26 badanych odpowiedziało, że: **tak, ze wszystkich przedmiotów** zarówno w szkole i w warsztatach, po 2 uczni w szkole i warsztatach, że: **tak, ale z niektórymi przedmiotów** - wskazując **matematykę**, po 3 uczni w szkole i warsztacie twierdzi, że wogóle nie ma takiej możliwości, zaś mam możliwość ale nie chcę wskazało po 1 uczniu w szkole i warsztacie.

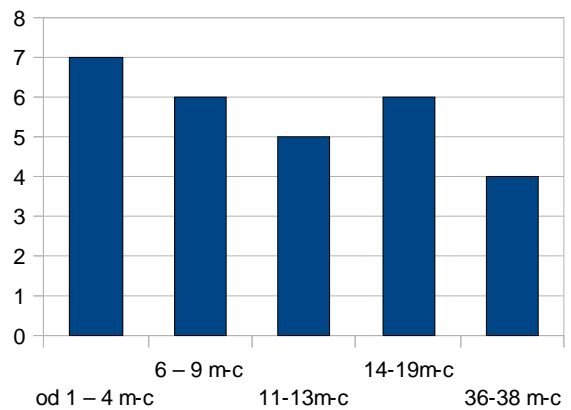
METRYCZKA:

Wiek:	Ilość
17 lat	9
18 lat	6
16 lat	4
20 lat	4
19 lat	3

Jak długo przebywasz w ZP w Białymstoku:

Jak długo przebywasz w ZP w Białymstoku:	Ilość
od 1 – 4 m-c	7
6 – 9 m-c	6
11-13m-c	5
14-19m-c	6
36-38 m-c	4

Czy jest to Twój pierwszy zakład?

Tak	Nie
9	17

Twoje uwagi do ankiety:

trzy wypowiedzi: - ankieta solidna

1. te ankiety to strata czasu
2. próba poznania nas i naszych intencji

Załącznik nr 19 – Kwestionariusz ankiety do ucznia 3

ANKIETA DO UCZNIĄ (3)

Witaj,

Chcielibyśmy przeprowadzić ankietę wśród Was, aby poznać Wasze opinie na temat naszej pracy, a przede wszystkim pod względem bezpieczeństwa. Celem ankiety jest rozpoznanie różnorodnych problemów pojawiających się w tej kwestii w naszej szkole i w warsztatach.

Gwarantujemy Ci, że **ankieta jest całkowicie anonimowa** – nie musisz podawać swojego imienia i nazwiska. **Twoje wypowiedzi będą całkowicie poufne**, pozwolą nam przemyśleć naszą pracę wychowawczą i poprawić ją. Dlatego też prosimy Cię o szczerłość: postaraj się rzetelnie odpowiedzieć na wszystkie pytania.

Swoje opinie zaznacz stawiając krzyżyk „x” przy odpowiednich odpowiedziach lub otocz je kółkiem oraz wpisz opinie w miejsce wykropkowane.

*Dziękujemy.
Zespół ds. ewaluacji*

1. Czy nauczyciele zapoznają Cię z zasadami bezpieczeństwa w szkole i w warsztatach? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
☐	Tak	☐
☐	Nie	☐
☐	Nie mam zdania	☐

2. W jaki sposób nauczyciele to przedstawiają?

- Mówią z głowy
 Czytają/przedstawiają regulaminy zakładu lub inne dokumenty
 Z innych źródeł. *Jakich?*

.....
 Nie pamiętam

3. Czy czujesz się bezpiecznie w szkole i w warsztatach?

/oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
☐	Tak, zawsze	☐
☐	Z reguły tak	☐
☐	Rzadko kiedy	☐
☐	Nie. <i>Dlaczego?</i>	☐

4. Gdzie, według Ciebie, najczęściej dochodzi do konfliktów, sytuacji niebezpiecznych w szkole?

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – to miejsce, w którym najłatwiej o konflikty, 2 – średnio łatwo,... itd.)

/tu wpisz odpowiednią cyfrę/	Miejsca w szkole, gdzie konflikty, sytuacje niebezpieczne pojawiają się najczęściej, to:
	Korytarz szkolny, hol
	Łazienka
	Podczas lekcji
	Podczas apeli
	Przebieralnia przy sali gimnastycznej
	Klasa, pracownia
	Przejście ze szkoły na warsztaty
	Przejście ze internatu do szkoły
	Inne miejsca. <i>Jakie:</i>
	Nie ma konfliktów

5. Gdzie najczęściej, według Ciebie, dochodzi do konfliktów, sytuacji niebezpiecznych w warsztatach?

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – to miejsce, w którym najłatwiej o konflikty, 2 – średnio łatwo,... itd.)

/tu wpisz odpowiednią cyfrę/	Miejsca w warsztatach, gdzie konflikty, sytuacje niebezpieczne pojawiają się najczęściej, to:
	Szatnia (świetlica) warsztatów szkolnych
	Korytarz szkolny, hol
	Łazienka
	Pracownia (obróbka)
	Zbiórki
	Podczas zajęć
	Przejście ze szkoły na warsztaty/z warsztatów do szkoły
	Inne miejsca. <i>Jakie:</i>
	Nie ma konfliktów

6. Co, Twoim zdaniem, sprzyja powstawaniu konfliktów, sytuacji niebezpiecznych w szkole i w warsztatach? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
☐	Moje osobiste problemy	☐
☐	Zbyt mało nauczycieli na przerwach	☐
☐	Konfliktowi koledzy	☐
☐	Sposób oceniania stosowany przez nauczycieli	☐
☐	Procedury wynikające z regulaminu szkoły	☐
☐	Przebywanie wciąż z tymi samymi osobami	☐
☐	Inne, napisz co:	☐

7. Kiedy, w jakich okresach szczególnie dochodzi do konfliktów, sytuacji niebezpiecznych w szkole i w warsztatach? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
☐	Podczas przerw w trakcie zajęć i przerw międzylekcyjnych	☐
☐	Podczas drugiego śniadania	☐
☐	Po lekcjach	☐
☐	Podczas zajęć opiekuńczo-wychowawczych	☐
☐	Tuż przed wolnym – kiedy można wyjść na przepustkę (święta, wakacje)	☐
☐	Inne, napisz:	☐

8. Czy zdarza się, że rozmawiasz z nauczycielami o bieżących wydarzeniach, w szkole lub w warsztatach? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
☐	Tak, z reguły tak	☐
☐	Czasami się zdarza	☐
☐	Nie, nigdy <i>Dlaczego?</i>	☐

9. Czy masz zaufanie do nauczycieli ze szkoły i warsztatów? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
☐	Tak, raczej do wszystkich	☐
☐	Tylko do niektórych, do wybranych	☐
☐	Nie, nie ufam nikomu <i>Dlaczego?</i>	☐

10. Czy możesz liczyć na pomoc i wsparcie ze strony nauczycieli szkoły i warsztatów? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
☐	Tak, zawsze	☐
☐	Tylko niektórych	☐
☐	Nie, nigdy	☐
☐	Jest mi to obojętne	☐

11. Gdy masz kłopoty, o pomoc zwykle zwracasz się do:

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – to osoba, którą stawiasz na pierwszym miejscu, 2 – na drugim,... itd.)

/tu wpisz odpowiednią cyfrę/	Gdy mam kłopoty, o pomoc zwykle zwracam się do:
	Dyrektora szkoły
	Kierownika warsztatów
	Wychowawcy klasy, obróbki
	Kolegów
	Nauczycieli, do których mam zaufanie
	Do innych osób. <i>Wymień:</i>
	Nie mam do kogo się zwrócić
	Nie potrzebuję nikogo, sam rozwiązuję swoje problemy

12. Co, według Ciebie, można by było zmienić, aby szkoła i warsztaty stały się bardziej atrakcyjne? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:

.....
.....
.....
.....
.....

Warsztaty:

.....
.....
.....
.....
.....

METRYCZKA:

Wiek: ..... lat

Jak długo przebywasz w ZP w Białymstoku: ..... miesięcy

Czy jest to Twój pierwszy zakład?

Tak   Nie

Twoje uwagi do ankiety:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Dziękujemy za poświęcony czas!
Zespół ds. ewaluacji

Białystok, kwiecień 2011r.

Załącznik nr 20 – Zestawienie danych z analizy ankiety do ucznia 3

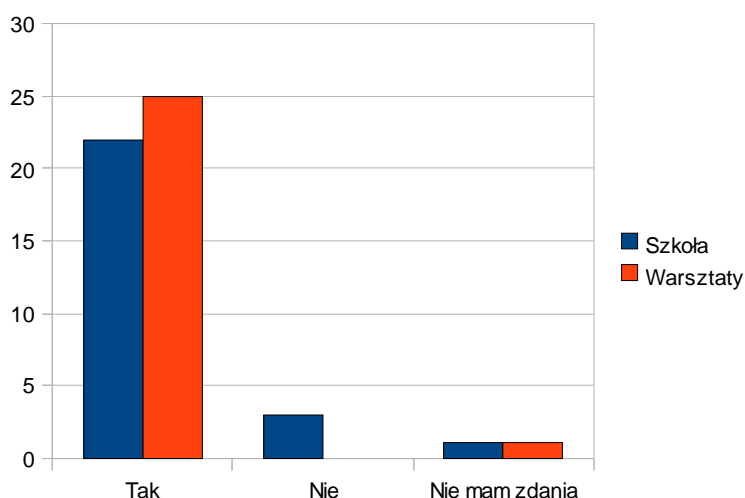
ANKIETA DO UCZNIĄ (3) - poczucie bezpieczeństwa

1. Czy nauczyciele zapoznają Cię z zasadami bezpieczeństwa w szkole i w warsztatach?

/oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
22	Tak	25
3	Nie	0
1	Nie mam zdania	1

Zasadami bezpieczeństwa w szkole i w warsztatach 22 uczniów w szkole i 25 uczniów w warsztatach twierdzi, że – tak – zapoznają nauczyciele, natomiast 3 uczni mówią, że - nie - zapoznają nauczyciele ich z zasadami bezpieczeństwa w szkole, po 1 uczniu z szkoły i warsztatów – nie ma zdania czy nauczyciele zapoznają ich z zasadami bezpieczeństwa.

2. W jaki sposób nauczyciele to przedstawiają?

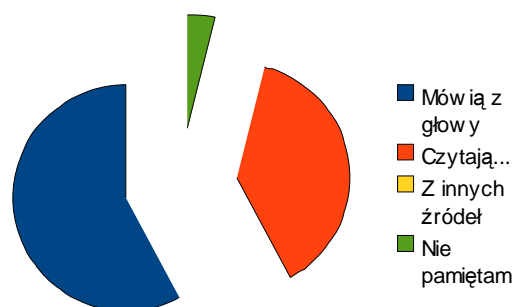
Mówią z głowy

Czytają/przedstawiają regulaminy zakładu lub inne dokumenty

Z innych źródeł. *Jakich?*

.....
Nie pamiętam

Odpowiedzi:	Ilość
Mówią z głowy	15
Czytają...	10
Z innych źródeł	0
Nie pamiętam	1

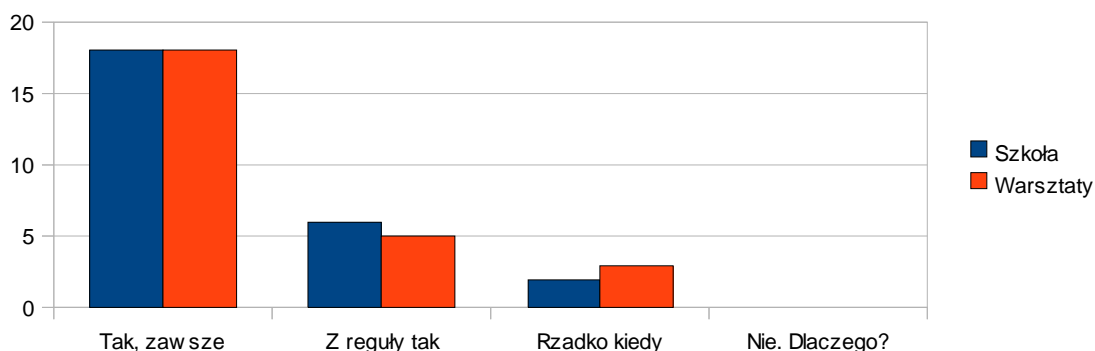
15 uczniów z 26 badanych twierdzi, że to przedstawiają mówiąc z głowy, natomiast 10 uczniów, że przedstawiają czytając/ prezentując regulaminy zakładu lub inne dokumenty, zaś 1 uczeń nie pamięta w jaki sposób nauczyciele to przedstawiają.

3. Czy czujesz się bezpiecznie w szkole i w warsztatach?

/oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
18	Tak, zawsze	18
6	Z reguły tak	5
2	Rzadko kiedy	3
0	Nie. Dlaczego?	0

Tak, zawsze czuje się bezpiecznie w szkole i w warsztacie po 18 uczniów z 26 badanych, z reguły tak odpowiedziało 6 uczniów ze szkoły i 5 z warsztatów, natomiast rzadko kiedy 2 uczniów z szkoły i 3 uczniów z warsztatów.

4. Gdzie, według Ciebie, najczęściej dochodzi do konfliktów, sytuacji niebezpiecznych w szkole?

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – to miejsce, w którym najłatwiej o konflikty, 2 – średnio łatwo,... itd.)

dla1	Miejsca w szkole, gdzie konflikty, sytuacje niebezpieczne pojawiają się najczęściej, to:	dla2
4	Korytarz szkolny, hol	3
5	Łazienka	5
2	Podczas lekcji	0
0	Podczas apeli	5
1	Przebieralnia przy sali gimnastycznej	1
1	Klasa, pracownia	1
0	Przejście ze szkoły na warsztaty	0
0	Przejście ze internatu do szkoły	0
0	Inne miejsca. Jakie: brak wpisów	6
13	Nie ma konfliktów	5

Na pytanie gdzie [miejsca] najczęściej dochodzi do konfliktów i sytuacji niebezpiecznych w szkole dla [cechy nr 1] 16 uczniów powiedziało, że nie ma konfliktów, 5 uczniów wymieniło korytarz szkolny, hol jako miejsce konfliktów, 2 uczni mówią, że podczas lekcji, zaś po 1 uczniu twierdzi, że miejscem konfliktów jest przebieralnia przy sali gimnastycznej i klasa, pracownia. Dla [cech nr 2] 6 uczniów mówią, że to inne miejsca ale nie ma ich wymienionych, po 5 uczniów wskazuje: łazienka, podczas apeli i nie ma konfliktów, zaś po 1 uczniu wskazuje przebieralnię przy sali gimnastycznej oraz klasę, pracownię jako miejsca konfliktów.

5. Gdzie najczęściej, według Ciebie, dochodzi do konfliktów, sytuacji niebezpiecznych w warsztatach?

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – to miejsce, w którym najłatwiej o konflikty, 2 – średnio łatwo,... itd.)

dla 1	Miejsca w warsztatach, gdzie konflikty, sytuacje niebezpieczne pojawiają się najczęściej, to:	dla 2
6	Szatnia (świetlica) warsztatów szkolnych	3
5	Korytarz szkolny, hol	3
1	Łazienka	2
0	Pracownia (obróbka)	1
1	Zbiórki	3
1	Podczas zajęć	0
0	Przejście ze szkoły na warsztaty/z warsztatów do szkoły	2
0	Inne miejsca. Jakże: brak wpisów	7
12	Nie ma konfliktów	5

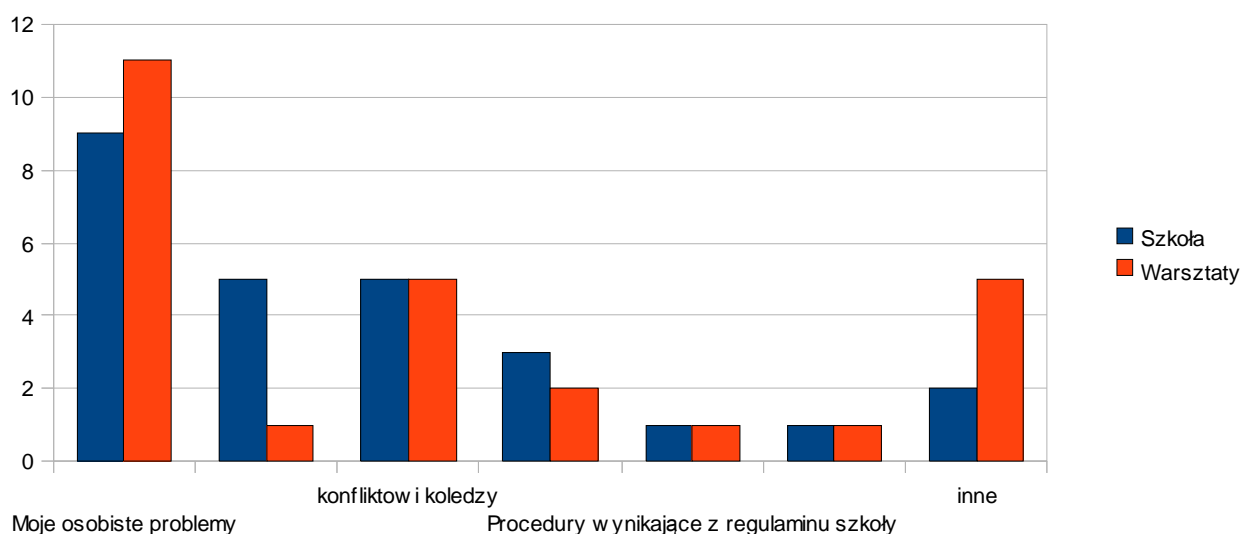
Na pytanie gdzie [miejsca] najczęściej dochodzi do konfliktów i sytuacji niebezpiecznych w warsztatach dla [cechy nr 1] 12 uczniów powiedziało, że nie ma konfliktów, 6 uczniów miejsce konfliktów wskazuje szatnię(świetlicę) warsztatów szkolnych, zaś po 1 uczniu twierdzi, że miejscem konfliktów jest łazienka, zbiórki, podczas zajęć. Dla [cech nr 2] 7 uczniów mówią, że to inne miejsca ale nie ma ich wymienionych, po 5 uczniów twierdzi, że nie ma konfliktów, po 3 wskazuje: szatnię (świetlicę) warsztatów, korytarz szkolny, hol oraz zbiórki, po 2 uczni wskazują: łazienkę przejście ze szkoły na warsztaty/z warsztatów do szkoły jako miejsca konfliktów natomiast 1 uczeń wymienia pracownię(obróbkę) gdzie występują konflikty.

6. Co, Twoim zdaniem, sprzyja powstawaniu konfliktów, sytuacji niebezpiecznych w szkole i w warsztatach? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
9	Moje osobiste problemy	11
5	Zbyt mało nauczycieli na przerwach	1
5	Konfliktowi koledzy	5
3	Sposób oceniania stosowany przez nauczycieli	2
1	Procedury wynikające z regulaminu szkoły	1
1	Przebywanie wciąż z tymi samymi osobami	1
2	Inne, napisz co: 1 wpis niema konfliktów	5

Zdaniem 9 uczniów szkoły i 11 uczniów warsztatów – moje osobiste problemy – są, stwarzają powstawaniu konfliktów, sytuacji niebezpiecznych, 5 uczniów w szkole a 1 uczeń w warsztatach uważa, że zbyt mało nauczycieli na przerwach sprzyja powstawaniu konfliktów, natomiast dla 5 uczniów w szkole i 5 w warsztatach uważa, że konfliktowi koledzy sprzyjają powstawaniu konfliktów i niebezpiecznych sytuacji, zaś 5 uczniów z warsztatów i 2 uczniów w szkole twierdzi, że coś innego ale nic nie podają, brak wpisów, w szkole 3 uczni a 2 uczniów w warsztatach wskazuje, że to sposób oceniania stosowany przez nauczycieli sprzyja powstawaniu konfliktów i sytuacji niebezpiecznych, po 1 uczniu w szkole i w warsztatach uważa, że procedury wynikające z regulaminu szkoły, oraz przebywanie wciąż z tymi samymi osobami jest przyczyną powstawania konfliktów i sytuacji niebezpiecznych.

7. Kiedy, w jakich okresach szczególnie dochodzi do konfliktów, sytuacji niebezpiecznych w szkole i w warsztatach? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

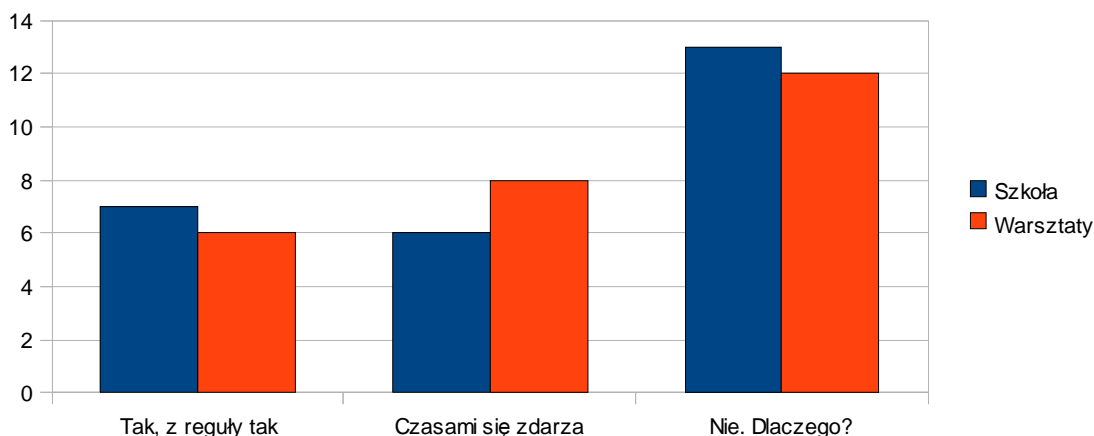
Szkoła:		Warsztaty:
9	Podczas przerw w trakcie zajęć i przerw międzylekcyjnych	5
1	Podczas drugiego śniadania	2
4	Po lekcjach	2
1	Podczas zajęć opiekuńczo-wychowawczych	1
5	Tuż przed wolnym – kiedy można wyjść na przepustkę (święta, wakacje)	7
6	Inne, napisz: 5 wpisów – nie ma konfliktów, 1 wpis – na lekcjach	9

W okres podczas przerw w trakcie zajęć i przerw międzylekcyjnych 9 uczniów ze szkoły i 5 uczniów z warsztatów uważa, że dochodzi do konfliktów, sytuacji niebezpiecznych, natomiast 9 uczniów warsztatów i 6 uczniów szkoły wymienia inne: [5 – wpisów ; nie ma konfliktów, 1 wpis – na lekcjach]; kolejny okres to tuż przed wolnym – kiedy można wyjechać na przepustkę (święta, wakacje) wskazało 5 uczniów w szkole i 7 w warsztacie; w okresie po lekcjach dochodzi do konfliktów tak twierdzi 4 uczniów w szkole i 2 uczniów w warsztacie; natomiast podczas drugiego śniadania 2 uczniów w warsztacie i 1 w szkole twierdzi, że dochodzi do konfliktów i sytuacji niebezpiecznych; po 1 uczniu w szkole i warsztacie twierdzi, że okres zajęć opiekuńczo-wychowawczych jest okresem w którym szczególnie dochodzi do konfliktów, sytuacji niebezpiecznych w szkole i w warsztatach.

8. Czy zdarza się, że rozmawiasz z nauczycielami o bieżących wydarzeniach, w szkole lub w warsztatach? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
7	Tak, z reguły tak	6
6	Czasami się zdarza	8
13	Nie, nigdy <i>Dlaczego? bo nie chcę; bo nie; nie gadam, bo mi obojętne; nie mam ochoty; są fałszywi – 6 wpisów</i>	12

Według 7 uczniów w szkole i 6 uczniów z warsztatów- tak, z reguły tak - rozmawia z nauczycielami o bieżących wydarzeniach, w szkole lub w warsztatach; zaś 8 uczniów z warsztatów i 6 uczniów w szkole, twierdzi, że czasami się zdarza rozmawiać z nauczycielami o bieżących wydarzeniach; aż 13 uczniów w szkole i 12 uczniów – nie, nigdy – nie rozmawia z nauczycielami o bieżących wydarzeniach w szkole i warsztatach tłumacząc, że w 6 przypadkach są fałszywi, bo nie chcą, bo nie, nie gadam, bo mi obojętne, nie mam ochoty.

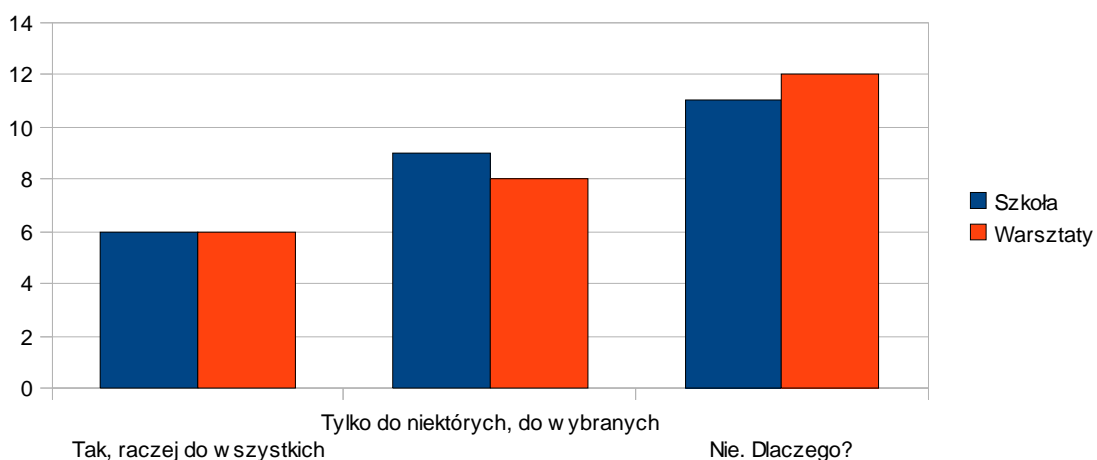

9. Czy masz zaufanie do nauczycieli ze szkoły i warsztatów?

/oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:
6	Tak, raczej do wszystkich	6
9	Tylko do niektórych, do wybranych	8
11	Nie, nie ufam nikomu <i>Dlaczego? bo to kłamcy; bo tak; 2 wpisy – nie ufam nikomu; bo nie; po prostu; są fałszywi – 7 wpisów</i>	12

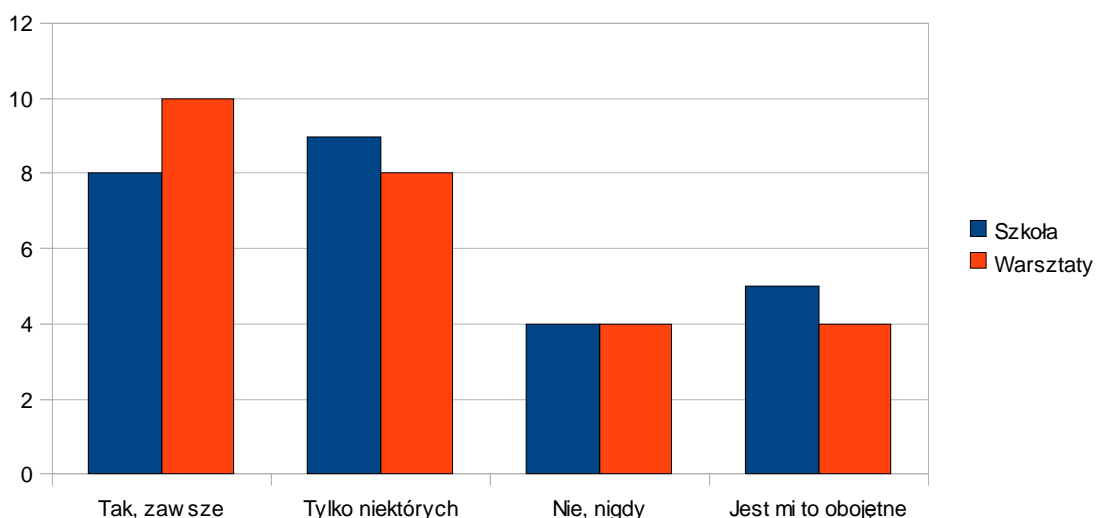
Tak, raczej do wszystkich nauczycieli w szkole i warsztatach ma po 6 uczniów z warsztatów i szkoły, tylko do niektórych, do wybranych zaufanie ma 9 uczniów w szkole i 8 w warsztatach, natomiast nie, nie ufa nikomu 11 ze szkoły uczniów i 12 uczniów z warsztatów, motywując tym: bo to kłamcy, bo tak, 2 uczniów mówi – nie ufam nikomu, 7 uczniów mówi – są fałszywi, pozostali: bo nie, po prostu.

10. Czy możesz liczyć na pomoc i wsparcie ze strony nauczycieli szkoły i warsztatów?
/oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

Szkoła:		Warsztaty:	
8	Tak, zawsze	10	
9	Tylko niektórych	8	
4	Nie, nigdy	4	
5	Jest mi to obojętne	4	

Tak, zawsze może liczyć na pomoc i wsparcie ze strony nauczycieli 8 uczniów ze szkoły i 10 uczniów z warsztatów, tylko na niektórych pomoc i wsparcie może liczyć 9 uczniów w szkole i 8 uczniów w warsztatach, natomiast nie, nigdy nie może liczyć na wsparcie ze strony nauczycieli po 4 uczni w szkole i warsztacie, zaś 5 uczniów w szkole i 4 uczniów w warsztacie jest im to obojętne.

11. Gdy masz kłopoty, o pomoc zwykle zwracasz się do:

(wybierz te odpowiedzi, z którymi się zgadzasz i uszereguj je, gdzie 1 – to osoba, którą stawiasz na pierwszym miejscu, 2 – na drugim,... itd.)

dla 1	Gdy mam kłopoty, o pomoc zwykle zwracam się do:	dla 2
4	Dyrektora szkoły	0
2	Kierownika warsztatów	6
3	Wychowawcy klasy, obróbki	7
4	Kolegów	2
1	Nauczycieli, do których mam zaufanie	4
1	Do innych osób. Wymień: 1 wpis – siostra	2
1	Nie mam do kogo się zwrócić	4
10	Nie potrzebuję nikogo, sam rozwiązuję swoje problemy	1

Gdy ma kłopot o pomoc [dla cechy 1] 10 uczniów nie potrzebuje nikogo, sam rozwiązuje swoje problemy, [dla cechy 2] tylko 1 uczeń, o pomoc gdy ma kłopoty do dyrektora szkoły [dla cechy 1] zwraca się 4 uczniów, do kierownika warsztatów o pomoc [dla cechy 1] zwraca się 2 uczniów [dla cechy 2] 7 uczniów gdy ma kłopoty, o pomoc do wychowawcy klasy, obróbek [dla cechy 1] zwraca się 3 uczniów i [dla cechy 2] 7 uczniów gdy ma kłopoty, do kolegów gdy ma kłopoty, o pomoc zwykle zwraca się [dla cechy 1] 4 uczniów i [dla cechy 2] 2 uczniów, do nauczycieli, do których mają zaufanie zwróci się [dla cechy 1] - 1 uczeń i [dla cechy 1] - 4 uczniów, do innych osób np. do siostry o pomoc gdy ma kłopoty zwróci się [dla cechy 1] 1 uczeń, [dla cechy 1] 2 uczniów, zaś nie ma do kogo się zwrócić, aż [dla cechy 1] 1 uczeń i [dla cechy 2] 4 uczniów.

17. Co, według Ciebie, można by było zmienić, aby szkoła i warsztaty stały się bardziej atrakcyjne? /oddzielnie oceń szkołę i warsztaty/

W szkole można by było zmienić : więcej zajęć sportowych; system oceniania, bo każdy ma z tym problem; wystarczy zamknąć szkołę i będzie super; jakieś koła zainteresowań; 2 wpisy „jarać szlugi”; wychodzić na wycieczki; nie wpisywać uwag za byle co; nic; 3 wpisy nauczycieli; nowe komputery w pracowni informatycznej; nie trzeba zmieniać; żeby było zajęć na komputerach a mniej lekcji

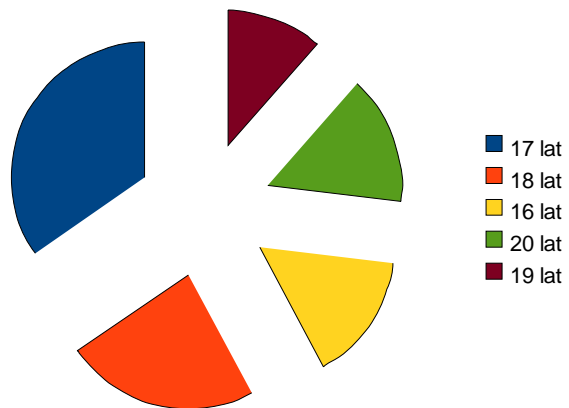
natomiast w warsztatach : nic, tak jest dobrze; pije kawy dla wszystkich, wtedy byłaby lepsza praca; „jarać szlugi”; powinni milczeć, gdy pracuje; pracować na świeżym powietrzu; więcej sprzętów do tworzenia różnych wynalazków; 2 wpisy nic; nauczycieli; więcej możliwości; dział spawacza; ocenienie; może być tak jak jest; żeby było można częściej robić coś sobie a nie robić komuś i to za darmo

16 ankiet z wypowiedziami

10 ankiet bez wypowiedzi

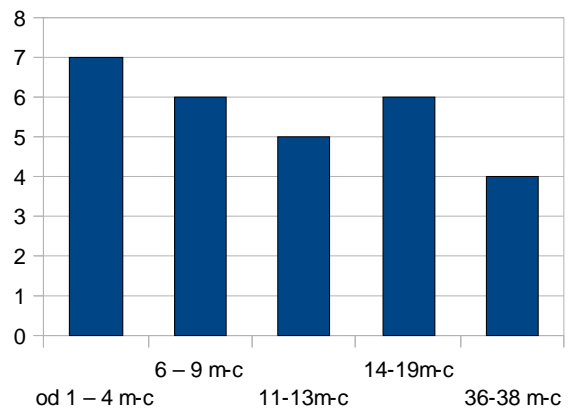
METRYCZKA:

Wiek:	Ilość
17 lat	9
18 lat	6
16 lat	4
20 lat	4
19 lat	3

Jak długo przebywasz w ZP w Białymstoku:

Jak długo przebywasz w ZP w Białymstoku:	Ilość
od 1 – 4 m-c	7
6 – 9 m-c	6
11-13m-c	5
14-19m-c	6
36-38 m-c	4

Czy jest to Twój pierwszy zakład?

Tak	Nie
9	17

Twoje uwagi do ankiety:

5 ankiet z wypowiedziami

nie mam; może być nie jest zła; zje..... była; nie mam żadnych oczekiwań; czuję się samotny i smutny;

21 ankiet bez wypowiedzi

Załącznik nr 21 – Raport z badań sondażowych

Raport z badań sondażowych

Obszar 1. Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej oraz innej działalności statutowej placówki

Wymaganie 1.3. Respektowanie norm społecznych

Opracował zespół w składzie:

Sławomir Gliński

podsumowanie oraz przygotowanie raportu z badań sondażowych

Leszek Muszyński

Krzysztof Falkowski

odpowiedzialni za przygotowanie kwestionariusza ankiety przeznaczonego dla nauczycieli;

Adam Stankiewicz

Paweł Świdorski

przeprowadzenie badania oraz analiza statystyczna i graficzna otrzymanych wyników

1. Wprowadzenie:

cel badania, uzasadnienie potrzeby przeprowadzenia diagnozy

Odpowiedzialnym za wykonanie tej części ewaluacji był zespół ds. ewaluacji, który na każdym etapie przygotowania badań sondażowych był odpowiedzialny za inny etap badania.

I tak:

- Leszek Muszyński, Krzysztof Falkowski – odpowiedzialni za przygotowanie kwestionariusza ankiety przeznaczonego dla nauczycieli;
- Adam Stankiewicz, Paweł Świdorski – przeprowadzenie badania oraz analiza statystyczna i graficzna otrzymanych wyników
- Sławomir Gliński – podsumowanie oraz przygotowanie raportu z badań sondażowych

Obszar: Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej placówki

Cel/cele ewaluacji:

- Zebranie informacji i dokonanie oceny efektów podejmowanych działań wychowawczych, mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmocnienie właściwych zachowań uczniów
- Zebranie informacji i dokonanie oceny poczucia bezpieczeństwa uczniów

Przedmiot ewaluacji: Respektowanie norm społecznych

2. Charakterystyka przeprowadzonego badania

Ze względu na charakter pracy placówki i proces dydaktyczny, który obejmuje naukę zarówno w szkole, jak i w warsztatach, badanie ankietowe, zrealizowane za pomocą kwestionariusza ankiety, a przeprowadzone według zasad ankietowania audytoryjnego, zostało dostosowane do struktury i specyfiki respondentów. Próby badawcze obejmowały osobno: nauczycieli szkoły, nauczycieli warsztatów, podobnie i pytania kwestionariusza ankiety kierowane do uczniów: w większości dotyczyły osobnej oceny szkoły, oraz osobnej oceny zajęć w warsztatach. Harmonogram przeprowadzonego badania, wraz z wyszczególnionymi źródłami informacji, charakterystyką próby badawczej, zastosowaną metodą etc. został zaprezentowany w tabeli poniżej:

<i>Lp.</i>	<i>Źródła informacji</i>		<i>Próba badawcza</i>	<i>Metody badawcze</i>	<i>Terminy realizacji</i>	<i>Odpowiedzialni</i>
1.	Nauczyciele	szkoła	8	Kwestionariusz ankiety	marzec-kwiecień-maj 2011	
		warsztaty	6		marzec-kwiecień-maj 2011	
2.	Uczniowie		26	Kwestionariusz ankiety 1	marzec-kwiecień-maj 2011	
			26	Kwestionariusz ankiety 2	marzec-kwiecień-maj 2011	
			26	Kwestionariusz ankiety 3	marzec-kwiecień-maj 2011	

Charakterystyka prób badawczych przedstawia się w sposób następujący:

▪ **próba nauczycieli:**

- ❖ miejsce zatrudnienia: szkoła – 8 osób, warsztaty – 6 osób;
- ❖ staż pracy:
  - szkoła: 0-5 lat – 2 osoby, 5-10 lat – 3 osoby, 10-15 lat – 1 osoba, 15-20 lat – 2 osoby;
  - warsztaty: 0-5 lat – 2 osoby, 5-10 lat – 1 osoba, 10-15 lat – 1 osoba, 15-20 lat – 2 osoby.

Struktura próba badawczej nauczycieli jest strukturą zróżnicowaną (heterogeniczną), w której w niemalże jednakowym stopniu reprezentowane są różnorodne kategorie społeczne: zróżnicowane wiekowo i stażowo. W strukturze badanych celowo nie wyróżniono kategorii płci, by, ze względu na niewielką liczebność próby, zapewni badanym poufność i anonimowość. Również ze względu na niewielką liczebność próby, wyniki przedstawiane w dalszej części raportu będą podawane cyfrowo w wartościach nominalnych. Szczegółowa charakterystyka obu grup nauczycieli – szkoły i warsztatów, wskazuje dalekie podobieństwo (są izomorficzne względem siebie);

▪ **próba uczniów:**

- ❖ wiek: 16 lat – 4 osoby, 17 lat – 9 osób, 18 lat – 6 osób, 19 lat – 3 osoby, 20 lat – 4 osoby;
- ❖ długość pobytu w ZP w Białymstoku: 1-4 m-ce – 7 osób, 6-9 m-cy – 6 osób, 11-13 m-cy – 5 osób, 16-19 m-cy – 6 osób, 36-38 m-cy – 4 osoby;
- ❖ doświadczenie w zakładach tego typu: dla 9 badanych uczniów ZP w Białymstoku jest 1 zakładem, dla 17 osób natomiast – jest kolejnym zakładem poprawczym, w jakim przebywają.

Charakterystyka tej próby również jest zróżnicowana: każda kategoria wiekowa jest reprezentowana niemalże w jednakowym stopniu i gdyby podzielić grupę uczniów, stosując formalne kryterium dojrzałości, rozkłada się ona na dwie równe połowy: 13 osób przed 18. rokiem życia i 13 osób po 18. roku życia. Jeśli chodzi o staż (długość pobytu respondentów w ZP w Białymstoku), przeważa liczba osób przebywająca w zakładzie mniej niż 1 rok (12 m-cy), ale dla zdecydowanej większości badanych ZP w Białymstoku nie jest pierwszym zakładem poprawczym, w jakim przebywali. Wynika z tego, że zdecydowana większość respondentów ma już doświadczenia w tym względzie.

3. Analiza wyników

Badanie sondażowe zostało przeprowadzone na podstawie narzędzi badawczych, które zostały opracowane osobno dla nauczycieli (jeden formularz kwestionariusza ankiety dla nauczycieli szkoły i warsztatów) oraz osobno dla uczniów, przy czym w przypadku badania opinii uczniów, kwestionariusz ankiety podzielony został na trzy badane obszary problematyczne: 1) zasady oceniania zachowania wychowanków, 2) zasady oceniania postępów w nauce, 3) poczucie bezpieczeństwa. W rezultacie więc, badanie opinii w analizowanym obszarze respektowania norm społecznych, obejmowało 4 rundy: (1) badanie przeprowadzone wśród nauczycieli szkoły i warsztatów, (2) badanie przeprowadzone wśród uczniów, dotyczące 3 bloków zagadnień: oceny zachowania wychowanków, oceny ich postępów w nauce, oraz poczucia bezpieczeństwa. Według tego schematu w dalszej części Raportu z badań, zostanie przeprowadzona analiza otrzymanych wyników.

3a. Analiza wyników badania ankietowego nt. *Respektowania norm społecznych* przeprowadzonego wśród nauczycieli szkoły i warsztatów Zakładu Poprawczego w Białymstoku

Przedmiot ewaluacji – respektowanie norm społecznych skłonił zespół ds. ewaluacji, aby, obok ocen uczniów, poznać także opinie nauczycieli, jako że są oni jednym z głównych aktorów wywierających niemały wpływ na ten proces. Ze względu na charakter placówki, jaką jest Zakład Poprawczy w Białymstoku, grono pedagogiczne ma trójelementową strukturę, w skład której wchodzi wychowawcy z internatu, nauczyciele prowadzący zajęcia w szkole i nauczyciele zawodu – prowadzący zajęcia w warsztatach szkolnych. Ze względu na fakt, iż na zakres ewaluacji, który koncentrował się na zagadnieniach wychowawczych, ale prowadzonych w ramach procesu dydaktycznego, badanie zostało przeprowadzone jedynie wśród nauczycieli–dydaktyków, stąd **szczególna koncentracja na szkole i warsztatach szkolnych**¹; należy przy tym dodać, że chociaż kwestionariusz ankiety został przedstawiony tym dwóm grupom oddzielnie², był on jednolity i w dalszej części analizy wyniki badań dla tej grupy zostaną przedstawione całościowo (zbiorczo).

Respektowanie norm społecznych w każdej społeczności powinno się opierać na zasadach, które są powszechnie znane. Podobnie jest w przypadku Zakładu Poprawczego w Białymstoku, dlatego też w kwestionariuszu obszerny blok pytań dotyczy właśnie tego zagadnienia. W odniesieniu do pytań dotyczących **obowiązków nauczycieli w zakresie zaznajamiania uczniów z wymaganiami pracy oraz kryteriami oceniania zachowania oraz postępów w nauce**, 100% nauczycieli w obu grupach potwierdziło, iż zapoznaje uczniów z zasadami pracy w szkole i na warsztatach, podobnie 100% w obu grupach stara się stosować obiektywne kryteria oceny uczniów – za podstawę przyjmując zasady obowiązujące w placówce (regulaminy, wytyczne, rozporządzenia). Należy przy tym dodać, iż 100% nauczycieli pracujących w szkole oraz niemalże 100% nauczycieli w warsztatach akceptuje i uznaje za wystarczające kryteria oceny poszczególnych aspektów zachowania obowiązujących w placówce; jedynie 1 osoba stwierdziła, że powinny one ewoluować. Tendencja ta znalazła swoje odzwierciedlenie także w pytaniu dotyczącym „przestrzegania procedur obowiązujących w placówce”: 100% nauczycieli w szkole deklaruje ich przestrzeganie, zaś w warsztatach czynią tak również niemalże wszyscy: 5 na 6 osób, przy czym 1 osoba zadeklarowała, iż ich nie przestrzega, tłumacząc, iż są one „za bardzo sztywne”. Taką postawę można zinterpretować jako

---

¹ Specyfika pracy na zajęciach w szkole oraz w warsztatach została uwzględniona w badaniu ankietowym i zostanie omówiona w dalszym etapie analizy.

² Są to dwie odrębne grupy, jedynie 2 nauczycieli z warsztatów zna specyfikę pracy w szkole, gdyż oprócz zajęć w warsztatach, uczą oni jednocześnie przedmiotów teoretycznych w szkole.

potrzebę systematycznego sprawdzania oraz weryfikowania trafności i rzetelności przyjętych w placówce kryteriów (dostosowania ich do specyfiki pracy z uczniem lub zmieniających się warunków zewnętrznych). W relacji do tego bloku zagadnień pozostawało pytanie o wiedzę uczniów – czy odzwierciedla ona treści przykazywane przez nauczycieli: „Czy oceniani uczniowie znają i rozumieją zasady oceniania” stosowane w placówce? Spostrzeżenia nauczycieli w tej materii różnią się od siebie: pedagodzy pracujący w szkole zdecydowanie częściej potwierdzają ten fakt niż nauczyciele warsztatów: wedle opinii 6 na 8 nauczycieli szkoły, wiedzę tę posiadają wszyscy uczniowie; 2 osoby zauważyły, iż posiadają ją tylko niektórzy wychowankowie. Opinie nauczycieli warsztatów przedstawiają odwrotną proporcję: 5 na 6 nauczycieli twierdzi, iż tylko „niektórzy wychowankowie” mają taką wiedzę; tylko 1 osoba zadeklarowała, iż wykazują się nią wszyscy podopieczni.

W zakresie **stosowania obiektywnych kryteriów oceniania** należy zauważyć, że 5 na 6 nauczycieli warsztatów wskazało, iż niekiedy na ich ocenę mają wpływ ich indywidualne emocje, odczucia i sympatie, tymczasem w grupie nauczycieli pracujących w szkole, w procesie oceniania emocje nie wpływają na żadną z badanych osób.

Szkoła:	Czy niekiedy zdarza się, że na ocenę z zachowania uczniów mają wpływ Twoje indywidualne emocje, odczucia, sympatie itp.?	Warsztaty:
0	Tak	0
0	Czasami	5
8	Nie	1

Podobnie, wypowiedzi obu grup nauczycieli różniły się, jeśli chodzi o **opinię innych nauczycieli o danym wychowanku** braną pod uwagę przy ocenianiu – sięga po nią i przy ocenie „zawsze lub czasami” sugeruje się nią 6 na 8 nauczycieli w szkole, natomiast w warsztatach „czasami” wykorzystuje ją 4 na 6 nauczycieli; 2 zadeklarowało, iż nigdy nie sugeruje się opiniami innych.

Szkoła:	Czy przy ocenianiu zachowania ucznia uwzględniasz jego uwagi i spostrzeżenia, opinie?	Warsztaty:
2	Tak	1
6	Czasami	4
0	Nie	1

Wyjaśnienia tłumaczące takie postępowanie (pytanie miało charakter półotwarty) koncentrowały się przede wszystkim na tym, iż ocena uwzględniająca opinie innych nauczycieli ma szansę być bardziej obiektywna, gdyż „*opinia wszystkich nauczycieli jest ważna przy ocenianiu*”, nauczyciele mają świadomość tego, iż „*wychowankowie zachowują się różnie u różnych nauczycieli*”, „*mają inny punkt widzenia*”, „*widzą to, czego [oni – nauczyciele] nie widzą*”. Zatem **chęć konsultacji oceny wśród innych nauczycieli – większa w przypadku nauczycieli w szkole, a nieco mniejsza w przypadku nauczycieli warsztatów** – wynika z tych samych przesłanek, których podstawą jest **obiektywizm**. Tymczasem na ocenę zachowania ucznia mają wpływ także jego własne uwagi i spostrzeżenia – są one uwzględniane przez nauczycieli w obu grupach w podobnym stopniu: 100% nauczycieli w szkole liczy się ze zdaniem ucznia w tym zakresie, przy czym 6 na 8 nauczycieli czyni to „czasami”, zaś w grupie nauczycieli warsztatów, praktykuje tak niemalże 100% nauczycieli, i podobnie: 5 na 6 z nich robi to „czasami”; 1 osoba zadeklarowała, iż w ogóle nie uwzględnia uwag i spostrzeżeń ucznia w omawianym aspekcie.

Kolejny blok zagadnień dotyczył szeroko pojętego **bezpieczeństwa pracy** oraz związanych z nim **sytuacji konfliktowych**. 100% nauczycieli w obu grupach stwierdziło, iż jest w stanie zapewnić bezpieczeństwo wychowankom podczas swoich zajęć, niezależnie od sytuacji konfliktowych, które się pojawiają. I w tym względzie opinie nauczycieli nieznacznie się różnią: nauczyciele w szkole wyróżnili 5 rodzajów przyczyn sytuacji konfliktowych, zaś nauczyciele w warsztatach – wskazali na 6 takich kryteriów (obie grupy wybierały spośród podanych w kwestionariuszu ankiety, nie formułując własnych spostrzeżeń, możliwych do wpisania w rubryce „Inne”). Pytani o obserwacje najczęstszych przyczyn sytuacji konfliktowych, nauczyciele pracujący w szkole i w warsztatach wskazują na 4 wspólne, choć w odmienny sposób je oceniają:

- „*problemy osobiste uczniów*” – znalazło się 1 miejscu wedle opinii nauczycieli warsztatów i na 2 miejscu w ocenie nauczycieli szkoły;

- „*niechęć do nauki*” – kryterium sytuowane na 1 miejscu przez nauczycieli w szkole, podczas gdy nauczyciele na warsztatach wskazują to kryterium na ostatnim miejscu,
- „*rozładowywanie napięcia, emocji*” – sytuowane podobnie przez nauczycieli obu grup,
- „*okres dojrzewania (buntu)*” – sytuowane na podobnym poziomie przez nauczycieli szkoły i warsztatów;

Oprócz wskazanych „wspólnych” przyczyn konfliktów zauważonych zarówno przez nauczycieli szkoły, jak i nauczycieli warsztatów, pojawiały się kryteria wskazane przez jednych, a nie zauważone przez drugich. Tak stało się z kryteriami: „*drugie życie*” oraz „*niechęć do nauczycieli*” – które wyraźnie zauważyli nauczyciele warsztatów (ogółem 4 osoby na 6 wskazało je na 1 miejscu) jako jedno z głównych przyczyn konfliktów, zaś pozostało ono niezwyfikowane przez nauczycieli w szkole, oraz kryterium „*procedury i regulaminy*” – które odwrotnie: pojawiało się jako jedna z przyczyn konfliktów w szkole, zaś nie zostało zauważone przez nauczycieli warsztatów. Refleksja, jaka pojawia się w rezultacie analizy wyników odpowiedzi na to pytanie wskazuje, iż **charakter konfliktów w szkole oscyluje między sferą indywidualnych emocji wynikających z osobistych problemów, dojrzewania a sferą przepisów i procedur oraz nauki** jako takiej – także konfliktogennej, natomiast **konflikty w warsztatach koncentrują się głównie wokół sfery emocji, które źródło swoje czerpią z indywidualnych napięć i przeżyć wychowanków**, i mogą być kierowane w stronę nauczycieli – traktowanych jako funkcjonariuszy opresyjnego wobec nich systemu. **Niechęć do systemu resocjalizacyjnego, którego jednym z nurtów jest nauka, dydaktyka, w warunkach szkoły przybiera więc bardziej przedmiotowy charakter, zaś w warunkach pracy na warsztatach – zdecydowanie podmiotowy.**

W zakresie starań podejmowanych przez uczniów, aby przestrzegać zasad właściwego zachowania, i nauczyciele pracujący w szkole, i nauczyciele pracujący w warsztatach, zauważają te próby: 100% nauczycieli w warsztatach przyznaje, iż da się zauważyć, iż uczniowie „czasami” przestrzegają tych zasad, 2 na 8 nauczycieli w szkole uważa, iż tak jest zawsze, a zdecydowana większość tej grupy (podobnie jak w grupie warsztatów): 6 na 8 osób zauważa te próby. Nauczyciele pytani o przyczyny tego zjawiska (pytanie miało charakter półotwarty), od czego to zależy, najczęściej wskazywali na **autorytet nauczyciela** – „*jego właściwą i stanowczą postawę*” jako funkcjonariusza publicznego oraz po prostu jako człowieka („*indywidualne cechy nauczyciela*”, „*na ile nauczyciel na to pozwoli*”). Oprócz tego, zauważali w tym „*interes samego ucznia*”: „*gdy uczniowi zależy na ocenach*”, gdy kieruje nim „*strach przed konsekwencjami w przypadku łamania regulaminu*” lub „*osobiste oczekiwania, priorytety*”. Nierzadko wśród wypowiedzi nauczycieli znalazły się zaobserwowane **postawy silnie**

nacechowane emocjonalnie: podopieczni respektują zasady właściwego zachowania „*zależnie od nastroju, w jakim przychodzą na zajęcia, stopnia demoralizacji*”, „*chęci do szkoły, buntu wobec nauki*”.

Spośród najtrudniejszych zasad w analizowanym zakresie, co do 4 nauczyciele obu grup są zgodni (choć nie w równym stopniu), wedle nich:

- „*unikanie wulgaryzmów*” – sytuowane na 1 miejscu przez obie grupy,
- „*niekulturalne zwracanie się do rówieśników*” – przy czym w szkole zauważono to zdecydowanie częściej niż na warsztatach,
- „*niekulturalne zwracanie się do nauczycieli*” – zdecydowanie częściej wskazywane przez nauczycieli warsztatów (2 miejsce) niż szkoły (ostatnie, 5 miejsce),
- „*przeszkadzanie w prowadzeniu zajęć*” – sytuowane na podobnych lokatach w obu grupach

to zasady właściwego zachowania, z którymi wychowankowie mają najwięcej kłopotów – najtrudniej jest je wypełnić. Repertuar innych kryteriów jest nieznacznie zróżnicowany od względem ilościowym, ale zawraca uwagę swoją nośnością jakościową. Jest nim bowiem „*dokuczanie słabszym*” – które zostało wskazane przez 2 na 8 nauczycieli szkoły jako kryterium dość ważne (ogółem na 3. miejscu), zaś w ogóle nie zaistniało w świadomości nauczycieli warsztatów. Można więc sadzić, że w praktyce zjawisko to zdarza się na warsztatach na tyle sporadycznie lub w ogóle się nie zdarza, że nie zostało zarejestrowane.

Obok zagadnień poruszających sfery zasad, które najtrudniej jest wypełnić, w badaniu pojawiły się także pytania o **stosowane przez nauczycieli wzmocnienia pozytywne lub negatywne dyscyplinujące uczniów**. Repertuaru środków, jakie stosują nauczyciele w szkole i warsztatach jest podobny, choć nieidentyczny, aczkolwiek i jedni i drudzy tak samo często nagradzają wychowanków pozostających pod ich opieką: połowa nauczycieli w obu grupach czyni to „*každorazowo, przy ocenianiu tygodniowym*”, 2 osoby w każdej z grup zadeklarowało, iż robi to „*každorazowo, kiedy tylko jest to zauważalne*”; ale jednocześnie 3 osoby z 8 w grupie nauczycieli ze szkoły nagradza swoich podopiecznych sporadycznie lub w ogóle tego nie robi.

Szkoła:	Jak często nagradzasz wychowanków za właściwą postawę i zachowanie?	Warsztaty:
2	Każdorazowo, kiedy tylko to zauważę	2
3	Każdorazowo, przy ocenianiu tygodniowym	3
0	Każdorazowo, przy ocenianiu miesięcznym	1
2	Sporadycznie	0
1	Nie nagradzam	0

Przede wszystkim nauczyciele w szkole deklarują³ szersze, bardziej zróżnicowane spektrum stosowanych środków wzmacniających (9 pozytywnych i 8 negatywnych) niż nauczyciele warsztatów (6 pozytywnych i 4 negatywne). Niemniej jednak ich rodzaj wyraźnie dzieli się na:

- a. środki materialne (nagrody rzeczowe vs. obciążenia finansowe)
- b. środki niematerialne (pozytywne uwagi, pochwały, oceny, okazanie zainteresowania vs. upomnienia, nagany).

Jak już wspomniano, nauczyciele w szkole stosują zdecydowanie szerszy repertuar środków, tak pozytywnych, jak i negatywnych. Spośród wzmocnień pozytywnych najczęściej stosowane są „nagrody rzeczowe” oraz „pozytywne uwagi”, w postaci „pochwał” wyrażanych na szerszym forum: klasy, szkoły, dalej „oceny”, „okazanie zainteresowania uczniem”, „wypisanie raportu nagrodowego”, „wpis do dzienniczka”. Pod tym względem nauczyciele na warsztatach stosują bardziej jednolite wzmocnienia pozytywne: zdecydowanie najczęściej jest nim wnioskowanie o „podwyższenie kieszonkowego”, „wniosek o udzielenie nagrody”, „raport pochwalny”, czy „raport nagrodowy”.

³ Warto przy tym zauważyć, iż pytanie to miało charakter otwarty: nie była podana kafeteria odpowiedzi do wyboru, a badani – na podstawie swoich własnych doświadczeń – mieli za zadanie wskazać konkretne rodzaje wzmocnień.

**Jakie podejmujesz działania, aby wzmocnić właściwe zachowania ucznia
w szkole/warsztatach?**

<i>Pozytywne (nagrody):</i>				<i>Negatywne (kary):</i>			
Szkoła	<i>l.</i>	Warsztaty	<i>l.</i>	Szkoła	<i>l.</i>	Warsztaty	<i>l.</i>
<i>odp.:</i>		<i>odp.:</i>		<i>odp.:</i>		<i>odp.:</i>	
Nagrody rzeczowe	3	Podwyższenie kieszonkowego	3	Upomnienie w dzienniczku	4	Upomnienie	4
Pozytywne uwagi	2	Okazanie zainteresowania uczniem	1	Raport – upomnienie	4	Nagany	4
Pochwała na forum klasy	2	Wniosek o udzielenie nagrody	1	Raport naganny	4	Umieszczenie na izbie przejściowej	2
Pochwała słowna	2	Raport pochwalny	1	Upomnienia słowne	3	Rozmowa uświadamiająca	1
Pochwała na forum szkoły	1	Raporty nagrodowe	1	Prace dodatkowe za złe zachowanie	1	Obniżenie oceny	0
Oceny	1	Pochwała wśród innych	0	Rozmowa uświadamiająca	1	Rozmowa z wychowawcą	0
Okazanie zainteresowania uczniem	1	Pomoc w wykonywaniu rzeczy dla wychowanka	0	Obciążenia finansowe	1	Upomnienie słowne	0
Pochwała – Raport nagrodowy	1	Pozytywne oceny	0	Rozmowa z wych. internatu, szkoły, w obecności dyr.	1	Negatywne oceny	0
Wpis do dzienniczka	1	–	–	–	–	–	–

Spośród wzmocnień negatywnych, w szkole zdecydowanie najczęściej stosuje się wzmocnienia o charakterze pisemnym, w charakterze pouczeń, a są nimi: „*upomnienia w dzienniczku*”, „*raporty – upomnienia*”, „*raporty naganne*”, „*upomnienia słowne*”. Tymczasem na warsztatach ten wymiar wzmocnień przejawia bardziej „konkretny”, natychmiastowy charakter, najczęściej stosowane są bowiem „*upomnienia*” i „*nagany*”, a w dalszej kolejności

„umieszczenie w izbie przejściowej” (nie wskazane ani razu przez nauczycieli szkoły), „rozmowa uświadamiająca” (postrzegana na podobnym poziomie przez nauczycieli obu grup).

Swoistą kontynuacją tego tematu, jest pytanie o to, czy i w jaki sposób nauczyciele umożliwiają „zrehabilitowanie się” wychowanków, w sytuacji niedopełnienia jakichś obowiązków, niewywiązania się z zadania (otrzymanie niskiej oceny, nagany, czy upomnienia). Na pytanie, „Czy umożliwiasz uczniom poprawę oceny nauczanego przez siebie przedmiotu?”, 100% nauczycieli w obu grupach ustosunkowało się do tego pozytywnie, a wskazywane odpowiedzi na pytanie o przyczyny takiego postępowania (pytanie miało charakter półotwarty) wyrażały chęć „zmotywowania go do pracy”, „danie kolejnej szansy”, „uzupełnienia wiedzy”, gdyż „najważniejsze jest, aby ucznia nauczyć, a nie tylko oceniać”. Podobnie – z dużą dozą ofiarowania szansy poprawy – nauczyciele podchodzą do możliwości „odpracowania” zastosowanego środka dyscyplinującego (np. raportu nagannego, upomnienia): niemalże wszyscy są zgodni co do tego, by uczeń miał taką szansę, i choć nie umożliwiają mu tego za każdym razem, jednak „czasami” taką ewentualność przewiduje (i stosuje) niemal 100% pedagogów w obu grupach; jedynie 1 nauczyciel z warsztatów nie stosuje tej praktyki, jak tłumaczy: „Nie widzę możliwości, ani sposobu”.

Sfery respektowania indywidualnej kreatywności uczniów, dotyczyło pytanie o to, „Czy brane są pod uwagę sugestie i pomysły uczniów dotyczące zmian w szkole/warsztatach?”. I w tym względzie uwidacznia się dość **wyraźna, acz kontrolowana swoboda**: zdecydowana większość nauczycieli w szkole oraz w warsztatach bierze pod uwagę sugestie uczniów, aczkolwiek jedynie wówczas, kiedy uzna je za słuszne, odpowiednio 6 na 8 osób wśród nauczycieli w szkole, 5 na 6 osób spośród nauczycieli w warsztatach; bezwzględne zaufanie w tej sferze wyraziły 2 osoby wśród pedagogów w szkole oraz 1 osoba w grupie nauczycieli warsztatów. Warto przy tym zwrócić uwagę na fakt, iż **nikt z badanych nauczycieli nie jest pomijany przez uczniów w tej materii** – nikt bowiem nie wskazał odpowiedzi „*[Wychowankowie] nigdy nie zwrócili się do mnie z tym*”; 1 osoba zadeklarowała, iż „*Nie zwraca na to uwagi*”, zatem można się domyślać, iż pomija w swojej praktyce nauczycielskiej „reformatorskie sugestie” uczniów.

Szkoła:	Czy wysłuchujesz sugestii i pomysłów wychowanków dotyczących zmian w szkole/warsztatach?	Warsztaty:
2	Tak, zawsze	1
1	Czasami	3
5	Tak, o ile uważam je za słuszne	2
1	Nie zwracam na to uwagi	0
0	Nigdy nie zwrócili się do mnie z tym	0

Czy jednak, pomysły, te, jeśli są przyjmowane jednostkowo przez nauczycieli, mają szansę realizacji, są wdrażane w życie? Czy nauczyciele potrafią reprezentować interesy (potrzeby) uczniów na forum Rady Pedagogicznej? **W tej kwestii szkoła i warsztaty diametralnie się różnią.**

Wśród nauczycieli warsztatów, zdecydowana większość deklaruje, iż „przedstawia pomysły uczniów na Radzie Pedagogicznej” (jedynie 2 na 6 osób nie pamiętają takiej sytuacji), i jeśli pomysły te są „akceptowalne” (tak wyraziło się 4 na 6 osób), są one dalej wdrażane w życie (np. „drugie śniadanie”, „wykonywanie prac na własny użytek”). Tymczasem w szkole 6 osobom na 8 nigdy **nie zdarzyło się, aby przedstawiać pomysły wychowanków na szerszym, decyzyjnym forum.** W rezultacie **ani jeden pomysł udoskonalenia pracy w szkole nie uzyskał akceptacji Rady Pedagogicznej.**

Szkoła:	Czy przedstawiasz pomysły wychowanków dotyczące zmian w szkole/warsztatach na Radzie Pedagogicznej?	Warsztaty:
0	Tak	2
1	Czasami	1
1	Tak, o ile uważam je za słuszne	1
6	Nie, nie zdarzyło mi się	2

Szkoła:	Czy pomysły/sugestie wychowanków są wdrażane w życie?	Warsztaty:
0	Tak, za każdym razem	0
0	Tak, o ile uważane są one za słuszne	4
0	Nie, raczej nie	0

Można więc sądzić, iż jak deklarują nauczyciele, **nawet jeśli w szkole uczniowie przychodzą do nich z własnymi pomysłami, nauczyciel jest tą instancją, która co, prawda, je przyjmuje („wysłuchuje ich”), ale jednocześnie jakby „chłonie” ideę, nie realizując jej, nie wprowadzając jej w życie.** Potencjał zaufania, jaki nauczyciele otrzymują od uczniów, nie jest realizowany w praktyce.

Tymczasem aspekt zaufania i wykraczania poza procedury czysto dydaktyczne, aczkolwiek który jest równie wychowawczy, przedstawia następny blok pytań, związany z **podejmowaniem przez nauczycieli rozmów o problemach wychowanków w placówce.** I w tym względzie 100% nauczycieli z obu badanych grup deklaruje podejmowanie takich działań, przy czym ich odpowiedzi różnicują się gdy idzie o dalsze kroki w tym względzie: 7 osób na 8 wśród grupy nauczycieli ze szkoły zdecydowanie deklaruje, iż rozmawia o tym z Dyrekcją placówki, natomiast wśród grona nauczycieli z warsztatów czyni tak 50% badanych.

Szkoła:	Czy zdarza się, że rozmawiasz z Dyrekcją placówki o problemach uczniów w szkole/warsztatach?	Warsztaty:
7	Tak	3
1	Czasami	3
0	Nie, nie rozmawiam	0

3b. Analiza wyników badania ankietowego nt. *Respektowania norm społecznych* przeprowadzonego wśród uczniów Zakładu Poprawczego w Białymstoku

Głównym podmiotem, na którym skoncentrowane były analizowane badania są uczniowie, opinie których w możliwie pełnym zakresie pozwalają odpowiedzieć na kluczowe pytania badawcze dotyczące Respektowania norm społecznych oraz zrealizować cele postawione w procesie ewaluacji. W celu uzyskania jak najlepszych wyników, obszary badawcze określone w wytycznych zostały podzielone na trzy obszary i obejmowały: (1) **zasady oceniania zachowania wychowanków**, (2) **zasady oceniania postępów w nauce**, (3) **poczucie bezpieczeństwa**.

Wszystkie trzy subobszary zostały zweryfikowane za pomocą kwestionariusza ankiety, przedstawionego tej samej grupie respondentów – uczniów szkoły i warsztatów Zakładu Poprawczego w Białymstoku. Podział tematyczny poszczególnych rund badawczych wynikał z potrzeby jak najdokładniejszego zbadania i poznania opinii uczniów w poszczególnych obszarach.

Podobnie jak w przypadku badań przeprowadzanych wśród nauczycieli, tak i w grupie badanych uczniów, w zakresie **zasad oceniania zachowania wychowanków**, **oceniania ich postępów w nauce** oraz **zasad bezpieczeństwa**⁴, uczniowie zostali zapytani o to, czy są im przedstawiane zasady odnośnie do powyższych zagadnień.

Czy nauczyciele zapoznają Cię z zasadami:

zachowania, postępowania			oceniania postępów w nauce			bezpieczeństwa		
/ZACHOWANIE/			/NAUKA/			/BEZPIECZEŃSTWO/		
Szkoła:		Warsztaty:	Szkoła:		Warsztaty:	Szkoła:		Warsztaty:
26	Tak	22	17	Tak	19	22	Tak	25
2	Nie	0	1	Nie	0	3	Nie	0
4	Nie mam zdania	4	8	Nie mam zdania	1	1	Nie mam zdania	1

⁴ W dalszej części Raportu, wskazane sfery będą nazywane w sposób uproszczony, jako: „zachowanie”, „nauka”, „bezpieczeństwo”.

I tu przeważająca większość respondentów⁵ potwierdza, iż jest o tym informowana, aczkolwiek **w sferze zachowania i bezpieczeństwa znacznie wyraźniej, niż w zakresie postępów w nauce, oraz przez nauczycieli warsztatów nieznacznie bardziej precyzyjnie niż przez nauczycieli szkoły** – w tym względzie respondenci wykazują wahanie, niezdecydowanie. Na uwagę zasługuje fakt, iż sfera postępów w nauce jest najslabiej reprezentowana – uczniowie w najmniejszym stopniu okazują, iż o zasadach tej istotnej płaszczyzny dla procesu resocjalizacji są informowani, co więcej – najwięcej uczniów (8 wskazań) w stosunku do nauczycieli pracujących w szkole nie może stwierdzić, iż zasady oceniania ich postępów w nauce są im wiadome. W ogóle, biorąc pod uwagę odpowiedzi „Nie” i „Nie mam zdania” widać, iż szkoła – w porównaniu z warsztatami – wyraźnie, aczkolwiek negatywnie dominuje: 19 do 6 niepozytywnych wskazań.

Źródła, z których korzystają nauczyciele przekazując uczniom wiedzę z zakresu zasad obowiązujących w placówce we wskazanych obszarach – jak wynika z obserwacji uczniów – to regulaminy i wszelkie źródła pisane lub wiedza, jaką „w głowie” posiadają pedagodzy.

W jaki sposób nauczyciele to przedstawiają?

<i>Odpowiedzi:</i>	ZACHOWANIE	NAUKA	BEZPIECZEŃSTWO
Mówią z głowy	11	14	15
Czytają regulaminy zakładu	13	0	10
Z innych źródeł. <i>Jakich?</i>	odnoszą się do regulaminu zakładu	0	0
Nie wiem, nie pamiętam	1	6	1

Choć wydawałoby się, iż nie ma to znaczenia, interesujące jest, że źródła tej wiedzy różnicują się w zależności od sfery, której dotyczą: zasady zachowania i bezpieczeństwa są „domeną” źródeł pisanych, sformalizowanych, natomiast zasady postępów w nauce – to

⁵ Na uwagę w tym względzie zasługuje fakt, iż liczba wskazań nie sumuje się do 26 (czyli tyle, ile wynosi liczebność próby) w każdym z wariantów (szkoła, warsztaty) oraz w każdej ze sfer (zachowanie, nauka, bezpieczeństwo), a zatem można domniemywać, iż uczniowie wybierali więcej niż 1 odpowiedź. Pomijając w tym miejscu zgodność statystyczną, owe „nadwyżkowe” wskazania są jednak informacją, iż zaznaczone odpowiedzi (zwłaszcza zaś negatywne) wyrażają rzeczywiste opinie respondentów, których, mimo uchybień statystycznych, nie można pomijać – są to istotne informacje.

płaszczyzna bardziej nieformalnych źródeł i/lub mniej zmiennych, a także mocniej utrwalonych w codziennej praktyce, stąd też nie potrzebna jest pomoc w postaci pisemnych wytycznych – nauczyciele podają te informacje uczniom „z głowy”.

W tym momencie części wspólne wskazanych obszarów właściwie się kończą, a zakresy badanej problematyki rozchodzą się w konkretnych kierunkach. Dalsza analiza prowadzona będzie w odniesieniu do dwóch sfer – „zachowania” i „nauki”; kwestia poczucia bezpieczeństwa powróci w raporcie w dalszej jego części.

Respektowanie norm społecznych w obszarze „zachowania” i „nauki”

Momentem – na poziomie badania⁶ – weryfikującym tę wiedzę było pytanie o **stopień wiedzy/zrozumienia przez uczniów obowiązujących w placówce zasad**. I tu badanie ukazuje,

ZACHOWANIE			NAUKA		
Czy wiesz jakich zachowań oczekuje od Ciebie szkoła/warsztaty?			Czy znasz zasady oceniania Twoich postępów w nauce obowiązujące w szkole i w warsztatach?		
Szkoła:	<i>Odpowiedzi:</i>	Warsztaty:	Szkoła:	<i>Odpowiedzi:</i>	Warsztaty:
19	Tak, wiem dokładnie	19	17	Tak, znam wszystkie	20
7	Nie jestem pewny	7	2	Znam tylko niektóre	5
0	Nie, nie wiem	0	3	Nie, nie znam tych zasad w ogóle	1

iż **uczniowie generalnie nie mają z tym problemów ani w szkole, ani w warsztatach**.

W sferze nauki, choć zdarzają się osoby, które wahały się podczas odpowiedzi na to pytanie: 7 na 26 osób badanych „Nie jest pewnych” jakich zachowań oczekuje od nich zakład w swojej części dydaktycznej (szkoła+warsztaty), większość (19 osób) rozumie je. Można więc przypuszczać, iż nauczyciele w jasny sposób objaśniają swoich podopiecznym zasady pracy i zachowania tak w szkole, jak i na warsztatach. Mniej wątpliwości (wahań) mieli uczniowie oceniając swój stopień znajomości zasad postępów w nauce – w tym momencie „na niekorzyść” warsztatów: 5 wobec 2 uczniów w stosunku do szkoły nie bardzo wiedziało, na czym polegają ich postępy w nauce przedmiotów praktycznych, chociaż 3 uczniów wobec 1 w stosunku do

⁶ Aczkolwiek zorientowanym do sfer „zachowanie” i „nauka”, z pominięciem sfery „bezpieczeństwo”.

warsztatów, wyraziło zdecydowaną opinię, iż nie zna zasad postępów w nauce obowiązujących w szkole.

Równolegle jednak, za pomocą pytania, które brzmiało: „Czy masz poczucie, że nauczyciele oceniają Cię według obowiązujących zasad oceniania?”⁷, przewidywano, że udzielone na nie odpowiedzi z jednej strony potwierdzą fakt, **czy nauczyciele – w opinii uczniów – rzeczywiście stosują w procesie oceniania zasady**, których są krzewicielami, zaś z drugiej – **czy uczniowie mają poczucie sprawiedliwości w stosowaniu obowiązujących w placówce zasad**.

Czy masz poczucie, że nauczyciele oceniają Cię według obowiązujących zasad oceniania?

Odpowiedzi:	ZACHOWANIE		NAUKA	
	Szkoła:	Warsztaty:	Szkoła:	Warsztaty:
Tak, z reguły wszyscy tak robią	16	17	17	17
Tylko niektórzy	9	8	7	7
Nie	1	1	2	2

I tu, badanie ukazuje, iż **większość (z reguły dwukrotnie więcej) uczniów tak w szkole, jak i na warsztatach potwierdza ten fakt**, choć zdarzają osoby (odpowiednio: 8 i 9 wskazań w stosunku do norm zachowania, oraz po 7 wskazań w stosunku do sfery „nauki”), które niekiedy odczuwają swego rodzaju niesprawiedliwość w tym względzie, co mogłoby oznaczać, iż nie wszyscy nauczyciele – w osobistym odczuciu uczniów – stosują sprawiedliwe zasady oceniania. Należy zwrócić uwagę także na fakt, iż tak w szkole, jak i w warsztatach zdarzyły się przypadki, że wyrażono w tym względzie zdecydowane niezadowolenie: odpowiednio po 1 przypadku w sferze zachowania i po 2 wskazania w sferze nauki. Próba komentarza uzyskanych wyników powinna być ostrożna i uwzględniać fakt, iż w procesie resocjalizacji, któremu poddani są wychowankowie Zakładu Poprawczego w Białymstoku, poczucie sprawiedliwości należy do jednej z ważniejszych, a jednocześnie niezwykle newralgicznych sfer życia społecznego. Tak więc, mimo uzyskania zdecydowanie pozytywnych wyników w tym względzie, nawet nad tymi pojedynczymi przypadkami należałoby się pochylić i baczniej przyjrzeć się stosowanym w

⁷ Pytanie to, podobnie jak poprzednie, pojawiło się w odniesieniu do dwóch sfer: „zachowania” i „nauki”. Ponieważ zostało jednak tak ogólnie sformułowane, można je włączyć do ogólnej interpretacji wyników ze wszystkich badanych sfer.

placówce procedurom. Czujność powinna być także skierowana w tę stronę, by – w miarę możliwości – zbadać te przypadki, w których przejawia się niejednorodność ciała pedagogicznego w kwestii stosowania zasad sprawiedliwego ocenienia podopiecznych. Choć z drugiej strony, na uwadze należy mieć również fakt, iż omawiana kwestia poczucia sprawiedliwości jest jak najbardziej osobistą sferą emocji człowieka, trudną do formalnego zobiektywizowania. Stąd też w każdej grupie i społeczności znajdują się osoby, których wrażliwość w kluczowej kwestii wykracza ponad przeciętną, zatem ich „odczuwanie” – nawet najbardziej zobiektywizowanej rzeczywistości i świata – także, co znajduje swój wyraz w krytycznych ocenach.

Niemniej jednak, nawet pojedyncze, negatywne opinie są ważną informacją: mogą sugerować, iż oceniany przez respondentów obszar przedstawia dla nich wysoką wartość – jest dla nich ważny. I wydaje się, że jest tak w istocie, gdyż opinie wychowanków wyraźnie wskazują, iż **otrzymywane oceny – tak z zachowania, jak i z postępów w nauce – są dla nich istotne**. Szczegółowo przedstawia to tabela zamieszczona poniżej:

Czy ważne są dla Ciebie oceny otrzymywane w szkole i w warsztatach?

<i>Odpowiedzi:</i>	ZACHOWANIE		NAUKA	
	Szkoła:	Warsztaty:	Szkoła:	Warsztaty:
Tak	16	17	20	19
Czasami	7	7	3	1
Nie	3	2	3	6

Wyniki zawarte w tabeli wskazują, iż w sferze dotyczącej ocen z zachowania, zdecydowana większość badanych uczniów: 16 osób w stosunku do not otrzymywanych w szkole, oraz 17 osób w stosunku do not otrzymywanych na warsztatach, otwarcie potwierdza, iż oceny z zachowania są dla nich ważne. Jednakże zdecydowaną – pozytywną – różnicę widać w tej kwestii w stosunku do nauki: 20 wskazań wobec ocen otrzymywanych w szkole oraz 19 wskazań wobec ocen z przedmiotów otrzymywanych w warsztatach, świadczy o wysokim stopniu zainteresowania nimi – stanowią one przedmiot uczniowskich starań. Margines stanowią osoby, którym w ogóle – ani na ocenach za zachowania, ani na ocenach z przedmiotów w ogóle nie zależy; jednakże uwagę zwraca przy tym wysoka wartość (6) takich wskazań wobec przedmiotów nauczanych w warsztatach. Sytuacja ta wymagałaby dalszych, jakościowych badań, jednakże, aby pokusić się o wstępną interpretację tych wyników, można domniemywać,

iż albo uczniom rzeczywiście nie zależy na tych ocenach (nie przykładają się oni do nauczanych na warsztatach przedmiotów), albo bardziej niż oceny liczą się dla nich zdobyte praktyczne umiejętności. Jest też część osób (zdecydowanie więcej wobec ocen z zachowania – dokładnie po 7, niż wobec ocen z nauki, odpowiednio: 3 – szkoła, 1 – warsztaty), która podchodzi do tej kwestii sytuacyjnie, a może nawet instrumentalnie: „czasami” oceny w omawianych sferach stanowią dla nich wartość. Znamienne jest, iż pole do swoistych negocjacji (nierzadko manipulacji) w tym względzie otwiera właśnie zachowanie: odpowiednio, uzależnione od sytuacji postępowanie przynosi różnorodne korzyści – może się opłacać, bądź też nie.

Podopieczni zakładu, mimo iż resocjalizowani, pochodzą z różnorodnych środowisk, a ponadto w tym momencie poddani są naciskom silnych, lecz nierzadko ambiwalentnych sił: grupie rówieśników oraz nauczycieli uosabiających władzę, system, zniewolenie. Tym faktem należałoby więc, być może tłumaczyć dość znaczny udział odpowiedzi o niejednoznacznym – sytuacyjnym charakterze. Jest to jednak ważna informacja – nie może ona pozostać bez oddźwięku na dalszych etapach ewaluacji.

Pytanie, które ten aspekt weryfikowało, było to dotyczące **konkretnych korzyści, jakie wynikają z uzyskiwania dobrych ocen**, tak z zachowania, oraz jako wyników w postępach w nauce.

Czy znasz korzyści jakie wynikają z dobrej oceny?

<i>Odpowiedzi:</i>	ZACHOWANIE	NAUKA
Tak, znam	18	18
Znam tylko niektóre	5	2
Nie, nie znam	3	6

Przedstawione odpowiedzi w obu analizowanych obszarach rozkładają się niemal identycznie, gdzie większość (18 wskazań) badanych wie, czego może się spodziewać (a mówiąc bardziej instrumentalnie: wie, co może uzyskać) otrzymując lepsze noty tak z zachowania, jak i nauki. Ponieważ pytanie miało charakter półotwarty, uczniowie mogli swoje zaznaczone odpowiedzi, uzupełnić. W zakresie korzyści wynikających z „lepszego” zachowania, a także postępów w nauce, najczęściej wymieniono otrzymywanie nagród, przy czym w większości przybierają one charakter przywilejów, niż tylko i wyłącznie nagród w sensie

materialnym. W dalszej kolejności⁸ wymieniono więc: uzyskanie możliwości pracy „na własne konto” („*robić coś sobie*”), przepustki, picie kawy, „chodzenie w swoich ciuchach”, „mieć korzyści”, „lepsz traktowanie”, „zaufanie nauczycieli”; w odniesieniu do korzyści wynikających z uzyskiwania postępów w nauce, zostały ponadto wymienione: „satisfakcja”, „możliwość zwolnienia za zajęć”, „podwyższenie kieszonkowego”, „udział w konkursach”, „promocja do następnej klasy”.

Niezależnie jednak od wskazań zobrazowanych uprzednio, rozkład odpowiedzi zarejestrowanych w kwestii stosunku uczniów do otrzymywanych ocen, znalazł także swoje niemalże dokładne odzwierciedlenie w pytaniu, „*Czy otrzymywane oceny wpływają na Twoją postawę?*”

Czy otrzymywane oceny wpływają na Twoją postawę?

<i>Odpowiedzi:</i>	ZACHOWANIE	NAUKA
Tak (np. motywują mnie do dalszej pracy, chcę być lepsi)	18	14
Tak, ale działają w odwrotnym kierunku (np. zniechęcają mnie)	1	5
Jest mi to obojętne	7	7

Tutaj także zdecydowana większość uczniów: 18 w sferze zachowania oraz 14 w sferze nauki zdecydowanie wykazuje, iż noty te wpływają na nich pozytywnie (motywują do dalszej pracy, powodują, iż wychowankowie chcą być lepsi), ale jednocześnie dla 7 osób w obu wskazanych obszarach jest to obojętne – jest to stała, która wykazuje stabilność. Tym, co zmienia się na niekorzyść sfery nauki, jest fakt, iż w odniesieniu do 1 osoby w sferze zachowania oraz do 5 w sferze nauki, otrzymywane oceny oddziałują demotywująco. Próba diagnozy takiej sytuacji sugerować może interpretację podążającą w tym kierunku, iż oceny z zachowania są mniej wiążące i bardziej elastyczne, zmieniają się dynamiczniej, i w odniesieniu do ocen z postępów w nauce wymagają innego rodzaju wiedzy: raczej życiowej, niż czysto formalnej. Te czynniki w rezultacie powodują, że niejako „usztynione” oceny z postępów w nauce, są trudniejsze do zmiany, stają się bardziej „niedowołalne”, dlatego zrozumiałe jest, że mogą działać demotywująco.

⁸ Wymieniane czynniki podane są według kolejności wskazywania przez respondentów.

Niemniej jednak, uczniowie zapytani o to, czy w przypadku szeroko pojętej porażki, mają szansę rehabilitacji, z reguły tak szkoła, jak i warsztaty im to umożliwiają. Szansa ta jest odzwierciedlona w przeważającej licznie pozytywnych opinii na ten temat. Oczywiście opinie uczniów różnicują się w zależności od sfery, o której jest mowa (co szczegółowo przedstawia tabela poniżej) i wykazują, iż z większą pewnością badani wypowiadają się, jeśli chodzi o poprawę ocen z nauki. Natomiast poprawa niewłaściwego zachowania jest możliwa, aczkolwiek w największym stopniu uzależniona od decyzji nauczyciela.

ZACHOWANIE		NAUKA		
Czy, w przypadku otrzymania Raportu Nagannego, czy Upomnienia masz możliwość „odpracowania” go?		Jeśli zdarzy się, że coś Ci nie pójdzie, czy masz możliwość poprawy oceny z przedmiotu?		
Odpowiedzi:		Szkoła:	Odpowiedzi:	Warsztaty:
Tak, zawsze	6	20	Tak, ze wszystkich przedmiotów	20
To zależy. Wyjaśnij: - bez wyjaśnień: 6 - zależy u kogo: 4 - jeśli wychowawca się zgodzi: 4 - zależy co: 3	19	2	Tak, ale tylko z niektórych przedmiotów Wymień, z jakich: - matematyka:	2
		3	W ogóle nie mam takiej możliwości	3
Nie	1	1	Mam możliwość, ale nie chcę	1

Jak do tej pory, nie padła odpowiedź na pytanie **co stanowi o treści reguł zachowania oraz postępów w nauce**, realizowanych podczas zajęć szkolnych i warsztatowych, a jest ono kluczowe, jeśli idzie zaangażowanie ucznia w czysto formalny zakres obowiązków, a także o jego nieformalne rozwiązania, porusza także kwestię pożądaną (bądź też nie) kreatywności wychowanków na zajęciach. Zagadnienie to było rozpatrywane na przestrzeni kilku pytań, a ponieważ dotyczy czynników silnie związanych z konkretnym ocenianym obszarem, w dalszej części Raportu, zachowanie i nauka zostaną przedstawione osobno.

Zatem, w subobszarze „zachowanie”, reguły zachowania, które stanowią największą trudność do zrealizowania w ocenie uczniów, to „niekulturalne zwracanie się do nauczycieli” – zdecydowanie dominujące wobec nauczycieli warsztatów, oraz „unikanie wulgaryzmów” – pozostające na podobnym poziomie, tak w szkole, jak i na warsztatach.

Zachowania w szkole i w warsztatach najtrudniejsze do spełnienia, to:

<i>Odpowiedzi:</i>	Szkoła:	Warsztaty:
Unikanie wulgaryzmów	14	14
Niekulturalne zwracanie się do nauczycieli	14	21
Niekulturalne zwracanie się do rówieśników	3	8
Dokuczanie słabszym	2	3
Przeszkadzanie w trakcie zajęć	3	5
Niereagowanie na polecenia nauczycieli	3	2
Dbłość o porządek (przepisy BHP)	2	2
<i>Inne, jakie? Napisz:</i>	5	2
Nie ma takich rzeczy, wszystko da się zrobić	6	7

Oprócz tego, także „niekulturalne zwracanie się do rówieśników” jest – zwłaszcza na warsztatach – widoczną słabością uczniów. Widać więc, iż **emocje wyrażane w języku, nad którymi kontrola jest najtrudniejsza, stanowią główny problem wychowanków**. Z drugiej jednak strony, na dobrym poziomie można uznać poziom dyscypliny oraz przeciwdziałanie „drugiemu życiu”, gdyż ani z wypełnianiem poleceń, ani z przestrzeganiem przepisów BHP, czy też z dokuczaniem słabszym, nie ma w tym względzie żadnych większych problemów. Równocześnie jednak zaciekawia spora ilość wskazań wobec odpowiedzi: „*Nie ma takich rzeczy, wszystko da się zrobić*”. Postawa wyrażona w ten właśnie sposób może sugerować, iż żadne reguły nie są dla podopiecznych Zakładu Poprawczego w Białymstoku przeszkodą i dlatego skłonni są oni dostosować się do każdego systemu, każdej sytuacji i je zaakceptować, lub wręcz przeciwnie – „*wszystko da się zrobić*” oznacza, że każdy system da się obejść. Wielość interpretacji, jakie umożliwia ta informacja, niestety, nie ułatwia jednoznacznego jej odczytania.

Jednakże z badania można odczytać te zachowania – swoisty repertuar czynności, które są akceptowane przez ZP w Białymstoku, a które wynikają z własnego zaangażowania wychowanków, są rezultatem ich indywidualnych starań. W ankiecie padło bowiem pytanie: „*Co robisz, aby nauczyciele zauważyli Twoją właściwą postawę i zachowanie?*”

Co robisz, aby nauczyciele zauważali Twoją właściwą postawę i zachowanie?

<i>Odpowiedzi:</i>	Szkoła:	Warsztaty:
Jestem aktywny	20	20
Jestem pracowity	16	18
Nie używam wulgaryzmów	5	4
Jestem kulturalny	4	3
Pomagam kolegom	2	3
Dbam o czystość	0	2
Po prostu mówię o tym nauczycielom	2	1
Inne, <i>napisz jakie:</i>	0	0
Nie zależy mi na tym	3	1
Nic nie robię	0	0

Wyniki ukazane w tabeli wyraźnie pokazują, iż **aktywność i pracowitość** – zarówno w szkole, jak i na warsztatach, są tymi postawami, które są szczególnie cenione przez wychowanków ZP w Białymstoku, ale i pośrednio także – przez nauczycieli pracujących w placówce. Daleko w tyle wskaźniki te zostawiają pozostałe kategorie postaw i wskazują tym samym, iż **polem, w które warto inwestować – wedle opinii uczniów – są oni sami** jako jednostki, jako indywidua. Praktyka wydaje się unaoczniać, iż dzięki nim właśnie – swojej własnej aktywności oraz swojej własnej pracowitości, wychowanek może się wykazać na zajęciach, co w o wiele większym stopniu niż inne czynności pozwala mu unaocznic jednostkowe zaangażowanie, i – by użyć bardziej dosadnych sformułowań – po prostu się opłaca. System nagród bowiem stosowany przez nauczycieli szkoły i warsztatów, również wzmacnia takie postawy, jak „dobre zachowanie” oraz „sumienna praca”.

Za co najczęściej można otrzymać nagrody?

<i>Odpowiedzi:</i>	Szkoła:	Warsztaty:
Za dobre zachowanie	22	21
Za sumienną pracę	18	21
Za nic	2	3
Za udział w konkursach	5	3
Za dowcip	3	0
Za uczciwość	0	0
Inne, <i>napisz co:</i>	0	0
Nie interesuje mnie to	0	0

Dodatkową uwagę zwraca kategoria „udział w konkursach” bardziej widoczna w przypadku szkoły niż warsztatów, jednakże ona jedynie potwierdza konkluzje powyższe: pracowitość i szeroko rozumiana aktywność są tymi postawami, które są szczególnie cenione przez środowisko ZP w Białymstoku.

Bezpośrednim odniesieniem do obszaru objętego ewaluacją, którym jest Respektowanie norm społecznych, a także nawiązując do uprzednio zarysowanego zagadnienia systemu wzmocnień stosowanych w ZP w Białymstoku, są ostatnie już w tej części raportu kwestie, dotyczące systemu nagradzania.

Z poniższej tabeli widać, iż w odczuciu wychowanków ZP w Białymstoku, ich **starania związane z przestrzeganiem właściwych reguł zachowania i nauki są zauważane przez nauczycieli szkoły, jak i warsztatów.**

Czy nauczyciele doceniają Twoje właściwe zachowania/postępy w nauce?

<i>Odpowiedzi:</i>	ZACHOWANIE		NAUKA	
	Szkoła:	Warsztaty:	Szkoła:	Warsztaty:
Tak, z reguły wszyscy	11	9	13	15
Tylko niektórzy	12	13	11	7
Zupełnie nie – czuje się niedoceniany	3	3	2	4

Nieznaczone różnice pojawiają się w doniesieniu do konkretnych obszarów: właściwe zachowanie wydaje się, iż jest bardziej cenione przez nauczycieli w szkole, choć refleksja w tym względzie nie dotyczy wszystkich nauczycieli: „tylko niektórzy” z nich doceniają (przynajmniej zauważają) starania uczniów, o czym świadczy większość, odpowiednio: 12 i 13 wskazań. Tymczasem nauczyciele pracujący w warsztatach bardziej – i także w większym stopniu jednomyślnie – wydają się doceniać starania wychowanków jeśli idzie o ich postępy w nauce: wskazało tak 15 na 26 badanych.

Kiedy jednak kwestia dotyczy **konkretnych działań – stosowania pozytywnych wzmocnień** związanych z omawianymi aspektami, obraz nie przedstawia się już tak jednoznacznie.

Czy jesteś nagradzany przez nauczycieli za właściwą postawę i zachowanie?			Czy kiedykolwiek byłeś nagradzany za swoją postawę i zachowanie?			Czy kiedykolwiek zostałeś dodatkowo nagrodzony przez nauczycieli za postępy w nauce?		
/wariant 1/			/wariant 2/					
ZACHOWANIE						NAUKA		
Szkoła:	Odp.:	Warsztaty:	Szkoła:	Odp.:	Warsztaty:	Szkoła:	Odp.:	Warsztaty:
6	Tak, zawsze	7	14	Tak	14	10	Tak	15
8	Z reguły tak	6	5	Nie, nigdy	4	10	Nie, nigdy	10
8	Rzadko	9	7	Nie pamiętam	8	3	Nie pamiętam	2
4	Nie, nigdy	4	0	Jest mi to obojętne	0	3	Jest mi to obojętne	0

Należy zauważyć, iż odpowiedzi uczniów dotyczące faktów nagradzania ich za właściwą postawę – pytanie to zostało zadane dwukrotnie w jednej rundzie ankietowania – pozornie może wykazywać znaczne rozbieżności. Jednakże bliższa analiza treści tego pytania wskazuje, iż w 1 wariantcie dotyczy ono stanu obecnego, praktyk odczuwanych przez uczniów codziennie („*czy jest nagradzany*”), natomiast wariant 2 (wspólny dla obszarów „zachowanie” i „nauka”) odnosi się do przeszłości („*czy kiedykolwiek byłeś nagradzany*”). Obraz, jaki rysuje się w wyniku analizy odpowiedzi na te pytania ukazuje, iż **system nagradzania tak w przeszłości, jak i obecnie, jest stabilny – w odczuciu badanych – utrzymuje się na tym samym poziomie**: podobna liczba uczniów (średnio 14 osób) wskazuje, iż była i jest nagradzana za swoje zaangażowanie. W odniesieniu do obszarów („zachowanie” vs. „nauka”) widać zaś, iż sytuacja nieco się różnicuje: **postępy w zachowaniu – w odczuciu badanych – częściej były przedmiotem nagród niż postępy w nauce**. Ponadto nauka była ceniona bardziej przez nauczycieli warsztatów niż szkoły, chociaż jednocześnie nie można nie zauważyć, iż spora część uczniów (po 10 wskazań w obu obszarach) wyraźnie okazuje swoje niezadowolenie/niesprawiedliwość w tej

kwestii (fakt ten uwidacznia się jeszcze bardziej w zestawieniu z tylko 4 głosami niezadowolenia w innych wariantach).

Pytanie wprost poruszające kwestię sprawiedliwości – **sprawiedliwego oceniania** (które można rozumieć i jako sprawiedliwe/obiektywne zachowanie nauczycieli w stosunku do starań uczniów, jak również odpowiednie, wystarczające kryteria obowiązujące w placówce) kończy tę część Raportu.

Czy uważasz, że Twoje zachowanie/postępy w nauce są sprawiedliwie oceniane?

ZACHOWANIE			NAUKA		
Szkoła:	Odpowiedzi.:	Warsztaty:	Szkoła:	Odpowiedzi.:	Warsztaty:
4	Tak, zawsze	10	14	Tak, ze wszystkich przedmiotów	20
20	Czasami	15	4	Tak, ale tylko z niektórych przedmiotów <i>Wymień, z jakich:</i>	4
1	Nie, nigdy	1	4	Nie jestem sprawiedliwie oceniany	0
			4	Jest mi to obojętne	2

Obraz sytuacji, jaka w rezultacie rysuje się na podstawie otrzymanych wyników wyraźnie ukazuje, iż badani uczniowie odczuwają, iż ich **zachowanie jest sprawiedliwie oceniane przez nauczycieli i warsztatów i szkoły** (po odpowiednio: 25 i 24 pozytywne wskazania), aczkolwiek raczej nie przez wszystkich w jednakowym stopniu. Bardziej jednorodną i stabilną, a w związku z tym przewidywalną w omawianej kwestii grupę stanowią nauczyciele warsztatów (10 zdecydowanych głosów aprobaty wobec 4 w stosunku do szkoły), aż we 20 wskazaniach nauczyciele szkoły tylko czasami – w odczuciu badanych uczniów – są sprawiedliwi. Sytuacja ta znajduje swoje potwierdzenie także jeśli chodzi o naukę: w tym obszarze również nauczyciele warsztatów przedstawiają bardziej jednoznaczny obraz – świadczy o tym zdecydowanie pozytywna i właściwie bezwarunkowa nota wystawiona przez 20 respondentów, którzy uważają, iż ze wszystkich przedmiotów ich postępy w nauce są sprawiedliwie oceniane.

Pytaniem podsumowującym ten obszar tematyczny, jest pytanie otwarte, które dotyczyło proponowanych przez uczniów zmian, jakich dokonaliby zarówno w szkole, jak i na warsztatach. Spodziewaną potrzebą, która często pojawiała się w wypowiedziach badanych

uczniów, była potrzeba walności; wyrażana ją poprzez propozycje „zamknięcia szkoły”, „wychodzenia na wycieczki” itp. Jednakże analiza konkretnych i konstruktywnych wypowiedzi pozwala zauważyć, iż wychowankowie wyrażają postawy zmierzające do **uatrakcyjnienia zajęć w stosunku do zajęć prowadzonych w szkole**: wprowadzenia „kół zainteresowań”, zakupienia „nowych komputerów pracowni informatycznej”, ale także jasno określające zamiany w systemie oceniania, zweryfikowania stosowania wzmocnień negatywnych („nie wpisywać uwag za byle co”). Tymczasem w stosunku do warsztatów, opinie uczniów zmierzają ku udoskonaleniu już prowadzonych zajęć: „pracować na świeżym powietrzu”, „więcej sprzętów do tworzenia różnych wynalazków”, „dział spawacza”, „więcej możliwości”, ale także poruszają kwestie sprawiedliwości społecznej – czysto ludzkich reguł współdziałania w społeczeństwie: „pice kawy dla wszystkich, wtedy byłaby lepsza praca”, „ocenianie”, „żeby można było częściej robić coś dla siebie, a nie robić komuś coś i to za darmo”.

Respektowanie norm społecznych w obszarze „bezpieczeństwo”

Trzecia runda ankietowania uczniów (a czwarta generalnie – w ramach całego badania) dotyczyła szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Po krótkiej serii pytań związanych z przedstawianymi uczniom zasadami właściwego zachowania pod tym względem (co zostało szczegółowo przedstawione na początku poprzedniej części analizy, patrz: pkt. 3a), kolejne pytania dotyczyły poczucia bezpieczeństwa indywidualnie odczuwanego przez wychowanków ZP w Białymstoku.

Tak więc na pytanie, „*Czy czujesz się bezpiecznie w szkole i w warsztatach?*”, zdecydowana większość uczniów – tak w odniesieniu do terytorium szkoły, jak i warsztatów, odczuwa bezpieczeństwo.

Czy czujesz się bezpiecznie w szkole i w warsztatach?

Szkoła:	<i>Odpowiedzi:</i>	Warsztaty:
18	Tak, zawsze	18
6	Z reguły tak	5
2	Rzadko kiedy	3
0	Nie. <i>Dlaczego?</i>	0

Zdarzają się przypadki zdecydowanych odpowiedzi nie potwierdzających tego faktu i oczywiście nie należy ich lekceważyć, niemniej jednak, obiektywnie rzecz ujmując, są to pojedyncze przypadki.

Głębsza analiza, uszczegóławiająca te kwestie zawiązana była z sytuacjami konfliktowymi. W tym względzie badania ukazują, iż **sytuacja placówki jako miejsca**

bezpiecznego potwierdza się, aczkolwiek bliższa analiza ukazuje, iż jest ona zmienna i w niejednakowym stopniu dotyczy szkoły i warsztatów.

Przede wszystkim więc na uwagę zasługuje fakt, iż faktycznie nieco więcej niż 50% badanych uczniów postrzega i szkołę i warsztaty, a także towarzyszącą im infrastrukturę całej placówki, jako bezpieczną: 18 wskazań w stosunku do szkoły i 17 – warsztatów. Jednak uczniowie zapytani o miejsca, w których najczęściej dochodzi do konfliktów lub sytuacji niebezpiecznych, na terytorium placówki wymieniają:

- łazienkę szkolną (10 wskazań) – co nie znajduje potwierdzenia w przypadku warsztatów (3 wskazania),
- szatnię (świetlicę) warsztatów szkolnych (9 wskazań),
- korytarz szkolny, hol – jednakowa liczba 9 wskazań w odniesieniu do szkoły i do warsztatów.

Miejsca, gdzie konflikty, sytuacje niebezpieczne pojawiają się najczęściej, to:

<i>Odpowiedzi:</i>	Szkoła:	<i>Odpowiedzi:</i>	Warsztaty
Korytarz szkolny, hol	7	Szatnia (świetlica) warsztatów szkolnych	9
Łazienka	10	Korytarz szkolny, hol	8
Podczas lekcji	2	Łazienka	3
Podczas apeli	5	Pracownia (obróbka)	1
Przebieralnia przy sali gimnastycznej	2	Zbiórki	4
Klasa, pracownia	2	Podczas zajęć	1
Przejsie ze szkoły na warsztaty	0	Przejsie ze szkoły na warsztaty /z warsztatów do szkoły	2
Przejsie ze internatu do szkoły	0	Inne miejsca. <i>Jakie:</i>	7
Inne miejsca. <i>Jakie:</i>	6	Nie ma konfliktów	17
Nie ma konfliktów	18		

W mniejszym stopniu klasy przedmiotowe, czy też pracownie/obróbki, a także korytarze i klatki przejścia ze szkoły na warsztaty lub z warsztatów do szkoły są miejscami niebezpiecznymi. Na uwagę jednak zasługuje fakt, iż sporo wskazań dotyczyło „Innych miejsc”, w których dochodzi do konfliktów (odpowiednio: 6 wskazań dla szkoły i 7 dla warsztatów), aczkolwiek uczniowie, mimo, iż mieli możliwość uszczegółowienia swojej wypowiedzi (pytanie miało charakter półotwarty), ani w stosunku do szkoły, ani do warsztatów nie uczynili tego. Wydaje się więc, iż ów aspekt powinien stanowić przedmiot szczególnej czujności.

Dalej, uczniowie pytani o przyczyny konfliktów, swoje wypowiedzi także różnicowali w zależności od tego, czy dotyczyło to szkoły, czy też warsztatów.

Co, Twoim zdaniem, sprzyja powstawaniu konfliktów, sytuacji niebezpiecznych w szkole i w warsztatach?

Szkoła:	<i>Odpowiedzi:</i>	Warsztaty:
9	Moje osobiste problemy	11
5	Zbyt mało nauczycieli na przerwach	1
5	Konfliktowi koledzy	5
3	Sposób oceniania stosowany przez nauczycieli	2
1	Procedury wynikające z regulaminu szkoły	1
1	Przebywanie wciąż z tymi samymi osobami	1
2	Inne, napisz co:	5

Z powyższej tabeli wynika więc jasno, iż tym, co wedle wychowanków ZP w Białymstoku najbardziej sprzyja sytuacjom konfliktowym w szkole i warsztatach, to:

- „osobiste problemy uczniów” – wyraźnie dominujący czynnik w odniesieniu do warsztatów (odpowiednio: 9 i 11 wskazań),
- „konfliktowi koledzy” – na jednakowym poziomie (po 5 wskazań) w odniesieniu do obydwu sfer: szkoły i warsztatów,
- „zbyt mała ilość nauczycieli na przerwach” – uzyskał, co prawda relatywnie niewiele wskazań (odpowiednio: 5 dla szkoły i 1 dla warsztatów), ale wyraźnie uwidacznia się po stronie szkoły,
- „sposób oceniania stosowany przez nauczycieli” – wyraźnie widoczny po stronie szkoły,
- kategoria „Inne” – najwyraźniej widoczna (5 wskazań), choć nie uszczegółowiona, po stronie warsztatów.

Jeśli idzie o okresy, momenty, w których najczęściej dochodzi do nieprzyjemnych, konfliktowych sytuacji, dotyczą one w przeważającej mierze codziennych sytuacji: przerw międzylekcyjnych, okresu po lekcjach (choć należy zauważyć, iż uwidacznia się w tym względzie delikatna przewaga tych sytuacji po stronie szkoły), lub tuż przed dniami wolnymi, kiedy istnieje możliwość wyjścia poza teren zakładu (przepustki).

Kiedy, w jakich okresach szczególnie dochodzi do konfliktów, sytuacji niebezpiecznych w szkole i w warsztatach?

Szkoła:	<i>Odpowiedzi:</i>	Warsztaty:
9	Podczas przerw w trakcie zajęć i przerw międzylekcyjnych	5
1	Podczas drugiego śniadania	2
4	Po lekcjach	2
1	Podczas zajęć opiekuńczo-wychowawczych	1
5	Tuż przed wolnym – kiedy można wyjść na przepustkę (święta, wakacje)	7
6	Inne, <i>napisz:</i>	9

Kolejny blok pytań zawartych w 3 rundzie ankietowania uczniów nt. *Respektowania norm społecznych* dotyczył szeroko rozpatrywanego zaufania. Jak można się domyślać, struktura zakładu poprawczego jako instytucji totalnej, zamkniętej, wyraźnie strukturyzuje również przebywające tam środowiska, nierzadko wrogo do siebie nastawione. Trudno więc jest spodziewać się otwarcie wyrażanego zaufania. I tak też działo się w Zakładzie Poprawczym w Białymstoku, gdzie **deklarację braku zaufania wobec nauczycieli wyraziła znaczna część badanych uczniów**, odpowiednio: 11 wobec nauczycieli ze szkoły, 12 wobec nauczycieli warsztatów.

Czy masz zaufanie do nauczycieli ze szkoły i warsztatów?

Szkoła:	<i>Odpowiedzi:</i>	Warsztaty:
6	Tak, raczej do wszystkich	6
9	Tylko do niektórych, do wybranych	8
11	Nie, nie ufam nikomu. <i>Dlaczego?</i>	12

Wśród odpowiedzi dopełniających to stanowisko znalazły się wpisy określające nauczyciel, jako „kłamców”, „falszywych”, bądź brak zaufania wyrażany dla zasady: „bo tak”, „po prostu”, „nie ufam nikomu”.

Otwarcie wyrażaną negację uwidocznili także kolejny badany aspekt związany z zaufaniem, choć tym razem jego poziom badany był nie wprost, a poprzez pytanie o podejmowanie rozmów. Okazało się bowiem, że **większość uczniów nie rozmawia, nie podejmuje rozmów z nauczycielami nawet na tematy relatywnie bezpieczne (nie angażujące ich emocjonalnie)** – dotyczące bieżących spraw placówki, odpowiednio: 13 i 12 wskazań.

Czy zdarza się, że rozmawiasz z nauczycielami o bieżących wydarzeniach, w szkole lub w warsztatach?

Szkoła:	<i>Odpowiedzi:</i>	Warsztaty:
7	Tak, z reguły tak	6
6	Czasami się zdarza	8
13	Nie, nigdy. <i>Dlaczego?</i>	12

Wśród odpowiedzi naświetlających takie postawy po raz kolejny pojawiły się wpisy otwartego braku zaufania do nauczycieli jako funkcjonariuszy opresyjnego wobec uczniów systemu: „są fałszywi”, bądź też ukazujące deklarowany przez wychowanków brak zaufania w ogóle, jako tzw. życiowe zaprogramowanie: „bo nie chcę”, „bo nie” itp.

Aczkolwiek, na podstawie przytoczonych danych należy także zauważyć, iż 50% lub w niektórych przypadkach nawet nieco więcej niż połowa uczniów wskazała, iż **wśród kadry pedagogicznej placówki znajdują się nauczyciele (przynajmniej niektórzy), którym jednak można ufać** oraz z którymi podejmowane są rozmowy. Proporcje wyników dla szkoły i warsztatów oscylowały wokół podobnych wartości – 13-14-15 ogólnych wskazań pozytywnych w obu analizowanych przypadkach (deklarowanego zaufania, podejmowania rozmów). Potwierdzenie takiej sytuacji odnaleźć bowiem można badając kolejny aspekt zaufania – związany ze zwracaniem się o pomoc w trudnych sytuacjach.

Czy możesz liczyć na pomoc i wsparcie ze strony nauczycieli szkoły i warsztatów?

Szkoła:	<i>Odpowiedzi:</i>	Warsztaty:
8	Tak, zawsze	10
9	Tylko niektórych	8
4	Nie, nigdy	4
5	Jest mi to obojętne	4

Pytanie zostało sformułowane dość ogólnie, jednak informacja, jaką ze sobą niesie odnosi się do zaufania, aczkolwiek nie wyrażonego wprost. Więcej, w przypadku „udzielania pomocy”, owo zaufanie przyjmuje dynamiczny charakter – jest zaufaniem „wdrażanym”, realizowanym, w praktyce życiowej bardziej wiążącym. I tu sytuacja jakby się zmienia: uczniowie deklarują, iż mogą liczyć na pomoc i wsparcie nauczycieli w krytycznych sytuacjach. Zdecydowanie pozytywne postawy kierowane są głównie do nauczycieli warsztatów (10 bezwzględnie pozytywnych wskazań), aczkolwiek ogólne podsumowanie pozytywnych wyników ukazuje wyrównane proporcje wobec nauczycieli szkoły i warsztatów, odpowiednio po: 17 wskazań dla szkoły i 18 wskazań dla warsztatów.

Skonkretyzowanie tych osób (funkcji), do których uczniowie są skłonni się zwracać o pomoc znalazło wyraz w kolejnym, jednym z ostatnich pytań kwestionariusza.

Gdy mam kłopoty, o pomoc zwykle zwracam się do:	<i>Odpowiedzi:</i>
Dyrektora szkoły	4
Kierownika warsztatów	8
Wychowawcy klasy, obróbki	10
Kolegów	6
Nauczycieli, do których mam zaufanie	5
Do innych osób. <i>Wymień:</i>	3
Nie mam do kogo się zwrócić	5
Nie potrzebuję nikogo, sam rozwiązuję swoje problemy	11

Należą do nich przede wszystkim:

- wychowawcy klasy, obróbki
- kierownik warsztatów szkolnych
- koledzy
- zaufani nauczyciele
- dyrektor szkoły

Warto zauważyć, iż wśród wymienionych kategorii znajdują się kategorie zbiorcze, które anonimowo przedstawiają podmioty, którym uczniowie ufają (zaufania nauczyciele, koledzy, wychowawcy klasy, obróbki), ale są też wskazane funkcje, które tylko pozornie są anonimowe; kryją się pod nimi konkretne osoby, które w tak małej społeczności, jaką jest zakład poprawczy, de facto przestają być niewidzialne (kierownik warsztatów, dyrektor szkoły).

Załącznik nr 22 – Arkusze do analizy dokumentów

Akusz do analizy statutów szkół

Pytania pomocnicze	odpowiedzi
1. Czy statut szkół zawiera programy wychowawczy, profilaktyki, WSO?	
2. Czy statut szkół był modyfikowany i kiedy?	
3. Jakie były powody modyfikacji statutów szkół?	
4. Kto modyfikował statuty szkół?	

Akusz do analizy regulaminu zakładu

Lp	Zagadnienia	tak	częściowo	nie	uwagi
1	Czy regulamin jest zgodny z obowiązującymi przepisami?				
2	Czy regulamin określa prawa wychowanków?				
3	Czy regulamin jest dostępny wychowankom?				
4	Czy wykaz instytucji odwoławczych w sprawach wychowanków jest dostępny wychowankom?				

Arkusz do analizy potrzeb edukacyjnych uczniów

Lp	Zagadnienia	tak	częściowo	nie	uwagi
1	Czy w placówce stosowane są narzędzia do diagnozy potrzeb edukacyjnych?				
2	Czy wszyscy wychowankowie nowoprzybyli do placówki są diagnozowani w zakresie potrzeb edukacyjnych?				
3	Czy istnieje w placówce procedura postępowania z wychowankami o specjalnych potrzebach edukacyjnych?				
4	Czy jest dokonywana okresowa analiza rozpoznawania i realizacji specjalnych potrzeb edukacyjnych?				

ARKUSZ DO ANALIZY PROCEDUR

Pytania pomocnicze	2009/2010	2010/2011
1. Jakie procedury posiada placówka w badanym zakresie?		
2. Kto opracowywał wymienione procedury?		
3. Która procedura w analizowanym okresie była modyfikowana i dlaczego?		
4. Jakie są formy zapoznawania z procedurami:		
a) pracowników pedagogicznych		
b) pracowników niepedagogicznych		

c) wychowanków		
5. Jakie formy są przyjęte w placówce do sprawdzania		
a) znajomości procedur		
b) przestrzegania procedur		
6. Ile w analizowanym okresie odnotowano przypadków nieprzestrzegania procedur przez:		
a) pracowników pedagogicznych		
b) pracowników niepedagogicznych		
c) wychowanków		